

BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
KÜLKERESKEDELMI KAR
NEMZETKÖZI GAZDÁLKODÁS SZAK
NAPPALI TAGOZAT
KÜLGAZDASÁGI VÁLLALKOZÁS SZAKIRÁNY

A MIGRÁCIÓ HATÁSA LONDON GAZDASÁGÁRA

Készítette: Kovács Boglárka

Budapest, 2014

TARTALOMJEGYZÉK

1.	TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	4
2.	ÁBRAJEGYZÉK	5
3.	BEVEZETÉS	8
4.	TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS	9
4.1.	Londoni bevándorlás a kezdetektől 1990-ig.....	11
4.2.	Migrációs tendenciák az 1990-es évektől napjainkig	15
5.	A BEVÁNDORLÁS HATÁSA LONDON INGATLANPIACÁRA	25
5.1.	London túlszűfolttsága	25
5.2.	Ingyatlanárak Londonban, kereslet, kínálat	29
6.	A BEVÁNDORLÁS HATÁSA LONDON MUNKAERŐPIACÁRA.....	35
6.1.	London munkaerőpiacának általános tendenciái (foglalkoztatottság, munkanélküliség, minimálbér)	36
6.2.	A migráció és London munkaerőpiaca.....	38
6.3.	Migránsok London munkaerőpiacának különböző szektoraiban ..	44
7.	A MIGRÁCIÓRA FORDÍTOTT ÁLLAMI KÖLTSÉGEK.....	52
7.1.	A bevándorlók által igénybe vehető állami támogatások	53
7.2.	Az egészségügy	58
8.	A TÉMÁBAN VÉGZETT KUTATÁS	60
8.1.	A vizsgálati anyag és módszer leírása.....	61
8.2.	Az eredmények bemutatása.....	62
9.	ÖSSZEFOGLALÁS	77
10.	IRODALOM JEGYZÉK.....	80
11.	MELLÉKLETEK.....	92
11.1.	A Londonban élő magyarok által kitöltött kérdőív.....	92
11.2.	Egyéb mellékletek.....	98

1. TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

- 1. Ingatlanár sávok alapján fizetendő SDLT 2014 (%)**
(<https://www.gov.uk/stamp-duty-land-tax-rates> letöltve:2014.03.04. 13:20) alapján saját szerkesztés
- 2. Azon országok, ahonnan a legtöbb migráns érkezik Londonban élő lakosságának gazdasági aktivitási rátája mértéke a 16, vagy e feletti lakosok körében (%)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/8-Q%3D2011-census-economic-activity.pdf> letöltve: 2014.11.21. 12:20) alapján saját szerkesztés
- 3. Migránsok és az Egyesült Királyságban születettek iparágakhoz járulása 2012 (%)**
(<http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/pa014.pdf> letöltve:2014.03.05. 08:43) alapján saját szerkesztés
- 4. 2012-ben regisztrált országok, ahonnan a legtöbb orvos vándorolt Angliába (db)**
(<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2407585/NHS-recruits-thousands-doctors-Third-World--limits-places-deny-British-students-chance-study-medicine.html> letöltve: 2014.03.07. 10:42) alapján saját szerkesztés
- 5. A 30 millió fontos gyermekek után járó támogatás (child benefit) eloszlása**
(<http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06955/statistics-on-migrants-and-benefits> letöltve:2014.10.03.11:36) alapján saját szerkesztés

2. ÁBRAJEGYZÉK

- 1. Nagy Britanniában született lakosok érkezési éve (ezer fő)**
(<http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/data-and-resources/charts/2011-census-year-arrival-uk-foreign-born-usual-residents> letöltve: 2014.02.04.17:10) alapján saját szerkesztés
- 2. Egyesült Királyságon kívül születettek Londonban: top születési országok 2001 és 2011 (ezer fő)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> leöltve: 2014.11.20.11:05) alapján saját szerkesztés
- 3. Nem Egyesült Királyságban született Londoni lakosok: Az EU-hoz 2004 után csatlakozott országokból bevándorolt Londoni lakosok 2011 (%)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> leöltve: 2014.11.20.11:05)
- 4. Az etnikumok megoszlása a zsúfoltság tekintetében London 2011 (%)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> letöltve :2014.11.20. 13:30) alapján saját készítés
- 5. 16-74 éves londoni lakosok munkaerő piaci állapot szerint, 2001-2011 London (%)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/rj8%3D2011-census-snapshot-labour-market.pdf> letöltve: 2014.11.21. 9:56) alapján saját szerkesztés
- 6. Munkanélküliek és munkakeresők az Egyesült Királyságban 1992-2014-ig (millió)**
(<http://www.bbc.com/news/10604117> letöltve: 2014.03.05. 12:20) alapján saját szerkesztés

- 7. Minimálbérek Nagy- Britannia és a 2004 után Európai Unióhoz csatlakozó országok körében 2013 EUR/ hó**
(<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00155&language=en&toolbox=data> letöltve: 2014.03.05.12:20) alapján saját szerkesztés
- 8. Születési régió szerinti, Egyesült Királyságon kívül született rövidtávra és hosszú távra érkezők aránya Londonban 2011 (%)**
(<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/hFE%3D2011-census-snapshot-short-term-residents.pdf> letöltve: 2014.11.22. 12:50) alapján saját szerkesztés
- 9. Az Európai Unió tagállamaiban orvosoknak fizetett minimum és maximum bérek (euró)**
(http://www.liganet.hu/news/6205/F11-071_EN_European_Hospital_Doctors_Salaries.pdf letöltve: 2014.11.21. 16:06) alapján saját szerkesztés
- 10. Londonba vándorolt magyarok életkori csoportok szerinti megoszlása (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 11. A Londonba vándorolt magyarok végzettsége (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 12. Londonba érkezési életkor és akkori nyelvtudás kapcsolata (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 13. Londonba költözési motiváció és kiköltözési életkor kapcsolata (%) N=100**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 14. Londonban költözési motiváció és az iskolai végzettség kapcsolata (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 15. London választásának indoklása (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)
- 16. Letelepedési és jelenlegi elhelyezkedési terület kimutatása (%)**
(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

17. Első tevékenység szerinti munka végzettséghez kapcsolódása és nyelvtudás kapcsolata (%)

(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

18. A fizetéssel való elégedettség és a Londonban töltött évek számának kapcsolata (%)

(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

19. A migránsok céljai a londoni megtakarításaikkal (%)

(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

20. Migránsok Londonban töltött ideje és a lakhatás kapcsolata (%)

(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

21. Jelenlegi döntés Londonról és az eltöltött évek számainak kapcsolata (%)

(primer kutatásom alapján saját szerkesztés)

3. BEVEZETÉS

A történelem során nagyon sokszor találkoztam a migráció jelenségével és napjainkban egyre kiemeltebb szerepet foglal el a leggyakrabban vitatott témák között. Ennek okai a globalizáció, a regionális integrációk létrejötte, az egyre inkább összefonódó világ által kibontakozó szabad munkavállalás lehetősége. Ezzel egy időben érdeellentétek és ezért feszültségek húzódnak a népek között. A motivációk egyértelműen ugyanazok, mint a kezdetekkor: gazdasági, érzelmi megfontolások.

A bevándorlás bölcsői közül szakdolgozatomban azért az Egyesült Királyságot, szűkebben fővárosát, Londont emelem ki, mert a világon és főként Európában egyaránt az egyik legszínesebb lakossággal rendelkező város. Ezen kívül hozzám azért áll közel ez a téma, mert sokat utazok Londonba, így remélem, hogy a felkutatott ismereteket és tényeket alátudom majd támasztani személyes tapasztalataimmal és globálisabb képet tudok adni a témáról. A választott témám feldolgozását az is segíteni fogja, hogy lehetőségem nyílt a Magyar Nagykövetségen Londonban 6 hetet eltölteni szakmai gyakorlatként, így itt is próbálom majd még részletesebben feltárni a Londonba vándorlás összefüggéseit.

A munkavállalás az Egyesült Királyságban az Európai Unió szabad munkaerő áramlásá alapelve által leegyszerűsödött és a nem Európai Unió országok állampolgárainak sem jár hatalmas erőfeszítésekkel. Ezen felül az ország kilátásai, jól működő gazdasága, magas bérszínvonala, jóléti állam mivolta is hozzájárul ahhoz, hogy jó célpont legyen az elvándorlók számára. A harmadik legfontosabb ok, hogy a beszélt nyelv az angol, ami amellett, hogy sokak anyanyelve, világnyelve révén a legtöbb bevándorlót ontó országában első helyen oktatott és tanult nyelv. A felsorolt okoknak köszönhetően London bevándorolt népessége egyre növekszik, ami nagy hatást gyakorol gazdaságára, rendszerének különböző területeire. A bevándorlók okozta változások egyeseknek pozitív, másoknak negatív jelentőségűek. London mellett New York jut eszembe, mint soknemzetiségű világváros. Illetve Európán belül Németország egyes városai. A bevándorlókhoz viszonyulás az Egyesült Királyság és

Németország esetében különböző. A szakdolgozat végén a két felfogás különbségének kiemelt részt szánok, mivel az eltérés a jövőben változtathat az Európai Unió egyik alapelvén és fordulatot okozhat a bevándorlás tendenciájában.

Tapasztalataimmal, ismereteimmel és az összegyűjtött információkkal feltárva szakdolgozatom legfontosabb kérdése, hogy a jelenkori migráció, hogyan hat a londoni gazdaság, különböző szegmenseire? Választ szeretnék kapni, hogy a bevándorlók hogyan jutottak Londonba, milyen kapcsolatuk van a várossal, mióta vannak jelen? Azt szeretném elérni, hogy ha valamilyen nemzetiségű ember szembe jön velem az utcán Londonban, tudjam, hogy miért és hogyan került oda. Kérdés számomra, hogy mennyiben és hogyan befolyásolja a bevándorlás a londoni ingatlanárak emelkedését, hogyan hat a londoni bérekre és a munkaerőpiacára a bevándorlás? A szociális hálót mennyire szívják le a bevándorlók és mennyi a bevándorlók haszna? A kérdések a bevándorlók összességére vonatkoznak, de kiemelt szerepet szánok a magyar Londonba vándorlóknak. Primer kutatásban a Londonba vándorolt magyar közösséget fogom megcélozni, és tőlük várok az előbb feltett kérdésekre választ. A primer kutatással főleg azt szeretném megtudni, hogy a statisztikák a gyakorlatban mennyire helytállóak, migráció tekintetében lehet-e rájuk számítani.

Szakdolgozatom végén szeretném, ha egy átfogó képet kapnék arról, hogy mi folyik a jelenkori Londonban és a „London” szó hallatán az olvasónak ne csak egy köztudatban elterjedt bevándorlókról alkotott kép jusson eszébe, hanem mindaz, ami e mögött van. Mindaz, amit a bevándorlás hozzáad vagy elvesz London gazdaságától, az ott élő emberektől.

4. TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

Az Angliába, ezen belül Londonba érkező bevándorlók száma egyre növekedett a történelem során. A bevándorlás gyökerei egészen az ókorból erednek. A londoni népességszám és népesség összetétel azonban csak az

1670-es évek közepétől számszerűsödött, mert innentől adtak ki hivatalos közleményeket. 1841-től megbízható adatokkal szolgáló népszámlálások kerültek rögzítésre, amik pontos eredményekkel szolgálnak. Azonban még az utoljára 2011-ben tartott census eredményeiben sem lehet senki 100%-ig biztos, mivel mindig vannak hiányzó részek a teljes képben. A feltárt adatok segítségével a következőkben arra keresem a választ, hogy mikor, kik és milyen okból vándoroltak Londonba, hogyan nőtt számuk és hogyan érhatték el mai számukat a bevándorolt nemzetek?¹

Azért, hogy az olvasó szakdolgozatom olvasása közben teljesen tisztán lássa a helyzetet, szeretném letisztázni a migráció fogalmát. A migráció népességmozgást, vagy a népek vándorlását jelenti.² Az Egyesült Királyságban öt kifejezés létezik a migránsokra. Az első az „UN definíció”, azok tartoznak ide, akik egy évnél kevesebb ideje tartózkodnak Nagy-Britanniában. Ők még nem nevezhetők migránsnak. A második kifejezés a „belépett, hogy letelepedjen”, az ő Nagy-Britanniában tartózkodásuk ideje változó és le szeretnének telepedni. A harmadik kifejezés a „bevándorlási ellenőrzésnek kitettek”. Ebben a csoportban már a legalább egy éve az országban tartózkodóak, nem EU tagországok állampolgárai és vízumellenőrzésen kell átesniük. A negyedik kifejezés a „külföldön született lakosok”, az Európai Gazdasági Közösség területéről érkezők alkotják. Végül az utolsó kifejezés a külföldi nemzetek, a nem Európai Gazdasági Közösség területéről érkezőket foglalja magába. A migrációt különböző szempontok szerint lehet csoportosítani, A mozgás iránya szerint két fajtája van: a nemzetközi (extern) és a belső (intern) migráció. A belső migráció azt jelenti, hogy egy adott országon belül történik az elvándorlás, egyik faluból a másik faluba vagy másik városba, valamint egyik régióból egy másik régióba. Ezzel szemben, a nemzetközi migráció egyik államból a másikba történő elvándorlást jelent. Ez alapján a szakdolgozatom a nemzetközi (extern) migrációt fogja vizsgálni. A migráció akarati megfontolása szerint kényszeremigráció és önkéntes

¹ <http://www.oldbaileyonline.org/static/Population-history-of-london.jsp>
(letöltve:2014.02.04. 15:36)

² <http://www.ittvagyunk.eu/htmls/cikkek.html?articleID=28> (letöltve :2014. 02.04. 15 :40)

migráció létezik. A kényszermigráció valamilyen (politikai, vallási, háborús, stb.) üldözés miatt jön létre. Az önkéntes migráció valamilyen gazdasági vagy ahhoz kapcsolódó okból jön létre. A kényszer és önkéntes migráció néha nem elhatárolható, a londoni bevándorlók között mindkét esetre van példa. Jogi szempontból a migráció lehet legális vagy illegális. Az előbbi esetben a szükséges okmányok az egyén rendelkezésére állnak egyik államból a másikba vándorláshoz, a másokban nem. Ezen esetekre is egyaránt rendelkezik a főváros példával.³

Összességében a szakdolgozatomban azt minősítem Nagy-Britanniába bevándorlónak, aki az ország határain kívül született. Tehát azok a migráns szülőkkel rendelkezők, akik már az Egyesült Királyság területén születtek nem minősülnek bevándorlónak. Azért nem állampolgárság szerint értem a bevándorló fogalmát, mert sok külföldön született is megszerezte azóta a brit állampolgárságot, mégsem tekintem britnek a szakdolgozatban. Néhány statisztika a Nagy-Britanniához tartozó Észak-Írország, Skócia és Wales területéről érkezőket is számba veszi migránsként, gazdasági hatásként nekem az Európai Unió tagországai és más ezen kívül eső országok érdekesebbek. A migráns szülőkkel rendelkezők, akik már az Egyesült Királyság területén születtek nem minősülnek bevándorlónak.

4.1.Londoni bevándorlás a kezdetektől 1990-ig

London területét elsőként a rómaiak hódították meg, akik Londiniumnak nevezték ezt el és az ötödik századig birtokolták a területet. Az első beszélt nyelvek a latin és a görög volt, mivel akkoriban görög katonák és kereskedők éltek a területen. Ezután a szász korszak következett, majd a középkor a normann hódítással. A középkorban vált London kereskedelmi központtá, teljesen urbanizálódott, megszületett a nemzetközi kereskedelmi hálózat. 1300-ban a főváros lakossága elérte a mintegy nyolcvanezret. A 16. században a Tudorok korában London már egy masszív bevándorolt közösséget tudhatott magáénak a világ minden részéről, amit főként

³ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Who%20Counts%20as%20a%20Migrant_0.pdf (letöltve :2014.11.17. 19 :20)

virágzó ipara vonzalmának köszönhető. ⁴Ebben az időben vittek a városba először rabszolgákat Afrikából. ⁵

A 17. században a Stuart dinasztia került hatalomra. 1600-ban megalakult a Brit Kelet-indiai Társaság, ami India és Nagy-Britannia kapcsolatának kezdetét jelentette. Az 1670-es évek közepén a főváros népessége mintegy ötszázezerre nőtt. Az ekkoriban bevándorolt nők többsége cselédként próbált munkához jutni, míg a férfiak gyakornoki állásokat és alkalmi munkát kerestek. A bevándorlók fiatalok, 10-20 év körüliek voltak. A fiatalság mellett a különféleség is jellemző volt. Minden területről, ami a Brit-szigetek alá tartozott képviseltették magukat a különböző népek. A legjelentősebb nemzetiségek a következő országokból vándoroltak be abban az időben: Skócia, Írország, hugenotta menekültek Franciaországból, zsidók Lengyelországból és Németországból. Ezen felül a belső migráció is jelentős volt, hiszen egy tanulmány szerint az 1700 körül Angliában születettek 1/6-a élt életében egy bizonyos ideig Londonban. Ebből is leszűrhető a folyamatosan zajló keringés a fővárosban.

Változások következtek a 18. században. A Brit-szigetéről érkező, hosszú távú migráció elgyengült (kivéve Írország) és helyébe a belső migráció lépett, sokan érkeztek különböző belső területekről Londonba. Ezzel párhuzamosan a globális migráció, gazdasági okokból, és kényszer helyzete miatt nőtt meg. ⁶ Az Egyesült Királyság (1707-től egyesül Anglia, Wales, Skócia és Észak-Írország⁷) a 18. századtól gyarmatosításba kezdett. ⁸ Afrika nagy része brit fennhatóság alá került, így ezekről a területekről szabadon vándorolhattak az emberek Nagy-Britanniába. Sokan tanulni vagy turistaként jöttek, mások letelepedtek. Az Egyesült- Királyság a Hétéves háborúban Franciaországgal került szembe és megszerezve Dél-Amerikát, és Indiát, a tengerentúli gyarmatosítás királya lett. Éppen ezért, az 1763-as

⁴ http://www.europe-cities.com/en/605/uk_england/london/history/period/
(letöltve :2014.02.04. 16:02)

⁵ <http://www.20thcenturylondon.org.uk/african-london> (letöltve: 2014.02.04. 16:03)

⁶ <http://www.oldbaileyonline.org/static/Population-history-of-london.jsp> (letöltve: 2014.02.04.16:03)

⁷ <http://index.hu/tudomany/tortenelem/nbr3527181/> (letöltve :2014.02.04. 16 :16)

⁸ <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/536559/Seven-Years-War>
(letöltve :2014.02.04. 16:15)

Hétéves háború és az 1783-as Amerikai háború után, többen érkeztek Afrikából, a Karib-szigetektől és Dél-Amerikából Londonba. 1780 körül ötezer és tízezer között becsülték a londoni feketék arányát.

A 19. század nagy eseménye a Nagy Világkiállítás (1851), ami az Egyesült Királyság nagyságának, dicsőségének jelképe volt.⁹ Bemutatta a világváros fogalmát és az egész világról látogatókat vonzott Londonba. Ennek hatására is nőtt a bevándorlás.¹⁰ Éhség elől menekülő írek, továbbá zsidók, kínaiak és dél-ázsiaiak is telepedtek le a 19. században. 1851-ben a mintegy 3 millió londoni lakos, már 38%-a született az országon kívül. 1841-ben tartották az első népszámlálást, ahol számot kaptak a Londonban élő, de nem ott születettek számáról, amiből kiderült, hogy valószínűleg a legnagyobb bevándorló csoport az ír, a londoni lakosság 4%-át tette ki ebben az időben. Ez a szám 109000-re emelkedett 1851-re az említett éhínség elől való menekvés miatt. Ezen felül franciák, olaszok, németek és spanyolok érkeztek az országba, az 1830-as és 1848-as forradalmak menekültjeiként. A 19. században kínai és indiai tengerészek éltek a Temze partján és a zsidók száma is jelentős számban növekedett évtizedről évtizedre. 1833-ban eltörölték a rabszolgaságot az Egyesült Királyságban, így kevesebb fekete bevándorló érkezett.

A 20. század az ír népesség jelentős csökkenésével kezdődött. Az 1861-es 107 ezer főről, 1901-re számuk 60 ezerre csökkent. A zsidók háromszor többen éltek Londonban 1901-ben, mint 20 évvel korábban.¹¹ Majd 1905-ben Nagy-Britannia először nyilatkozott úgy egyes népcsoportokról, hogy nem kívánatosak.¹²

Az első világháború nem várt népességmozgásokhoz vezetett. E időszak alatt körülbelül 240 ezer belga menekültet fogadott London, akik nem sokkal később haza is tértek. Az angolok nem éppen szívélyesen fogadták

⁹ <http://www.20thcenturylondon.org.uk/african-london> (letöltve :2014.02.04. 16:16)

¹⁰ http://www.europe-cities.com/en/605/uk_england/london/history/period/
(letöltve:2014.02.04. 16:26)

¹¹ <http://www.oldbaileyonline.org/static/Population-history-of-london.jsp>
(letöltve :2014.02.04. 16:30)

¹² <http://www.20thcenturylondon.org.uk/theme/migration-citizenship>
(letöltve :2014.02.04. 16:32)

őket, mert egyrésztől Nagy-Britannia Németországgal folytatott háborújának jelképei voltak, másrésztől a fennálló munkahiányban, nem tett jót a konkurencia a briteknek. Meg kell említeni, hogy a háborúk alatt a kényszermigráció vált meghatározóvá. A béke létrejöttével sokan hazatértek.

A második világháborúban, mintegy 100 ezer menekült érkezett Norvégiából, Dániából, Hollandiából, Belgiumból és Franciaországból miután az országokat sorjában foglalta el Hitler. Az ezekben az országokban előzőleg letelepedett osztrák és német zsidók is Londonba vándoroltak. Mivel a Brit Zsidók Közössége felkarolta a zsidókat, így a menekültek száma tovább nőtt. 1939-re számuk elérte a 40 ezret. A lengyelek száma is növekedett, akik nyugat felé menekültek Lengyelország náci megszállása miatt. Franciaország bevétele után, Nagy-Britannia felé húzódtak. Londonban felállították a Lengyel Intézetet, ami könyvtárat és tanulási lehetőséget biztosított a lengyelek számára. Ennek hatására 1951-re a Nagy-Britanniában élő lengyelek egynegyede Londonba olcsóbb környékekre költözött vidékről, mint Brixton vagy Clapham. Többek ekkor telepedtek le végérvényesen, innentől számottevő a lengyel közösség Londonban. Viszont ez még csak a kezdet volt, ez a számottevő szám a mai viszonyokhoz nem hasonlítható.¹³ Fontos azonban hozzátenni, hogy a lengyelek nem csak menekülteként érkeztek az országba, hanem segítették is a briteket csapataikkal, felszereléseikkel. Miután 1940-ben Hitler bevette Franciaországot is, a lengyel kormányt Londonban állították fel ideiglenesen, 20 ezer katonával együtt. Majd 1945-ben már több mint 150 ezer lengyel katona szolgált a brit csapatok parancsnoksága alatt. Amikor a háború véget ért Churchill kijelentette: A britek soha nem fogják elfelejteni, mivel tartoznak a lengyeleknek és szabadságot és állampolgárságot a brit birodalomban ígért számukra.

A második világháború utáni időszakban még nagyobb lendülettel érkeztek a menekültek. 1956-ban a Magyar Forradalom és Szabadságharc hatására 21 ezer magyar vándorolt Nagy-Britanniába, akikből 14 ezer telepedett le

¹³http://www.researchasylum.org.uk/sites/default/files/images/Brief_History_of_Asylum.pdf (letöltve :2014.02.04. 16 :32)

végérvényesen.¹⁴ Csehszlovákiából szintén a szovjet megszállás elől menekültek érkeztek. A menekültek jelentős támogatást kaptak a britektől.¹⁵

4.2.Migrációs tendenciák az 1990-es évektől napjainkig

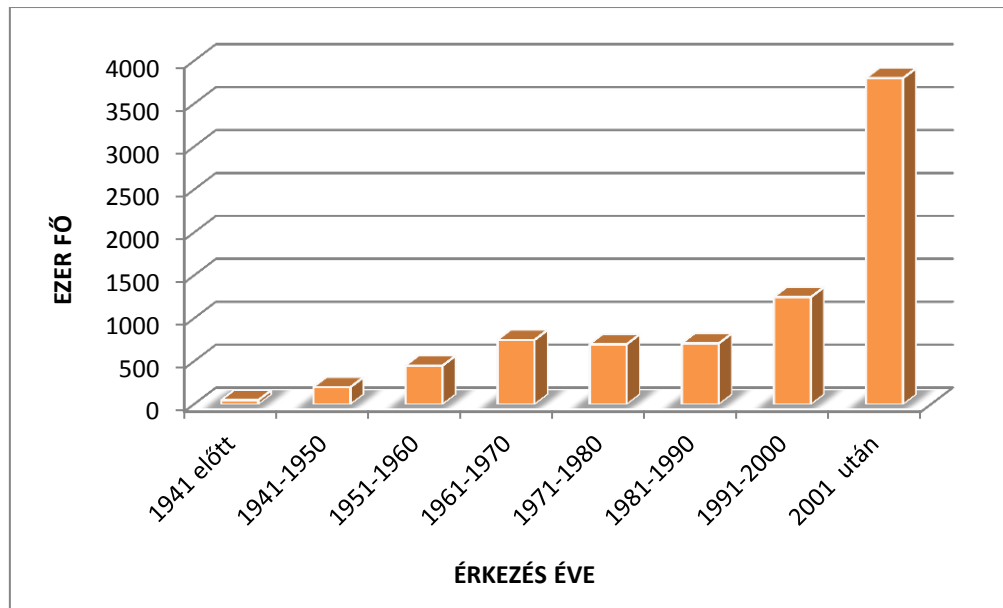
Az 1990-es évektől napjainkig tartó időszak tekinthető leginkább a bevándorlás valódi kibontakozásának. Európa történetének legdrasztikusabb bevándorlási hulláma zajlott ekkor. A szegényebb Kelet-Európai országok Európai Unióhoz csatlakozásuk által nem várt méreteket öltött a migráció London tekintetében.

Az Egyesült Királyságba vándorlás igazán csak 1991 után kezdett el számottevően növekedni és gyorsulni. A 2011-es brit népszámlálás adataiból kiderül, hogy a 2011-ben Egyesült Királyságban élő, de nem az országban születettek érkezési éve 1991 és 2000 között az előző évek átlagához képest majdnem megkétszereződött és a 2001 után érkezők száma az 1991 előtti adatok átlagához képest megötszöröződik.¹⁶

¹⁴ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/9840059/Why-Poles-love-coming-to-Britain.html> (letöltve :2014.02.04. 17:02)

¹⁵ <http://www.20thcenturylondon.org.uk/refugees-1950-2000> (letöltve :2014.02.04. 17:03)

¹⁶ <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/data-and-resources/charts/2011-census-year-arrival-uk-foreign-born-usual-residents> (letöltve:2014.02.04.17:10)

Forrás: (ONS : 2011 Census, Year of arrival in the UK of foreign-born usual residents. In : <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/data-and-resources/charts/2011-census-year-arrival-uk-foreign-born-usual-residents> letöltve: 2014.02.04.17:10) alapján saját szerkesztés

1. ábra

Nem Nagy-Britanniában született lakosok érkezési éve (ezer fő)

Az 1990-es évektől napjainkig tartó népességmozgást a gazdasági motivációk magyarázzák a legjobban. A bevándorlás mellett a kivándorlás és visszavándorlás is jelentős, mivel sok bevándorló érkezik, de sok is megy vissza szülőhazájába. Ugyanis nem mindenki éri el céljait, vagy éppen nem is azzal a céllal vándorolt ki, hogy végérvényesen letelepedjen. Sokan csak addig maradnak az országban, amíg össze nem gyűjtik a szükséges pénzt az otthoni elinduláshoz. 1991 és 2010 között a bevándorlások folyamatosan növekedtek, 2004 óta stagnál a magas szám. A kivándorlók száma folyamatosan csökken az adott periódus alatt, tehát a nettó vándorlás, ami az egy évnél hosszabb időre bevándorlók és az egy

évnél hosszabb időre kivándorlók különbsége, növekedett. Több volt a bevándorlás, mint a kivándorlás, visszavándorlás.¹⁷

Az Egyesült Királyság nettó migrációját az EU-n belüli és az EU-n kívüli csoportok szerint lebontva vizsgáltam 1991 és 2011 között. Az összesített nettó migráció az 1990-es évek közepén kevesebb, mint 100 ezerről, körülbelül 216 ezerre növekedett 2011-re. Ez is alátámasztja, hogy a bevándorlás mértéke összességében növekedett. Az Európai Unióból (kivéve britek) érkezők nettó migrációja 2004 után növekedett jelentősen, ennek oka a 2004-ben csatlakozott szegényebb Közép- Kelet Európai országok¹⁸ (Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia) szabad bevándorlása és munkavállalása. Azonban mégsem az európai bevándorlók képzik a bevándorlás legnagyobb részét, mivel 2011-ben a nem európaiak nettó migrációja 205 ezer, míg az európaiaké csupán 99 ezer volt. Összességében a nem Európai Unió nemzeti nettó migrációja az összes nettó migráció 95%-át tette ki 2011-ben.

A vizsgált periódusnak európai szempontból sarkalatos pontja volt a 2004-ben és 2007-ben unióhoz csatlakozott országok miatt bekövetkezett bevándorlási roham. 2004-ben 10 ország csatlakozott az Európai Unióhoz: Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia.¹⁹ A 2004-es új 10 EU tagország bevándorlói a bevándorlás növekedésének 40%-át tették ki 2004-ben. A két új tagország, ahonnan a legtöbb bevándorló érkezett Lengyelország és Litvánia. 2004 emellett nemcsak az új EU tagországok miatt kiemelendő, hanem a világ más részeiből is kimagasló számban érkeztek új rezidensek ebben az évben. Az Egyesült Királyság saját és önálló döntése volt a 2004-es bővítés résztvevőit szabadon beengedni az országba, szabad munkavállalást biztosítva nekik.²⁰ Ez a tény azért meglepő, mert az Egyesült Királyság, Írország és Svédország kivételével

¹⁷ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Determinants%20of%20Migration_0.pdf (letöltve :2014. 02.04. 17:03)

¹⁸ <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/britains-70-million-debate/3-net-migration-and-immigration-overview-0> (letöltve :2014.02.04.17:32)

¹⁹ http://europa.eu/about-eu/countries/index_hu.htm (letöltve :2014.02.04. 18:05)

²⁰ http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4359756.stm (letöltve :2014.02.04. 18:05)

minden egyes EU tagország átmeneti szigorítást vezetett be a munkaerő piaci szabad belépés szigorítására azért, hogy a 2004-ben EU-hoz csatlakozó tagországokból, nehogy tömegesen érkezzenek a bevándorlók. Ez az átmeneti szigorítás lehetséges, mert az EU csatlakozási szerződés megengedi, hogy a már meglévő EU tagországok átmeneti korlátozásokat vezessenek be az újként csatlakozott EU országokból esetleges bevándorlások korlátozása végett maximum 7 év erejéig. Ennek ellenére az Egyesült Királyságban szabadon és legálisan vállalhatott munkát minden Európai Unió állampolgár az anyaország csatlakozásától fogva.²¹

Ebből a hibából tanulva, a 2007-ben csatlakozott románokra és bolgárookra szabad munkaerő áramlási korlátozást vetettek ki. A munkavállalás korlátozásának célja elsődlegesen az volt, hogy az alacsonyan képzett munkaerő beáramlására a mezőgazdasági és élelmiszer feldolgozó iparban keretszámokat rögzítsenek, ezzel gátolva a tömeges beáramlást.²² Ez azt jelentette a gyakorlatban, hogy az alacsonyan képzett munkaerő munkavállalási engedélyt kérvényezhetett, de korlátozott körülmények között. Például a Szezonális Mezőgazdasági Dolgozók Program keretén belül. Az a szakképzett munkaerő, aki speciális munkavállalási engedélyt igényelt vagy jelentkezett a Magasan Képzett Migrációs Programba, ugyanúgy dolgozhatott az Egyesült Királyságban, mint az 2004-ben csatlakozott EU-s országok munkavállalója. A képzett, illetve a kevésbé képzett dolgozók is úgynevezett „Munkavállalási Kártyát” kaptak, amit egy meghatározott munkakörre bocsájtottak ki. A cél Az új munkaerő fokozatos bevezetése a brit munkaerőpiacra. Mindkét országból érkezőknek (Bulgária, Románia) továbbra is megmaradt az a joga az alapvető EU állampolgársági jog alapján, hogy belépjenek az Egyesült Királyságba és maximum három hónapig ott tartózkodjanak. Mivel a procedúra bonyolult volt, így a legtöbben megpróbáltak feketén tartózkodni és dolgozni az országban. Sok román azzal próbálkozott, hogy megpróbálta megszerezni a magyar állampolgárságot, mivel magyar állampolgárként szabadon vállalhatott munkát. Azonban 2014. január 1-jétől a korlátozás lejárt és a

²¹ <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/briefings/migration-flows-a8-and-other-eu-migrants-and-uk> (letöltve : 2014.02.04. 18:20)

²² <file:///C:/Users/User/Downloads/sn06606.pdf> (letöltve :2014.11.20. 9:22)

két 2007-ben csatlakozott ország állampolgárai is szabadon vállalhatnak munkát az EU más tagállamaiban, mivel a korlátozás maximum 7 évre terjeszthető ki, ami a 2007-es csatlakozóknak 2014-ben járt le.²³ A hivatalos országos statisztika szerint 2014 második negyedévében már 153 000-nél tartott a Romániából és Bulgáriából érkezett munkavállalók száma. Ezt a számot 13 000-es növekedéssel sikerült elérni az előző negyedévhez képest. A bevándorlások növekedése csak 2014 második negyedévében érezhető.²⁴ A korlátozás megszűnésével a szezonális mezőgazdasági dolgozók programot januárban eltörölték, így komoly gondjai akadtak a farmereknek. A program segítségével azok, akik nem tartózkodhattak Nagy-Britanniában (főleg 2014 január előtt román, bolgár) időszakos vízumot kaphattak maximum 6 hónapra, hogy farmokon dolgozzanak. Minden évben körülbelül 22ezer mezőgazdasági munkás utazott Bulgáriából és Romániából az Egyesült Királyságba a program keretén belül. 2014 januárja óta a bolgár és román bevándorlók szabadon érkehetnek és vállalhatnak munkát az országban. A probléma, hogy az EU-ból érkezettek nem szeretnék időszakosan farmon dolgozni, hanem állandó munkát szeretnék inkább hotelekben, vendéglátásban. A farmerek munkaerő krízistől, extra költségektől és a termelékenység visszaesésétől tartanak. Horvátország 2013 július 1-jén csatlakozott az EU-hoz. Az Egyesült- Királyság ugyanazt a korlátozást vetette ki rá, mint amit előzőleg Bulgáriára és Romániára.²⁵

Visszatérnék a 2004-es EU-hoz csatlakozó országok bevándorlóhoz, szeretném hatásukat szemléltetni, mert úgy gondolom 1990-től napjainkig ez a hullám volt a legmeghatározóbb.²⁶ Ez egyben Európa valaha látott legnagyobb bevándorlási hulláma is volt. A munkaerő szabad áramlásának lehetősége miatt és mivel 2004-ben a gazdagabb nyugati államok fizetésének negyed részét fizették Közép-és Kelet-Európában, tehát a bérek

²³ http://www.workpermit.com/news/2006_12_15/uk/immigration_regulations_bulgaria_romania.htm (letöltve :2014.02.04. 18 :21)

²⁴ http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_372372.pdf (letöltve :2014.11.20. 12 :20)

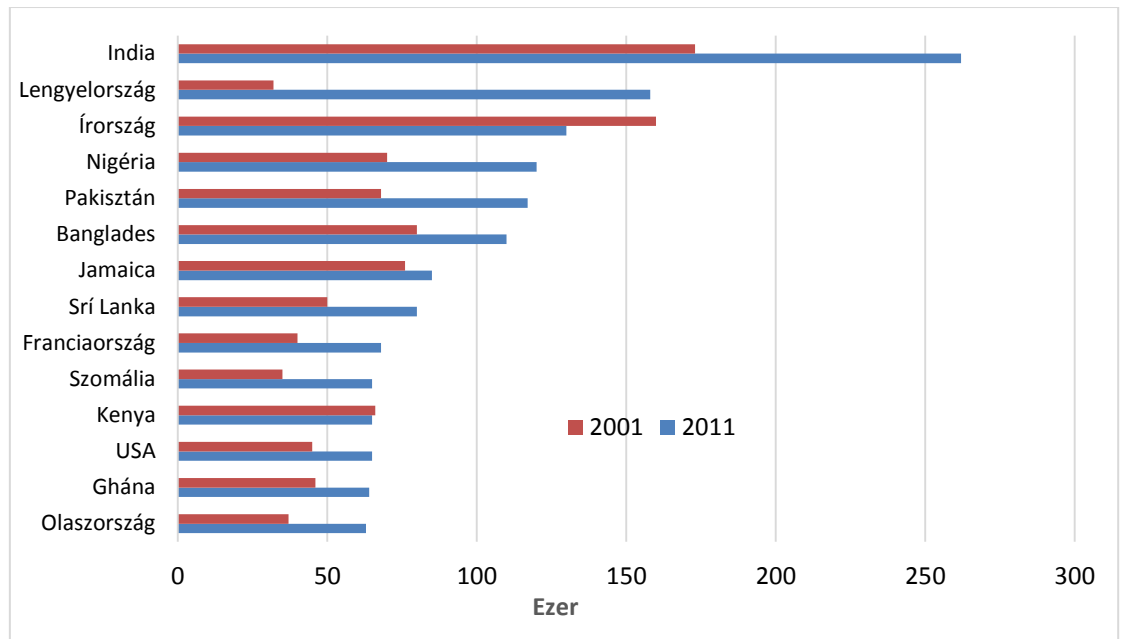
²⁵ Scheheraza Da Daneshkhu- Consumer Industries Editor : Shortage of migrant workers puts fruit and vegetable harvesting at risk, says farmer's union. Financial Times, Thursday 18 September 2014, 4 oldal

²⁶ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10445585/Labour-made-a-spectacular-mistake-on-immigration-admits-Jack-Straw.html> (letöltve :2014.02.04. 18:21)

nagyon alacsonyak voltak, tömegek kezdtek kivándorolni az Egyesült-Királyságba.

Először is a londoni 2001-es illetve 2011-es népszámlálás adatait hasonlítottam össze a bevándorlók számának változása tekintetében. A diagram világosan megmutatja, hogy 2001-ben a legtöbb bevándorlót kibocsájtó országok közé Lengyelország be sem került volna, annyira elenyésző számban voltak a lengyelek jelen. Azonban 2011-ben a második legnagyobb bevándorolt közösséget tudhatták magukénak. A többi 2004-ben csatlakozott ország nem került be a top 14-es legtöbb bevándorlót kibocsájtó országok közé. Fontos megemlítenem, hogy a jelenkori Londonban egyértelműen India áll a legnagyobb kibocsájtó ország helyén és még mindig afrikai, ázsiai országok képviseltetik magukat szép számban és nem az európaiak.²⁷

²⁷ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> (letöltve :2014.11.20. 10 :56)

Forrás: (Census Information Scheme: 2011 Census Snapshot: Country of birth, Passports held and National Identity, December 2012. In: <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> leöltve: 2014.11.20.11:05) alapján saját szerkesztés

2. ábra

Egyesült Királyságon kívül születettek Londonban: top születési országok 2001 és 2011 (ezer fő)

Az Európából legnagyobb számban jelen lévő lengyelek a második világháború óta kezdett letelepedni Londonban. Azonban, mint a diagramon is láthatjuk 2004 után következett be a nagy betelepülés. Óriási számuknak köszönhetően kultúrájukat egyre népszerűsítik, sorra nyitnak a lengyel boltok eredeti lengyel árukkal, a könyvtárakban is egyre több lengyel irodalommal találkozhatunk, egyre több közös rendezvényt szerveznek a lengyelek egymás között. Sokak, amikor hazautaznak, elmondják az otthon maradtaknak, hogy milyen az élet Angliában, hogyan lehet munkát szerezni, hogyan működnek a dolgok, ami még többjükből kelt kiköltözési vágyat és még jobban növeli a kivándorlást.

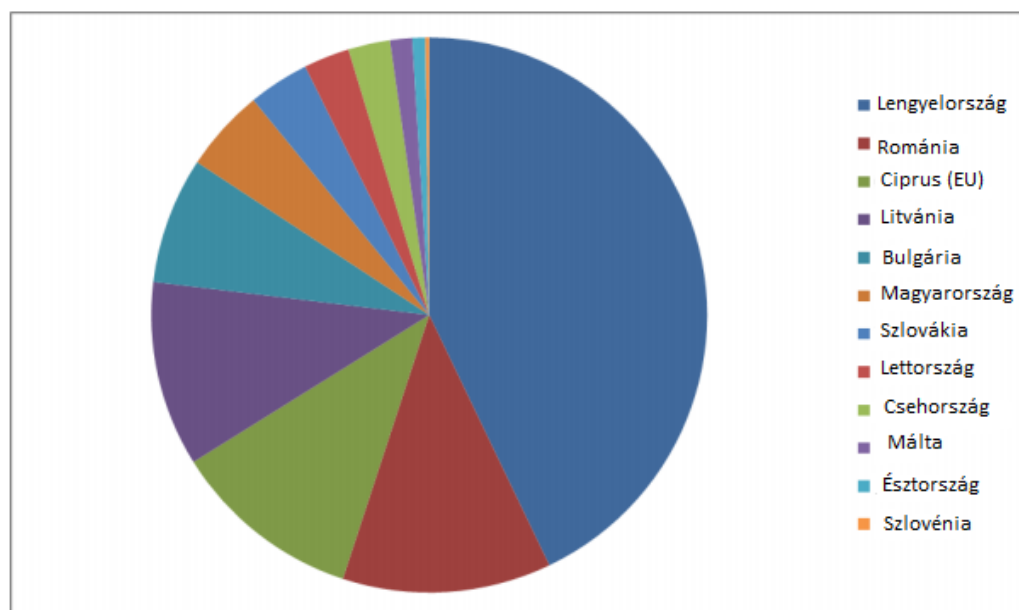
A tömeges lengyel bevándorlás a sajtót is nagymértékben foglalkoztatja. A Munkás Párt, aki annak idején megszavazta a döntést, azóta megbukott és csak úgy nyilatkozik a 2004-es csatlakozóknak engedett zöld útról, hogy óriási hiba volt ez a lépés.²⁸ A számok magasak, azonban a gyakorlatban a helyzet nem olyan súlyos, mint amilyennek a politika azt beállítja. A Közép-és Kelet-Európából érkezők között a lengyelek alkalmazkodóak, kultúrájuk és viselkedésük nagyban hasonlít a britekéhez. A brit morál abban tér el, hogy az itt élő emberek, mindig szabadabbak voltak, mint a keletiek, lazább erkölcsök között éltek, többet kerestek, ezáltal nyugodtabbak voltak és kényelmesebben éltek. Nem szorultak rá a találékonyságra, a fiúk nem tanulták meg, hogy kell egy házat felépíteni vagy kifesteni, mert mindig volt elegendő kerestetük ezeket a dolgokat megcsináltatni. Ugyanígy idegen nyelveket sem tanulnak, mert a világ bármely részére mentek és mennek ma is, megértik őket, és ha mégis el szeretnének költözni, a leggazdagabb országok anyanyelve szintén angol. A közép-kelet-európaiak ezzel szemben a szovjet-rendszerben szabályok között éltek, mindig kevesebb lehetőségük volt megtapasztalni a világot, kitörni és mindig alacsony volt a bérszínvonaluk, ami által kiszolgáltatottabbá váltak és próbáltak mindent önerejükben megoldani, minél több dolgot megtanulni. Ezért a kemény munka és az új társadalomba beilleszkedés nem riasztotta el az új Európai Unió tagállamokból érkező bevándorlókat. Tehát a kultúra mellett, azért sem nézik a valóságban rossz szemmel a közép-kelet-európaiakat, mert keményen dolgoznak, megbízhatóak, minden munkát elvégeznek fintorgás nélkül, mert semmi képen sem akarják elveszíteni munkahelyüket és visszavándorolni. Ez azonban azért negatív a britekre nézve, mert a bevándorlók hajlandóak hétvégén is dolgozni, ami miatt a briteknek is kell és kevesebb bérért is elvállalják ugyanazt a munkát a bevándorlók, így a bérszínvonalak egyre alacsonyabbak lesznek az alacsonyabb képesítést igénylő ágazatokban. A lengyelek egyébként nagyon vallásos nép, nagyon becsületesek és legtöbben kint élő lengyel partnert választanak maguknak, így a gyerekek

²⁸ <http://www.economist.com/news/britain/21591588-britons-loathe-immigration-principle-quite-immigrants-practice-bulgarians> (letöltve : 2014.02.04. 19:10)

már Londonban születik. Ezért is ugrott 2012-ben a brit után a lengyel babák száma a második helyre 21.156 újszülöttel.

Az biztos, hogy a 2004-ben Európai Unióhoz csatlakozott országok közül Lengyelország áll az első helyen, az Egyesült Királyságba vándorlás tekintetében. A többi csatlakozott ország világviszonylatban nem kiemelkedő, azonban mégis tudjuk, hogy sok a magyar, lett, litván kivándorló is. Az alábbi cenzus adataiból vett kördiagram a 2004 után Európai unióhoz csatlakozott országok bevándorlóinak arányát szemlélteti. A lengyelek tehát a legmagasabb 43%-ban szerepelnek. Ami számomra meglepő az az, hogy a 2007-ben csatlakozó Romániából érkezők a második helyen szerepelnek 12%-al, megelőzve a 2004-ben csatlakozó összes országot Lengyelország kivételével. A magyarok a hatodik helyen állnak, tehát számuk közel sem égető.²⁹

²⁹ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> (letöltve : 2014.11.20. 11 :47)

Forrás: (Census Information Scheme: 2011 Census Snapshot: Country of birth, Passports held and National Identity, December 2012. In: <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> leöltve: 2014.11.20.11:05)

3. ábra

Nem Egyesült Királyságban született Londoni lakosok: Az EU-hoz 2004 után csatlakozott országokból bevándorolt Londoni lakosok 2011 (%)

A fejezet megírásával, úgy érzem válaszokat kaptam az eddig kérdéseimre. Feldolgoztam az ókortól 1990-ig tartó időszakot, ahol az ókor, középkor, újkor eseményeit taglaltam. Megtudtam, hogy az egyes népcsoportoknak milyen mértékben volt közülük London bevándorlásához, milyen okból vándoroltak Londonba, mi volt a kapcsolatuk oka a fővárossal. Ezután tértem át a jelenlegi helyzetre, kimutattam a 2004-es bevándorlási hullám következményeit, illetve szót ejtettem a 2007-es Európai Unióhoz csatlakozókról. Emellett próbáltam képet adni a legfrissebb statisztikákról bevándorolt népcsoportok tekintetében. A fejezet fő tanulságai a múlt megismerése és ismerkedés London helyzetével, a gyökerek feltárása.

Megtudtam, hogy a magyarok bevándorlása milyen mértékű a többi népcsoportéhoz képest. Úgy gondolom ezek az információk azért fontosak, mert mielőtt London gazdaságáról és további területeiről szólnék, mindenképpen szerettem volna egy átfogó képet adni a viszonyokról, bevándorlási helyzetről, számokról.

5. A BEVÁNDORLÁS HATÁSA LONDON INGATLANPIACÁRA

Fejezeteimet úgy állítottam össze, hogy átgondoltam, egy migránsnak milyen kihívásokkal kell szembenézni kiköltözése pillanatától. Ha valaki úgy dönt, hogy Londonba költözik, az első mozzanat, hogy lakást kell találnia. Ezért kezdeném a múlt után a jelen időt az ingatlanpiac elemzésével. A fejezetben át fogom tekinteni a bevándorlók hatását az ingatlanpiacra, ezen belül a következő kérdésekre keresem a választ: Maga a bevándorlás hogyan hat a bérleti díjakra, egyáltalán a migránsok milyen tulajdonú lakásokban laknak, milyen körülmények között laknak, mennyien laknak. A fejezet második részében kitérek a londoni ingatlanárakra, a migránsok ezzel való összefüggésére, tapasztalataimra. A fejezettel az a célom, hogy amikor az olvasó elolvassa, egy átfogó képet kapjon arról, hogy a migránsoknak mikkel kell számolniuk, amikor Londonba költöznek, illetve mi a hajtóereje London lakásárainak növekedésének.

5.1.London túlszűfolttsága

London 8.440.130 lakossal rendelkezik. Ez majdnem annyi, mint Magyarország egész lakossága. Persze általában a legtöbb főváros túlszűfolt. A zsűfolttság a tömegközlekedésen és az utcákon kívül már a háztartásokban is fellelhető.³⁰

A 2011-es népszámlálás alkalmával kiderült, hogy a londoni háztartásoknak 22%-a túlszűfolt, az ebben az évben regisztrált 3.27 millió háztartásból. A túlszűfolttság a növekvő lakosságból következik, ami a növekvő bérleti díjakat eredményezi.³¹Mivel a szobák, bérlemények

³⁰ <http://data.london.gov.uk/> (letöltve :2014.11.20. 13 :54)

³¹ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> (letöltve :2014.11.20. 13 :30)

keresettek így egyre nő áruk. A nem helyben született, de önálló keresettel rendelkezőknek egyre nehezebb megfizetni a bérleményt. A magas lakbér megnehezíti a gyermekvállalást, sokszor több család él együtt az elviselhetőbb költségek érdekében. A legtöbb migráns, lakást bérel, mert nem tudja magának megengedni az ingatlan vásárlását. Ezt bérelhetik magán tulajdonostól, vagy az államtól szociális lakás formájában. A következőkben szeretném bemutatni a magántulajdon, a magánszemélytől bérlés és a szociális otthonok rendszerét.

Mivel az ingatlanárak az egekben vannak, a magántulajdon aranyat ér. Sokan jelzáloghitelre vesznek ingatlant, mert az induló tőke nem elérhetetlenül magas és utána a havi törlesztő részlet majdnem ugyanannyi, mintha albérletet fizetnének. Egy 200 ezer fontos házra elég befizetni kezdetben 30-35 ezer fontot. A hitelre jogosultság tekintetében a nem brit állampolgár betelepülteknek főként nagyon fontos, hogy hosszabb ideje bejelentett lakhelyük és munkájuk legyen, hogy minél több és kedvezőbb hitel konstrukciókhoz juthassanak. Az is bevett praktika, hogy a tulajdonos maga mellé 1-2 albérlőt keres, akik segítségével könnyebb fizetni a törlesztő részletet. Amennyiben a hitel valamilyen okból fizethetlenné válik, vagy más probléma merül fel a tulajdonossal kapcsolatban, az ingatlant hitelátvállalással is könnyedén el lehet adni. Azok, akiknek már meglévő ingatlanjuk van, úgy próbálnak profitálni a magas keresletből, hogy kiadják régi lakásukat, ami lakbéréből és általuk hozzá tett pénzből törlesztik az új lakás törlesztő részletét. Ezen felül az idősebb britek kedvelt szórakozása, hogy amikor megöregszenek, kiadják lakásukat, majd elköltöznek délre, kedvelt helyük, például Spanyolországba. Londoni családi házukat 1600- 2500 fontért tudják kiadni havonta, állapottól és elhelyezkedéstől függően. A lakbéréből például Spanyolországban egy komplett lakást tudnak bérelni és még a megélésre is elegendő a Londonból befolyó lakbér.

A magánszemélytől bérlés az egyik leggyakoribb formája a lakhatásnak, a lakás kiválasztása és bérlése viszonylag könnyű és elérhető folyamat. Lényegében ugyanúgy működik, mint minden más országban. Abban az

egyben különbözik, hogy a legtöbb lakás lakbérét rezsivel együtt határozzák meg.

A szociális lakások rendszere az előbbieknél bonyolultabb. A regisztrált szociális lakások tulajdonosai non-profit szervezetek, akik azt szeretnék elérni, hogy Londonban megengedhetőek legyenek a lakásárak, albérlet költségek. A jelentkezőket pontrendszer alapján rangsorolják. A pontrendszer a jelentkező jelenlegi lakáskörülményei, egészségügyi állapota alapján ad pontokat, de az illető gyermekeinek száma, anyagi helyzete, életkora is számít. A várólista hosszú, sok a jelentkező, évekbe telhet, még valakire rákerül a sor. Megfigyeléseim alapján általában rosszabb anyagi körülmények között élő, iskolázatlanabb, akár 7-8 gyermekes családok laknak szociális lakásokban, tehát valójában ezek a lakások nem csökkentik, csak enyhítik a túlszűfoaltságot. A szociális lakások épülnek, ezzel is munkát adva az építőipari munkásoknak, vállalkozóknak. Egy körforgás figyelhető meg: A lakberek emelkednek a bevándorlók kereslete miatt, a lakásárak is a kereslet miatt növekednek, így egyre több lakásra van szükség, ami egyre több embernek ad munkát, ami egyre több bevándorlót vonz.³²A túlszűfoaltság a saját ingatlanban lakók esetében a legkevésbé fordul elő (8%), még a magán személyektől bérlők esetében a leginkább (37%).³³

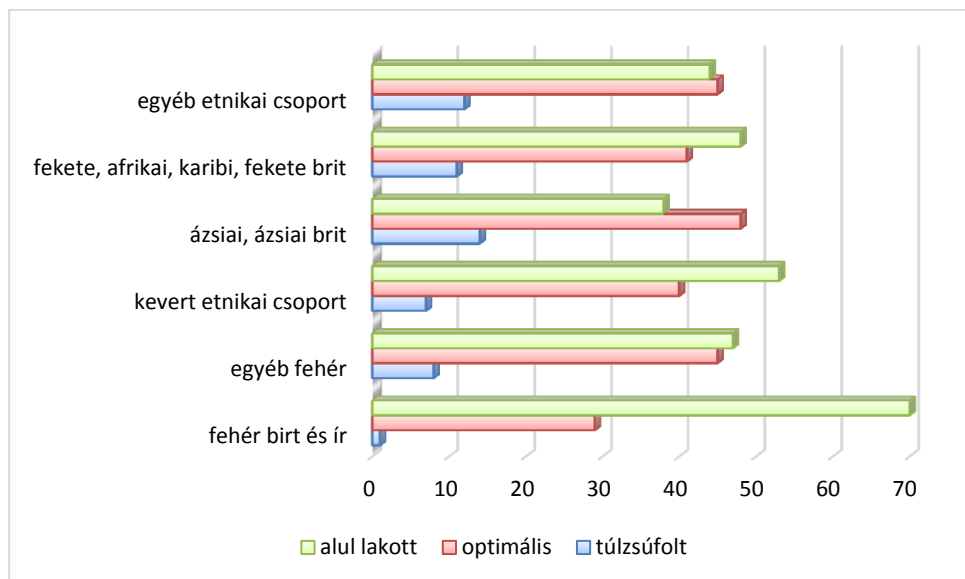
A 2011-es brit népszámlálás adatiból kiderül, hogy hogyan változott a túlszűfoaltság a 2001 és 2011-es időszakban. A túlszűfoolt háztartások megnövekedtek, még a kihasználatlanok csökkentek. Tehát ebben az időszakban London népességszáma növekedett, aminek közrejátszó tényezője a bevándorlás is. Azt is megállapítottam, hogy a kihasználatlan szobákat egyre többen próbálják kihasználttá tenni, a beszedhető magas bérleti díjak miatt. Ami a kihasznált és kihasználatlan ingatlanok elhelyezkedését illeti, Londonon belül a legtúlszűfooltabb körzetek a

³² <http://www.cityoflondon.gov.uk/services/housing-and-council-tax/housing-advice-and-homelessness/council-housing-advice/Pages/default.aspx>
(letöltve:2014.02.23.18:20)

³³ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> (letöltés :2014.11.20.13 :30)

szegényebb, migránsok által lakottak, a gazdagabb környékeken inkább az alul lakottság a jellemző.

Egy még inkább izgalmas kérdés az etnikumok eloszlása a túlsúfoltság tekintetében. Ugyan melyik népcsoport él a legzsúfoltabban és kik tehetik meg, hogy nagyobb területen éljenek? Az alul lakott ingatlanokban, legnagyobb számban a fehér brit és ír népcsoport képviselteti magát, míg a normális és túlsúfoltságban az ázsiai / ázsiai britek laknak. Ők laknak a legkisebb területen a legnagyobb népsűrűségben. Az ázsiaiakat követik a feketék és más etnikai csoportok. Az ázsiaiak közül főleg a Bangladesből, Pakisztánból származók élnek a legzsúfoltabban. Az ázsiai népekre saját hazájukban is jellemző a túlsúfoltság, így az együttlakást, kis helyen lakást jobban tűrik, mint más népcsoportok. A feketék túlsúfoltsága esetében pedig mivel kimagaslóan szegény országokból érkeznek, ezért nem sok választási lehetőségük van és még ezek is körülmények is jobbakká számukra, mint a saját hazájukban fennállóak.

Forrás: (<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> letöltve :2014.11.20. 13:30) alapján saját készítés

4.ábra

Az etnikumok megoszlása a zsúfoltság tekintetében, London 2011 (%)

A túlszűfolttság miatt egyre többen próbálnak kiköltözni Londonból. Azonban a munkahely fontos tényező, ezért választják sokan azt az alternatívát, hogy Londonból egy közeli kisebb városba költöznek, ahol a lakhatás elérhetőbb áron van. Népszerű ingázó városok Bishop's Stortford, Hitchin, Godalming. Ezekről a helyekről jó a közlekedés Londonba, mégis olcsóbb az élet, mint a fővárosban. Az átlagos lakásárak 140-200 ezer font között vannak, tehát nem annyira olcsók, de ezek családi házak nagy kerttel. Persze még mindig sokan vannak, akik vidékről a fővárosba költöznek, tehát a mozgás folyamatos. A túlszűfolttság tekintetében a jövőben sem lehet sok jóra számítani: amíg a bérleti díjak és az ingatlanárak magasak, illetve a bevándorlást nem fékezik meg, addig a növekvő tendencia marad.³⁴

5.2.Ingatlanárak Londonban, kereslet, kínálat

Londonban az ingatlanárak 1974 óta növekvő trendet követnek. A vidéki ingatlanok ára meg sem közelítette a londoni árakat 1974 óta, az árak alakulásának trendje is csupán az ország középső részén hasonló Londonéhoz.³⁵ A londoni magas ingatlanárak fő oka, a főleg külföldi, illetve belföldi kereslet növekedése, a külföldi készpénzes vásárlók növekedése, a font válság utáni gyengesége és London lakosságának folyamatos bővülése. A lakosság bővülése egy részről a természetes népességnövekedésnek, másrészt a bevándorlásnak köszönhető.³⁶ 2011-ben a főváros lakossága 8,17 millió fő volt, míg 2001-ben ez a szám 7,17 millió volt, tehát 10 év alatt több mint 1 millióval, 14%-kal nőtt a lakosság.³⁷

³⁴ <http://www.commuterguide.co.uk/> (letöltve :2014.12.24. 12 :30)

³⁵ <http://www.hometrack.co.uk/our-insight/commentary-and-analysis/can-london-continue-to-buck-the-national-trend-in-house-prices> (letöltve :2014. 03.04. 19:45)

³⁶ <http://www.thisismoney.co.uk/money/mortgageshome/article-2340858/85-homes-Central-London-sold-overseas-buyers.html> (letöltve :2014.11.10.18:40)

³⁷ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/9i0%3D2011-census-first-results.pdf> (letöltve :2014.11.20. 15:37)

Mit jelent a magas londoni ingatlanár? 2013-ban az átlagos Londoni bér évi 30,479 font volt és a Londoni átlagos lakásár 428 ezer font.³⁸ 2014 júliusában, Londonban az ingatlanár átlagosan 514.000 font volt. Az angliai átlag 284.000 font volt. London átlagos lakásárai 19,1%-al növekedtek 2013 júliusához képest. Az elmúlt évben az angliai ingatlanárak 12%-al növekedtek.³⁹ Az nemzeti statisztikai hivatal kikalkulálta, hogy 2013-ban az átlagos londoni lakásár 14-szer többbe került, mint az átlagos kereset, míg 2003-ban ez az arány 10-szeres volt.⁴⁰

Habár a vásárlóknak elkeserítő hír az ingatlanárak robbanása, azonban a befektetőknek és a kormánynak óriási bevétele származik belőle. Az utóbbit megilleti az úgynevezett Stamp Duty Land Tax (SDLT), amit az Egyesült Királyságban bizonyos összegnél drágább megvásárolt ingatlanok után kell fizetni. Ha a lakásárak nőnek, az adó összege is nő, ami kecsgetető bevételt jelent a kormánynak.⁴¹ A jelenlegi (SDLT) adósávok 2014 márciusa óta alkalmazandók. Az ingatlan vétele utáni kormánybevétel előzetes számítások szerint 2020-ra meg triplázódhat, ha így folytatódik az ingatlanárak növekedési üteme.⁴²

³⁸ <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/11113110/Three-reasons-why-Britains-housing-market-is-broken.html> (letöltve :2014.11.20.15:51)

³⁹ <http://data.london.gov.uk/housingmarket#regprice> (letöltve :2014.10.01.13 :24)

⁴⁰ <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/11113110/Three-reasons-why-Britains-housing-market-is-broken.html> (letöltve :2014.11.20.15:51)

⁴¹ <https://www.gov.uk/stamp-duty-land-tax-rates> (letöltve :2014.10.01. 10:50)

⁴² <https://www.gov.uk/government/publications/rates-and-allowances-stamp-duty-land-tax/rates-and-allowances-stamp-duty-land-tax> (letöltve : 2014.10.01. 10 :56)

Ingatlanár sávok alapján fizetendő SDLT 2014 (%)

1. táblázat mértékegység: %

ingatlan vételára	a SDLT mértéke (a teljes vételár %-ka)
£0- £125000	0%
£125001- £250000	1%
£250001- £5000000	3%
£500001- £1 millió	4%
több, mint £1 millió- £2 millió	5%
több, mint £2 millió	7%

Forrás: (<https://www.gov.uk/stamp-duty-land-tax-rates> letöltve:2014.03.04. 13:20) alapján saját szerkesztés

A 2015. május 7-ére tervezett parlamenti választások kampányai már 2014 októberében elkezdődtek. A külföldi nagy értékű vásárlások felpumpálják a lakásokat és megelőzik a brit vásárlókat, akik számára ezáltal csökken a választék. Az Ed Miliband vezette Munkáspárt a 2 millió fontot meghaladó ingatlanokra „mansion tax” villa adót vetne be, hogy megfékezze a külföldi vásárlók befektetésnek szánt vásárlásait. A nagy értékű lakásokba sokszor a külföldiek sokkal később vagy soha nem terveznek beköltözni. Az adó ezen kívül az államnak bevételt jelent. Ez az adó évi körülbelül 12 ezer fontba kerülne a lakóknak. Az adó bevezetése számítások szerint visszavetné a 2 millió font feletti lakások vásárlását, illetve a már meglévő ingatlanok eladásra kerülhetnek. Főleg azok adnák el ingatlanjaikat, akik örökölték a lakást és már nyugdíjasak, tehát számukra túl megterhelő lenne az adót fizetni.⁴³ A másik nagy értékű ingatlan vételét fékező intézkedés az lenne, hogy 2015 áprilisában bevezetnék a külföldi vásárlókra, hogy tőkenyeresség adót fizessenek. Jelenleg ez az adó, csak brit állampolgárok második ingatlan tulajdonára vonatkozik. Az adó gyakorlatban azt jelenti, hogy ha a külföldi befektető megvesz egy 1 millió fontos ingatlant, akkor, ha 2 millió fontért sikerül értékesítenie, a különbözeten (1 millió font) adót kell

⁴³ <http://www.telegraph.co.uk/finance/personalfinance/tax/11127007/Labours-mansion-tax-will-prove-deeply-unpopular-government-older-peoples-tsar-warns.html>
(letöltve :2014.10.01. 11:18)

fizetnie. Az adó kiterjesztése valószínűleg az új ingatlanok továbbértékesítését lassítaná.⁴⁴

Az ingatlanárak emelkedésével azonban egyre fenyegetőbbé válik, hogy kipukkad az a bizonyos buborék. Azonban az a buborék, ami már 2008-ban az USA-ban kipukkadt és az egész világot átszöve válságot teremtett? Tekintsük át a 2007-2008-as válság okait és összefüggéseit a magas lakásárakkal. A 2007-2008-as válság fő oka az USA ingatlanpiacon kipukkadó buborék volt, amit házak kiürítése és elárverezése követte. A korábbi szabályozások enyhültek, így egyre több és egyre kedvezőbb hitelkonstrukciókkal léptek fel a különböző hitelnyújtó intézetek. A felvett jelzáloghitel mögötti fedezetet egyre kevésbé vizsgálták, a hitelrendszer egyre átláthatatlanabbá vált. Mivel egyre többen juthattak hitelhez, egyre nőtt a kereslet, ami az ingatlanárak emelkedését vonta maga után. London helyzetében abban a tekintetben párhuzamot vonhatunk, hogy egyre nő a kereslet és egyre nőnek az árak is ezzel egy időben. A különbség a 2 helyzet között abban rejlik, hogy míg ahogy említettem USA-ban nem volt valós fedezet a vásárlások mögött és könnyen lehetett hitelhez jutni, Londonban ez nem így van. Hitelhez sem egyszerű hozzájutni, illetve a legtöbb vásárlás külföldi befektetők által történik, ami készpénzes fizetés, nem hiteles finanszírozás. Buborékról azonban mégis beszélnek Londonban is a lakásárak növekedése miatt.⁴⁵ A Zoopla, az egyik ingatlan kereső weboldal főnöke úgy nyilatkozott, hogy a Londoni lakásárak növekedése nem egy buborék, mivel a londoni lakásárak nem drágák más ország lakásáráival összehasonlítva a „megfelelő kínálat és óriási keresletnek” köszönhetően. Az Egyesült Államokban, amikor az ingatlanpiac telítetté vált, árcsökkenés indult meg. Ebből az következett, hogy az ingatlanárak a felvett hitel összege alá zuhantak, így ez veszteséget jelentett a bankoknak. Mivel egyre több banknak jelentett hiányt a jelzáloghitelek befagyása, egyre többen mentek csődbe. Ez a folyamat váltotta ki az egész világra áttérjedő pénzügyi és gazdasági válságot. Tehát összességében a magas kereslet magas árakat teremtett, amik egy bizonyos szinten megrekedése,

⁴⁴ <https://www.gov.uk/government/news/autumn-statement-5-december-2013>

(letöltve :2014.11.10.18:57)

⁴⁵ (dr. Majoros Pál [2011] 79-85. oldal)

majd zuhanása okozta a buborék kipukkadását.⁴⁶ Azért, hogy ez semmiképpen se következzen be, Londonban már azt fontolgatják, hogy a Bank of England központi banknak, hogyan kellene beavatkoznia, hogy elővigyázatossági intézkedéseket tegyenek a buborék kipukkadásának megakadályozására. ⁴⁷David Cameron is ezen az állásponton van, véleménye szerint az előbb említett „mansion tax” villa adót nem kellene bevezetni a lakásárak megfékezése végett, hanem a Bank of England-nak kellene új jogköröket adni. ⁴⁸

A növekvő lakásárak egyre több befektetőt ösztönöznek, hogy egyre nagyobb lakásépítési projekteket kezdjenek meg Londonban. Főleg külföldi befektetők Kínából, Szingapúrból, Malajziából és Katarból vágnak bele a lakások megvásárlásába. Az új ingatlanok olyan drágák, hogy hazai befektetőknek nem lenne rájuk keresletük. Ez a helyzet például a Battersea Erőmű körül épülő 3444 új otthon helyzetében is, ami egy malajziai befektető nélkül még mindig érintetlen terület lenne.⁴⁹ Az első 800 otthon 2013-ban készült el és 3 hét alatt adták el őket. Körülbelül az épületek felét vásárolták meg angol vásárlók. További 254 elkészült otthont bocsájtottak áruba májusban, aminek 70%-át londoni rezidensek vásárolták meg. 2013-ban 18ezer otthont építettek Londonban, ami a kereslet csupán 1/3-át tette ki. Persze a hazai vásárlók és ingatlanba fektető tulajdonosok mellett, egyre több külföldi ingatlanvásárló is feltűnik: 2013-ban már 1300 darab, 1 milliárd fontot meghaladó értékű ingatlan került hong kongi és kínai kézbe. Akik azért vesznek Londonban lakást, hogy utána eladják, már az építkezés megkezdése előtt 3-5 évvel megveszik az ingatlant. Ebből az előlegből tud ténylegesen megépülni a lakóparadicsom. A Kínában bevezetett egy család egy gyermek a gazdag kínai családokat arra ösztönzi, hogy egy szem gyermeküknek Londoni továbbtanulásához ingatlant vásároljanak. Oly annyira megéri befektetni Londonban, hogy 2013-ban a fővárost

⁴⁶ <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/10918495/London-is-not-in-a-property-bubble-says-Zoopla-boss.html> (letöltve :2014.11.10.19:06)

⁴⁷ <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/10613626/London-shows-signs-of-house-price-bubble-experts-warn.html> (letöltve :2014.03.01. 15:15)

⁴⁸ <https://www.gov.uk/government/news/press-briefing-afternoon-27-june-2014> (letöltve :2014.10.01. 11:27)

⁴⁹ <http://www.ft.com/cms/s/0/57f2a3b6-8285-11e3-9d7e-00144feab7de.html#axzz2txR7sBEI> (letöltve :2014.02.30. 12 :20)

választották meg a legjobb ingatlanbefektetések városának, átvéve New York 2012-es ezen címét. Az óriási kereslet mellett a kedvező adórendszer és a csekély korlátozások alapján ítélték Londonnak ezt a címet. Azonban a befektetőkön kívül, a tehetősebb angolok vagy vidékiek is vásárolnak házakat befektetés céljából. A 2011-es cenzusból kiderül, hogy a legtöbb második ingatlan, amit egyéb célra vásároltak, London külső részein fekszik.⁵⁰

Végül tekintsük át, hogy a magyarok számára mit jelentenek ezek az árak. A magas lakbér miatt általában az együttlakás a megoldás, mivel egy párnak a legolcsóbb stúdiólakások is havonta körülbelül 1000 fontba (350-400 ezer forint) kerülnek. Az egy személyes szobák havonta 300-400 fontba (100-130 ezer forint) kerülnek körülbelül, a dupla szobák 400-600 fontba (130-200 ezer forint). Azonban ezek az árak tartalmazzák a rezsivel együtt minden költséget. Lényegében Budapesten a külön szoba 35-40 ezer forintba, a 2 személyes szoba 30-35 ezer forintba, még a 2 személyes stúdiólakás 70-80 ezer forintba kerül. Ha összehasonlítjuk az árakat, láthatjuk, hogy a szobák közelítőleg 3-szor annyiba kerülnek, még a külön stúdió lakások 4-szer annyiba is kerülhetnek Londonban, mint Budapesten. Azonban ezek az árak, hogy sokak vagy kevesek mindkét helyen attól függenek, hogy mennyi az ember fizetése.

Több magyar cég szakosodott szállásnyújtásra Londonban. Ezek a cégek kibérelnek egy egész lakást, amit magyaroknak adnak ki. Interneten keresztül hirdetik magukat és általában azokat célozzák meg, akiknek senkijük sincs kint, nem tudnak semmit az országról, árakról. Sokszor közvetítői díjat is kell számukra fizetni, hogy elszállásoljanak és áraik nem éppen barátságosak, ha a kinti árakkal összehasonlítjuk őket. Sokszor heti 75 fontért beraknak 4 embert egy szobába, amiért már egy külön szobát lehet bérelni, ha ügyes az ember. Amikor a frissen érkezőknek lesz munkájuk és már hallanak ezt-azt az árakról, külön szobát fognak keresni. Azonban sokan több ideig maradnak, mert nem beszélnek a nyelvet, nem tudnak intézkedni. Azonban akármennyi idő telik el a cég óriási profitra

⁵⁰ Financial Times, Friday September 5 2014., 4. oldal

tesz szert és akármilyen gyorsan cserélődnek az emberek mindig lesz jelentkező az olcsónak és biztosnak tűnő szállásokra. A magyar közösség általában a külvárosba húzódik, főleg észak Londonba, ahol mind a szobabérlet, mind az árak alacsonyok. A londoni adatbázis szerint 2014. júniusában 32%-al magasabb volt a lakbér a belvárosban, mint a külvárosban.⁵¹

Szeretném összegezni, hogy mit tanultam a fejezetből. Először is megállapítottam, hogy egyre zsúfoltabb a főváros, a bevándorlóknak is köszönhetően. Kiderült, hogy a legzsúfoltabban lakó nép az ázsiai és ázsiai brit, még a legszellősebben lakók a britek. Majd az ingatlanárak alakulását vettem számba és arra jutottam, hogy magasak az árak, de nem mindenkinek megfizethetetlenek. Mivel világviszonylatban nem London a legdrágább, így sok külföldi befektető vásárol készpénzre lakást a fővárosban. Végül a magyarok ingatlanárakhoz viszonyulását vizsgáltam és feltártam a kiköltözéskor fellépő akadályokat.

6. A BEVÁNDORLÁS HATÁSA LONDON MUNKAERŐPIACÁRA

Szakedolgozatom egyik legfontosabb része a munkaerő piaci körkép, mivel a bevándorlás hatása ebben a szektorban érződik leginkább. Az általános tendencia, hogy a britek leginkább azért okolják a bevándorlókat, mert elveszik előlük a munkát. Persze ehhez az is hozzátartozik, hogy a kevesebb szaktudást igénylő szektorokban Londonnak szüksége van az olcsó munkaerőre és olyanokra, akik hajlandóak elvégezni a munkát. A hiányt az is bizonyítja, hogy a korábban említett szezonális mezőgazdasági munkákra nem találunk munkást, mert 2014-ben a románok és bolgárok szabadon vállalhatnak munkát az Egyesült- Királyságban így nem csak a szezonális programmal tudnak munkát vállalni az országban.⁵²

A következőkben a gazdasági okokból kivándorlók motivációját szeretném számokkal alátámasztani és szeretném bemutatni a migránsok helyzetét az

⁵¹ <http://data.london.gov.uk/dataset/average-private-rents-borough> (letöltve : 2014.11.20. 20:59)

⁵² Scheheraza Da Daneshkhu- Consumer Industries Editor : Shortage of migrant workers puts fruit and vegetable harvesting at risk, says farmer's union. Financial Times, Thursday 18 September 2014, 4 oldal

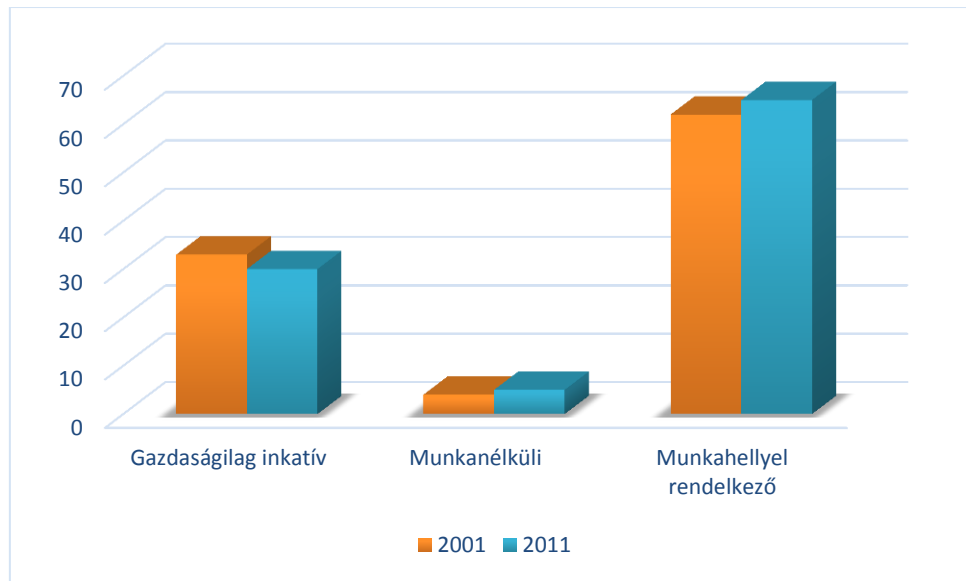
egyres szektorokban. Betekintést szeretnék adni a kinti munkavállalás előnyeibe, hátrányaiba, gyakorlati hasznába. A fejezethez szorosan hozzátartozik primer kutatásom, amiben a munkavállalókat kérdezem azokról a kérdésekről, amiket a következőkben feszegetni fogok.

6.1. London munkaerőpiacának általános tendenciái (foglalkoztatottság, munkanélküliség, minimálbér)

Az eddigiek során is kiderült, hogy London sokszínű. Ez a munkaerőpiacára is ugyanígy jellemző. A következőkben London munkaerőpiacának jellemzőit fogom feltárni.

Először bemutatom a munkanélküliség, a dolgozók és a gazdaságilag inaktívak arányát Londonban, hogy a 2001-es cenzushoz képest a 2011-es cenzus eredményei hogyan változtak és mit mutatnak a legújabb statisztikák. Mindkét esetben a dolgozók száma volt a legmagasabb és a munkanélkülieké a legalacsonyabb. A népszámlálások eredményeiből összességében az a tendencia szűrhető le, hogy a dolgozók száma 3%-al nőtt, a munkanélkülieké 1%-os növekedést mutatott és a gazdaságilag inaktív londoni lakosság 3%-al csökkent. Megjegyezném, hogy a „munkanélküliek” szó itt nem arra utal, mint a hivatalos statisztikákban utalna. Tudni illik a hivatalos statisztikákban a gazdaságilag aktív lakosság egy adott százalékát jelentik a munkanélküliek, míg a vizsgálandó esetben a teljes lakosság egy adott százalékát jelzi a szó. Azt is meg kell említeni a teljesség kedvéért, hogy az alábbi statisztika nem tartalmazza a gazdaságilag aktív nappali tagozatos diákokat, mivel a cenzus adataiból nem egyértelműen meghatározható, hogy munkanélküliek vagy dolgoznak.⁵³

⁵³ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/rj8%3D2011-census-snapshot-labour-market.pdf> (letöltve: 2014.11.21. 10:07)

Forrás: (<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/rj8%3D2011-census-snapshot-labour-market.pdf> letöltve: 2014.11.21. 9:56) alapján saját szerkesztés

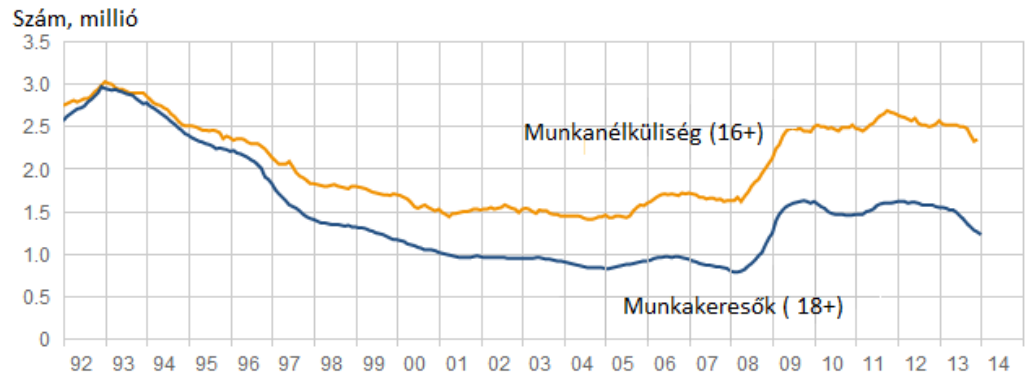
5. ábra

16-74 éves londoni lakosok munkaerő piaci állapot szerint, 2001-2011 London (%)

Kiemelve a munkanélküliséget, 2013 decemberében Londonban 8,1%-os volt a munkanélküliségi ráta, még az Egyesült Királyságban 7,2%-os. Londonban legutóbb 2008-ban volt a munkanélküliségi ráta alacsonyabb a 8,1%-nál, tehát körülbelül most sikerült visszaszorítani a munkanélküliséget a válság előtti szintre. Az Egyesült Királyság többi részén is ez a tendencia áll fenn. 2008-ban óriásit ugrott a munkanélküliség a világválság hatására, ekkora ugrás az Egyesült Királyságban az 1950-es évek óta nem volt tapasztalható. 2011-ben pedig olyan magas volt a munkanélküliség, amit az azelőtti 17 évben nem tapasztaltak.⁵⁴ Összehasonlítva az Egyesült Királyság 2013 decemberében realizált

⁵⁴ <http://data.london.gov.uk/datastore/package/unemployment-rate-region> (letöltve : 2014.03.05. 10:55)

7,2%-os munkanélküliséget az abban az időpontban esedékes EU munkanélküliséggel kiderült, hogy az akkori Európai Unió munkanélküliség 10,8% körül lebegett. 2014 augusztusára mindkét térségben esett a munkanélküliség: Nagy-Britanniában 6%, míg az EU-ban 10,2% körül alakult.⁵⁵

Forrás: (<http://www.bbc.com/news/10604117> letöltve: 2014.03.05. 12:20)
alapján saját szerkesztés

6. ábra

Munkanélküliek és munkakeresők az Egyesült Királyságban 1992-2014-ig (millió)

Az Egyesült Királyságban a 21 év felettek minimálbére 2014-ben 6.50 font/ óra, a minimálbér növekedési üteme azonban nem azonos az árak növekedési ütemével. Az utóbbi gyorsabban növekszik, mint a minimálbér, így drágulnak az árucikkek. A minimálbér 2010-ben 5,93 font, 2011-ben 6,08 font, 2012-ben 6,19 font és 2013-ban 6,31 font volt. A 21 év feletti kategórián kívül külön sávok vonatkoznak a 18-20 éves, 18-nál fiatalabb és gyakornoki státuszra.⁵⁶

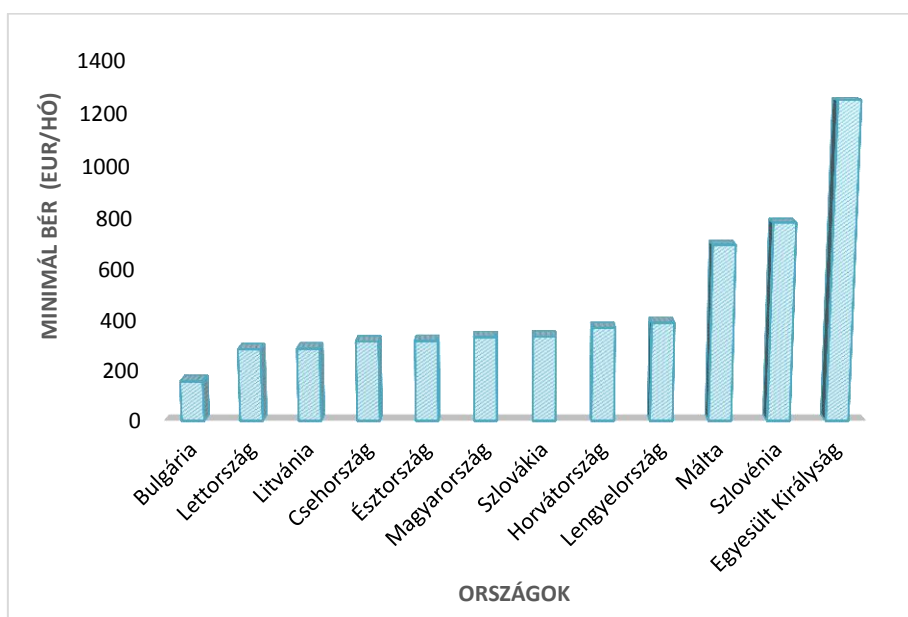
6.2. A migráció és London munkaerőpiaca

A londoni tömeges bevándorlás oka elsősorban a jobb megélhetési körülmények realizálásának célja. Mivel Nagy-Britanniában az

⁵⁵ http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_378901.pdf (letöltve : 2014.11.21. 10 :56)

⁵⁶ <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates> (letöltve: 2014.11.20.10:40)

életszínvonal magas, így egyre többen érkeznek az országba és Londonba, a jobb megélhetés érdekében. A szegényebb Közép-Kelet-Európai 2004-től EU-hoz csatlakozó országok lakosai a csatlakozás után szabadon áramolhattak és vállalhattak munkát Nagy-Britanniába. Ezekből az országokból érkeztek is szép számmal a bevándorlók, mivel jóval alacsonyabbak a bérek és a minimálbérek, mint az Egyesült- Királyságban. A 2004 után az Európai Unióhoz csatlakozó országok és Nagy-Britannia minimálbéreit összehasonlítva az az eredmény, hogy még a minimálbér az Egyesült Királyságban torony magasán a legmagasabb, addig Bulgáriában és Romániában a legalacsonyabb. Tehát aki csak pénzt gyűjteni megy Londonba, az akárhogy is nézzük magasabb minimálbért fog kapni, mint saját országában, tehát legrosszabb esetben is többet bír gyűjteni, és gyorsabban, mint otthon.⁵⁷

Forrás: (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00155&language=en&toolbox=data> letöltve: 2014.03.05.12:20) alapján saját szerkesztés

7. ábra

Minimálbérek Nagy- Britannia és a 2004 után Európai Unióhoz csatlakozó országok körében 2013 EUR/ hó

⁵⁷<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00155&language=en&toolbox=data> (letöltve: 2014.03.05. 11:20)

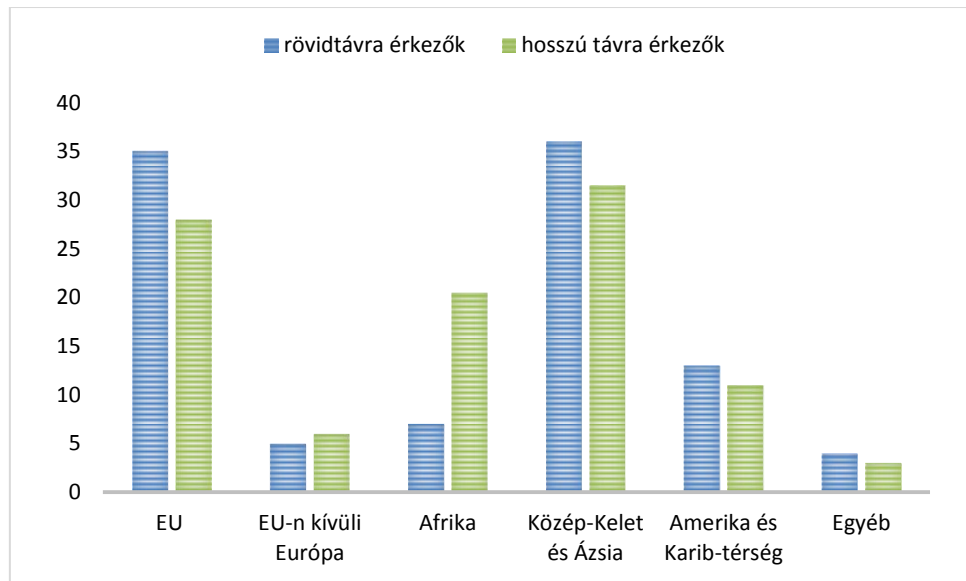
Azonban régen a Londonban megkereshető bérek sokkal magasabbak voltak, mint manapság. Az általam részletesebben ismert, alacsony szaktudást igénylő, kifejezetten „bevándorló ágazatokban” megkereshető bérekről fogom a következő tendenciákat állítani. A következőkben leírtak, a britek által betöltött és nagy szaktudást igénylő ágazatokban megkereshető bérekre nem vonatkozik, hanem a kifejezetten a bevándorlókat és alacsonyabb brit társadalmi réteget érintő ágazatokról. Kezdetben az Egyesült Királyságban a bérek tényleg sokkal magasabbak voltak, mint a szegényebb Európai Unió országokban, mára már a vendéglátásban és egyéb alacsony szaktudást igénylő szektorokban elérhető bérek nagy százalékkal csökkentek. De miért csökkennek a bérek és miért egyre rosszabbak a munkakörülmények? Nos, a bevándorlás és a Londonban megkereshető bér között nagyon szoros kapcsolat van. Sokszor hallottam már briteket panaszkodni, hogy régen mennyivel magasabbak voltak a bérek és mennyivel olcsóbb volt az élet. Egy buszjegy 50 cent körül volt 10-15 éve, még 2013-ban már 1 font 40 cent körül mozgott miközben az alacsonyan képzett munkaerő fizetése stagnált. Az építőipari munkából jó meg lehetett élni, 2000- 2500 font között lehetett keresni, manapság ez az összeg 1300-1600 font között mozog. Hétvégi munkáról szó sem volt, most már szinte természetes, mivel a szegényebb országokból beáramlók minél több pénzt szeretnének keresni minél rövidebb idő alatt, ha csak ideiglenesen tartózkodnak az országban, amíg össze nem gyűjtik a kívánt összeget, így bármikor hajlandóak dolgozni. Ezen felül megelégednek szerényebb életkörülményekkel is, mivel otthon ehhez szoktak hozzá és a Londonban keresett fizetés számukra óriási összegnek tűnik az otthoni fizetéshez képest. Sokan hazautalják jövedelmük jelentős részét, ami az adott országban nem csak tűnik, hanem ténylegesen is jelentős összeg. Persze ezen felbuzdulva a munkáltatók a minél olcsóbb munkaerőt alkalmazzák, tehát vagy beletörődnek a britek ebbe az állapotba, vagy nem lesz munkájuk. A munkaerő kínálat növekedés a bérek csökkenésének kedvez. A másik oldalon állnak azok a migránsok, akik hosszú távra terveznek és akár családjukkal élnek Londonban. Az ő esetükben más a helyzet, ők a magasabb bérekre törekednek, egyre inkább közelítenek az angolok bérigényéhez. Összességében azt mondhatjuk, hogy

a bevándorlás hatására a bevándorlók által érintett területeken egyre alacsonyabbak a bérek, még a lakhatási költségek a bevándorlás hatására egyre nőnek. Ebből az következik, hogy aki Londonba szeretne menni pénzt keresni, az egyre több munkával egyre kevesebb bérért és egyre nehezebben tud pénzt gyűjteni.⁵⁸

Ebből az okból kifolyólag a 2011-es census adatai megmutatják, hogy ahogy az előbb említettem manapság már nem mindenki arra törekszik, hogy véglegesen letelepedjen Londonban. Nagyon sokan csak átmeneti időre költöznek a fővárosba, mert még mindig magasak az életszínvonal az Egyesült Királyságban más országokhoz képest és könnyű a munkavállalás. Azok, akik rövid időre jönnek, 15-34 évesek a legnagyobb arányban. Ezen korosztályon belül kétszer annyian költöznek London külső kerületeibe, mint a belsőkre. A külső területeken olcsóbb az élet és a lakásbérlés és mivel ez a réteg nem hosszú távra tervez, ezért a takarékoság az elsődleges szempont. Minél olcsóbban szeretnének élni, hogy minél rövidebb ideig kelljen maradniuk A 2011-es népszámlálás adataiból készített diagramon a különböző területekről érkezők körében azt vizsgáltam, hogy mennyi időre terveznek az Egyesült- Királyságban maradni. Az Európai Unióból 6%-al többen érkeznek rövid időre, mint hosszú távra. Más európai országokból majdnem egyenlő arányú ez az időtartam. Látható, hogy Afrikából 13%-al többen érkeznek hosszú, mint rövidtávra. Ennek az az oka, hogy oly annyira szegények az afrikai országok, hogy a legtöbben nem látnak arra perspektívát, hogy az összegyűjtött pénzüket otthon költsék el. A többi ábrázolt csoportból többen jönnek rövid, mint hosszú távra.⁵⁹

⁵⁸ <http://www.newunionism.net/library/internationalism/IPPR%20-%20Economic%20Impacts%20of%20Migration%20on%20the%20UK%20Labour%20Market%20-%202009.pdf> (letöltve : 2014.03.05. 12 :09)

⁵⁹ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/hFE%3D2011-census-snapshot-short-term-residents.pdf> (letöltve: 2014.11.21.11 :37)

Forrás: (<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/hFE%3D2011-census-snapshot-short-term-residents.pdf> letöltve: 2014.11.22. 12:50) alapján saját szerkesztés

8. ábra

Születési régió szerinti, Egyesült Királyságon kívül született rövidtávra és hosszú távra érkezők aránya Londonban 2011 (%)

Szeretném áttekinteni az egyes országok, területek aktivitási rátáját. Az aktivitási rátát úgy lehet kiszámolni, hogy el kell osztani az aktív populációt (munkahellyel rendelkezők és munkanélküliek) az összlakossággal (amiben nyugdíjasok, diákok is beletartoznak). Tehát minél magasabb a gazdasági aktivitási ráta, annál több gazdaságilag aktív ember van egy közösségben. London 16 év feletti lakosságának 43%-a, mintegy 2.8 millió ember nem az Egyesült Királyság szülöttje.⁶⁰ Az országban született londoniak gazdasági aktivitási rátája 67.6%-os volt 2011-ben, még a külföldön születetteké csak egy kicsivel kevesebb, 66.9%. A különböző országok gazdasági aktivitási rátája nagyon változó. A 80% feletti ráta a következő országokban jelenik meg: Új-Zéland, Ausztrália, Litvánia, Dél-Afrika, Lengyelország, Románia. Ezek közül a legmagasabb

⁶⁰ <http://stats.oecd.org/mei/default.asp?lang=e&subject=10> (letöltve : 2014.11.21.12 :37)

Új-Zélandé volt 90.2%-al. Csak két ország rátája volt 50% alatti, Szomáliáé és Iraké. Ebből a két országból a közelmúltban nagyszámú migráns menedékkjoggal áramlott az Egyesült Királyságba. Azonban hasonlítsuk össze, hogy azokban az országokban, ahonnan London a legtöbb bevándorlót fogadja, mekkora a gazdasági aktivitási ráta, az Egyesült-Királysági 67.6%-os átlagához képest. Azokból az országokból, ahonnan a legtöbb bevándorló élt Londonban 2011-ben, többségében negatív a gazdasági aktivitási ráta. Ezek az országok a piros vonal alatt helyezkednek el (Az Egyesült Királyság 67,7%-os rátája alatt vannak).⁶¹ Az eredmény azzal a ténnyel is összefügg, hogy a túlszűfolttság tekintetében Pakisztánból és Bangladesből érkezettek élnek a legszűfolttabbak Londonban.⁶²

Azon országok, ahonnan a legtöbb migráns érkezik Londonban élő lakosságának gazdasági aktivitási rátája mértéke a 16, vagy e feletti lakosok körében, (%)

2. táblázat
mértékegység: %

Lengyelország	82%
Franciaország	79%
Ghána	76%
Nigéria	73%
USA	72%
Olaszország	71%
Kenya	69%
Srí Lanka	66,50%
India	62%
Jamaica	56%
Pakisztán	55%
Banglades	52%
Írország	51%
Szomália	47%

Forrás: (<https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/8-Q%3D2011-census-economic-activity.pdf> letöltve: 2014.11.21. 12:50) alapján saját szerkesztés

⁶¹ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/8-Q%3D2011-census-economic-activity.pdf> (letöltve : 2014.11.21. 12 :09)

⁶² <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> (letöltve : 2014.11.21.12 :44)

Az egyes országok aktivitási rátáit a népszámlálási adatok felosztják teljes munkaidő, részmunkaidő, magánvállalkozó, tanuló és munkanélküli kategóriákra. Ezen adatokból, ami számomra szembetűnő, hogy 5% feletti munkanélküliség áll fenn Románia, Litvánia, Banglades, Törökország, Afganisztán, Irak és főleg Szomália esetében. A szomál születésű londoni lakosok körében 17%-os a munkanélküliségi ráta, ezzel az összes ország közül a szomáliai Londonban élők körében a legnagyobb a munkanélküliségi ráta. Népcsoportok szerint a munkanélküliségi rátát vizsgálva, a feketéknél a legnagyobb a munkanélküliség, majd őket a kevert népcsoportok követik, aztán az egyéb, az ázsiaiak és a fehérek. A fehérek közül a cigány/ ír utazóknál magaslik ki legjobban a munkanélküliség, a kevert csoportnál a fehér és fekete karib-tengeri és a fehér és fekete afrikai. Az ázsiaiak közül Banglades és Pakisztán dicsekedhet a legnagyobb munkanélküliséggel még a feketék közül a fekete afrikai és egyéb feketék.⁶³

6.3. Migránsok London munkaerőpiacának különböző szektoraiban

Azokat a szektorokat fogom a következőkben megvizsgálni, amelyeket nagyban érintenek a migránsok. Amikor valaki megérkezik Londonba, azt, hogy milyen munkát tud találni nagy mértékben befolyásolja nyelvtudása. Először is azért fontos a nyelvtudás, hogy a munkakereső a hirdetések megértse, tudjon munkát keresni. Ezek után, ha elküldi önéletrajzát és felhívják, tud-e kommunikálni. A magyar kivándorlókat tekintve pár éve jobb a helyzet ezen a téren, mivel a 2-3 éve kivándorolt 20-24 éves generáció már kötelezően tanulta az angolt az iskolában. Az angoltudás gyakorlati hasznára nagy hangsúlyt fektettem a primer kutatásomban, eredményeit később közlöm. Azonban azzal számolni kell, hogy az iskolában tanult angol nem egyenlő a beszélt angollal. Az idősebb korosztálynak szinte esélye sincs a nyelvtudás hiánya és idősebb koruk miatt elfogadható munkát találni. Ezért a legtöbben az idősebb korosztályból, csak rövidtávra érkeznek. A legtöbb első ízben érkezett akár

⁶³ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/8-Q%3D2011-census-economic-activity.pdf> (letöltve : 2014.11.21. 14 :13)

fiatal akár idősebb próbál olyan munkát találni, ami alacsony képesítést és alacsony nyelvtudást igényel. A legtöbben próbálnak saját országukból érkezett ismerős által munkát találni, mert így talán kevesebbet kell bizonyítani. Tapasztalataim szerint, az egyik legfontosabb erény Londonban egy állásnál a megbízhatóság, legyen ez bármi féle munka. Mivel fővárosról beszélünk nagyon nagy a mobilitás, sok a lehetőség, gyors az információ és rengeteg ember van, ezért nagyon sokszor megtörténik, hogy még magasabb beosztásokban is egyik nap egyszer csak nem megy dolgozni az egyik alkalmazott. Persze ez a cirkuláció főleg olyan munkakörökben fordul elő, ami a dolgozó számára gyorsan helyettesíthető, tehát gyorsan talál új munkahelyet és alulfizetett, például vendéglátásban. Az én saját példám az előbb emlegetett dolgokra az, hogy a kávézóba, ahol nyáron dolgoztam beajánlottam egy nemrég Londonba költözött magyar ismerősömet, aki igaz nyelvtudás szűkében állt, mégis szívesen látták, mert elmondtam róla, hogy megbízható és keményen tud dolgozni, ami azóta be is igazolódott. Egy idegen helyen jóval kevesebb esélye lett volna, mivel nem beszélt jól angolul. Tehát legfőképpen a nyelv hiányos ismerete, vagy be nem gyakorlása miatt a migránsok először kevésbé szakképzett helyekre és alulfizetett állásokra jelentkeznek és veszik fel őket. A következő táblázat azt mutatja be, hogy valójában mik azok a szektorok, ahol a bevándorlók a leginkább érvényesülnek. Leolvasható, hogy az Egyesült Királyságban 2012-ben a legtöbb bevándorló 26,2%-al hotel és vendéglátás területén dolgozott. Ez az arány Londonban is helytáll, a legtöbben vendéglátásban próbálnak boldogulni, mivel ide a legegyszerűbb bekerülni. A következő legnépszerűbb területek a közlekedés és a pénzügyi területek. Ez után következik az egészségügy. Számomra meglepő, hogy az építőiparban a bevándorlók részesedése csupán 10,9%-os, mivel Londonban ez az iparág, az ingatlanárak alakulásáról szóló fejezetben is kiemelve, nagyon jelentős.⁶⁴

⁶⁴ <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/pa014.pdf> (letöltve: 2014.11.21. 14:37)

**Migránsok és az Egyesült Királyságban születettek iparágakhoz
járulása 2012 (%)**

**3. táblázat
mértékegység: %**

	UK születettek	Migránsok	Migránsok szerepe
Mezőgazdaság	1,00%	1,00%	9,40%
Gyártás	10,90%	10,00%	13,20%
Energia szektor	1,30%	0,80%	7,50%
Építkezés	7,50%	5,50%	10,90%
Kereskedés	14,10%	13,30%	13,60%
Hotelek és éttermek	14,30%	9,90%	26,20%
Közlekedés	7,70%	5,90%	17,80%
Pénzügyi terület	17,30%	21,40%	17,00%
Közigazgatás	6,90%	3,80%	8,40%
Oktatás	10,40%	8,20%	11,60%
Egészségügy	13,10%	14,30%	15,60%
Egyéb	6,30%	4,20%	10,10%

Forrás: (<http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/pa014.pdf> letöltve:2014.03.05.

08:43) alapján saját szerkesztés

Elsőként a vendéglátás és szálloda ipart szeretném részletesebben kifejteni. Az 1971 és 2004 között a vendéglátásban dolgozók száma a 170 ezerről 310 ezerre növekedett. 2004 után folyamatos növekedésre számítottak a szakértők visszaesés nélkül, ami beigazolódott.⁶⁵ Az egyre több Londonba költöző egyre nagyobb keresletet teremt vendéglátás terén is, illetve a megnövekedett lehetőségek az utazásra, városnézésre egyre több turistát csábítanak Londonba, így ők is egyre növekvő keresletet teremtenek mind az éttermek, mind a hotelek számára.⁶⁶ Az éttermek száma egyre növekszik, egyre több nemzeti konyha képviselteti magát és egyre többen döntenek úgy, hogy az otthoni főzőcske helyett az éttermeket választják. Persze ez összefügg a magas átlagbérekkel, mivel ha magasak a bérek a megtakarításokon kívül több jut szórakozásra, szabadidős tevékenységre is. Az emberek költenek, az éttermek és alkalmazottjaik ebből élnek, majd ők más területen költik el jövedelmüket, ami pedig másoknak jelent

⁶⁵ <http://www.london.gov.uk/sites/default/files/wp24-employment.pdf>
(letöltve :2014.03.05. 19:16)

jövedelmet. Tehát lényegében mivel van pénz az emberek kezében ezért pörög a gazdaság, van igény a szórakozási lehetőségekre, és más dolgokra, ami egyre több munkahelyet teremt az lakosoknak illetve bevándorlóknak. Azért választja a legtöbb bevándorló a vendéglátást, mert viszonylag könnyű bekerülni és nagy rá a kereslet, azonban hátránya, hogy keveset fizet és relatív nehéz munka. Tapasztalataim szerint a legtöbb brit diákmunkás is a vendéglátást választja, mivel a legtöbb helyen lehet rész-munkaidőt vállalni és a Londonban elterjedt pubok, kocsmák jellegű helyek, esti nyitva tartásukkal megfelelő időpont a munkára diákoknak is. Londonban azonban számtalan más nemzetiségű diák is tanul, akik javarészt szintén a vendéglátást választják, hogy nagyban kiegészítsék az otthonról kapott pénzüket. A vendéglátásban javarészt minimálbért fizetnek, körülbelül 800-1200 fontot lehet vele keresni havonta, a ledolgozott napoktól függően. Viszont miért halljuk olyan sokszor, hogy aki Londonba költözik, az először vendéglátásban keres és kap munkát? A válasz a munkakeresők szempontjából az, hogy gyorsan meg lehet tanulni a dolgokat és nem minden esetben szükséges hozzá nyelvtudás, illetve csekély is elég. A munkáltatók szempontjából, viszont Boris Johnson, London polgármestere írásában találtam meg a pontos választ. Egy részről, a bevándorlók munkamorálja, hozzáállása sokkal komolyabb, mint a brit honfitársaiké. Sokkal keményebben tudnak dolgozni és jobban szükségük van a pénzre, mint az eredeti londoni lakosoknak. Ezen felül a lakbér terhe mindig a vállukon van, illetve fent kell magukat tartaniuk, ezért muszáj keményen dolgozniuk, nem engedhetik meg a pénzkiesést. A másik oknak azt említi, hogy a brit gyerekeknek nem tanítják meg az iskolában, hogy mi az a munka, hogy lentről kell indulni ahhoz, hogy utána valaha sokat keressenek, sikeresek legyenek. Tehát a bevándorlók szorgalma és elszántsága miatt tudják futtatni London éttermeit ilyen sikeresen, mely az ország jó hírét népszerűsíti.⁶⁷

Ami a közlekedést illeti, szembetűnő számomra, hogy a legtöbb londoni tömegközlekedési sofőr fekete, vagy ázsiai. A taxizás tekintetében nem

⁶⁷ <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/9977793/Migrants-get-jobs-because-were-not-prepared-to-work-as-hard.html> (letöltve : 2014.09.03. 12 :12)

annyira elterjedtek a bevándorlók, mint a minicab esetében. A minicabok nagyobb autók, furgonok, amiket főleg reptéri transzferekhez vagy több utas utazása esetén használnak. A minicab-et mindig hívni kell, nem cikáznak a városban, mint a taxik. Ezért olcsóbbak is. A minicab sofőrök főleg indiaiak, pakisztániak, arabok, de találkoztam már magyar minicab sofőrrel is. A bevándorlók körében azért nem terjedt el a taxizás, mert az angol hagyományos taxikkal lehet csak közlekedni, amiket vagy megvenni, vagy bérelni kell. Egy ilyen autó ára 80ezer font körül lebeg, használtan olcsóbban is hozzá lehet jutni. Az autó bérlésén felül a taxizáshoz szükséges iskola 3-4 éves és rendkívül nehéz, London összes utcáját fejből kell tudni a vizsgán.

Az egészségügyi dolgozók a világon szinte mindenhol hiányoznak. Habár az ápolónőket az Egyesült Királyságban jól megfizetik, a munka stresszes és több műszakban kell dolgozniuk. Oly annyira küszködik az ország a hiánnyal, hogy 2014 júliusában történt eset szerint, egy nővérnek egy ünnepnapon egyetlen műszakért 1800 fontot fizettek, tehát körülbelül 650 ezer forintot. Ugyanezen a napon egy orvosnak 2500 fontot, tehát 900 ezer forintot adtak az ügyeletért. Az ünnepnapokon dolgozó orvosok általában csupán helyettesek, nem a kórház állandó dolgozói. Az intézmények munkaközvetítő irodák által szerzik őket. A probléma a beugrósakkal, hogy nem ismerik a kórházat, ahova éppen helyezik őket, ezért munkájuk lassabb. Ezen felül a betegeket sem ismerik, ami ismét hibalehetőséget idéz elő. A helyettes orvosokat adóból finanszírozzák, ami egy elpocsékolt kiadás az állam számára.⁶⁸ Én akkor szembesültem élőben az orvoshiánnyal, amikor egyik ismerősömet sebesülés miatt a baleseti osztályra kellett kísérem. Három órába telt még sorra került egy nyílt sebbel, de láttam vérző fejjel érkezőket is, akiknek ugyanúgy ki kellett várni ezt a rengeteg időt. A GP-nél (házi orvosnál) sem egyszerű az időpontkérés, körülbelül 2-3 hetet kell várni egy szimpla allergiavizsgálat elvégzésére. Az orvoshiányt az is befolyásolja, hogy az Egyesült Királyság korfája idősödő, mint a legtöbb fejlett országé, így egyre több idős szorul

⁶⁸ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2711338/Isn-t-supposed-cash-crisis-NHS-pays-nurse-1-800-cover-ONE-Bank-Holiday-shift-trust-forks-2-500-agency-supply-locum-doctor-work-day.html> (letöltve :2014.09.03. 13 :41)

ápolásra. Ezen felül mivel az országban egyre kevesebb nővért képeznek, ezért egyre inkább rászorul, hogy külföldről hívjon nővéreket. Az egész brit nővérállomány körülbelül 22%-a külföldi. Az ápolónők és egyéb egészségügyi dolgozókon kívül az orvosok hiánya is nagy probléma a legtöbb országban.⁶⁹ Nagy Britanniában az egész orvos állomány egyharmada nem brit, 143 különböző országból érkeztek. A legtöbbjük szegényebb országból érkezik, ahol elég jó kitörési lehetőségnek bizonyul e sok tanulást igénylő hivatás.⁷⁰ A következő táblázaton látható, hogy a felsorolt országokból, mennyi orvos érkezett 2012-ben.

**2012-ben regisztrált országok, ahonnan a legtöbb orvos vándorolt
Angliába (db)**

**4. táblázat
mértékegység: darab**

Országok	Orvosok
India	25336
Pakisztán	8998
Dél-Afrika	5695
Írország	4010
Nigéria	3936
Németország	3291
Egyiptom	3141
Görögország	2711
Olaszország	2499
Srí Lanka	2335

Forrás: (<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2407585/NHS-recruits-thousands-doctors-Third-World--limits-places-deny-British-students-chance-study-medicine.html> letöltve: 2014.03.07. 10:42) alapján saját szerkesztés

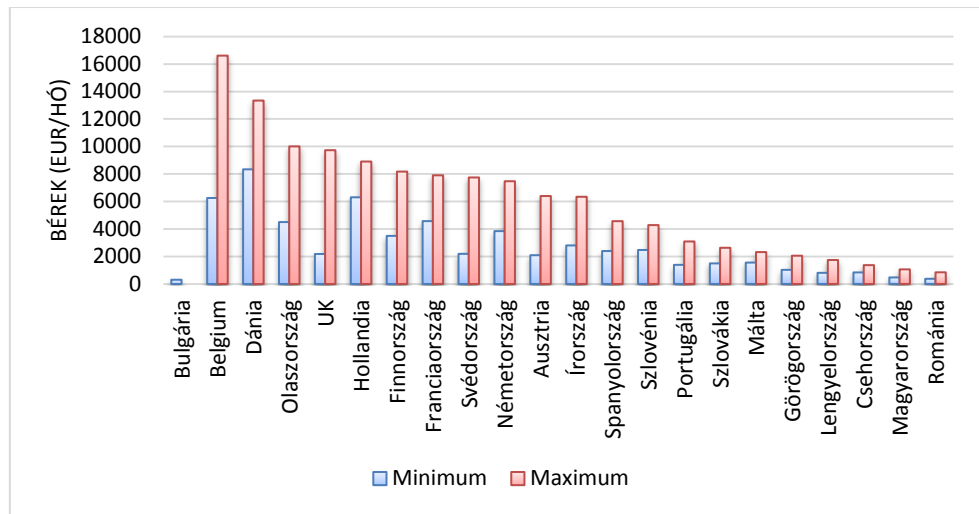
Azonban az Egyesült Királyságban az is problémát jelent, hogy a hiány miatt felvett külföldi orvosok sok esetben rosszul beszélnek angolul, nem

⁶⁹ <http://www.telegraph.co.uk/health/healthnews/10441408/Shortage-of-20000-nurses-in-NHS-report-warns.html> (letöltve :2014.03.05.)

⁷⁰ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2407585/NHS-recruits-thousands-doctors-Third-World--limits-places-deny-British-students-chance-study-medicine.html> (letöltve :2014.03.07. 11:35)

olyan magas szintű képzésben részesültek, mint az EU országokban végzettek és nem olyan magas követelményeknek kellett megfelelniük a felvételin, mint Európában. Habár Európában sem teljesen ugyanolyanok a képzések, mégis a munkaerő szabad áramlásának elve miatt az orvosoknak nem kell átesniük semmilyen nyelvi, vagy tudás teszten. Ez nem egy esetben eredményezte az Egyesült Királyságban, hogy több német orvos túladagolt egyes gyógyszereket, ami súlyos következményeket okozott a betegek számára. A nem EU tagállamokból érkezett orvosoknak mind tudásukat mind nyelvtudásukat bizonyítaniuk kell teszteken, mielőtt engedélyt kapnának az országban a praktizálásra.⁷¹ Azonban miért pont Nagy-Britanniát célozza meg ilyen sok orvos? Nyilván a gazdasági okok a motivációk elsősorban, az óriási fizetéskülönbségeket a következő grafikonon szeretném szemléltetni. A legmagasabb orvos béreket az EU tagállamain belül Belgium (16600 EUR/hó), Dánia (13333 EUR/hó), Olaszország (10000 EUR/hó), majd az Egyesült Királyság (9724 EUR/hó) tudhatja megáéni. Amint kiderült, Magyarország (1061 EUR/hó) Románia (847 EUR/hó) után a legkevesebbet fizető országok egyike, tehát nem csoda, hogy sok orvos külföldöt választja munkahelyként.

⁷¹ <http://www.telegraph.co.uk/health/healthnews/7890138/Foreign-doctors-responsible-for-overdoses-NHS-watchdog.html> (letöltve : 2014.03.07. 10:57)

Forrás:(http://www.liganet.hu/news/6205/F11071_EN_European_Hospital_Doctors_Salaries.pdf letöltve: 2014.11.21. 16:06) alapján saját szerkesztés

9.ábra

Az Európai Unió tagállamaiban orvosoknak fizetett minimum és maximum bérek (EUR)

2012-ben a Magyarországon végzett orvosok 8%-a dolgozott külföldön és ezek 10%-a hagyta el Magyarországot közvetlen, miután megkapta a diplomáját. Ez azért probléma Magyarország számára, mivel maga is orvos hiánnyal küszködik, illetve az államilag támogatott helyeken végzetek kitanítása mintegy 13 millió forintba került Magyarországnak, amiből később nem tud profitálni, ha a végzetek kivándorolnak.⁷²

A következő iparág az építőipar. Az építőipar jelentőségét főleg Londonban emelném ki, mivel a folyamatos lakáshiánnyal küszködő fővárosban állandóan folynak az építkezési munkálatok. Mivel az ingatlanárak magasan szárnyalnak, ezért minden talpalatnyi helyet próbálnak kihasználni új lakóházak építése céljából. Persze minél több munka van, annál nagyobb munkaerőre van szükség.⁷³ 2012-re a londoni magánvállalkozók jelentős része az építkezésben dolgozott, 20%-át kiteve

⁷² <http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2012/01/articles/hu1201011i.htm> (letöltve : 2014.03.07. 12:17)

az összes magánvállalkozónak. Tehát mind a munkáltatók száma magas, mind a magánvállalkozónak bejelentett dolgozóké.⁷⁴ Érdekes az a megállapítás, hogy a bérek nem alacsonyabbak, csak más az eloszlásuk. Az építőiparban ez a megállapítás nagyon jól láthatóan érvényesül. Az angol munkások kevesebb pénzt fognak kapni, mert a bevándorlók többet és kevesebbet fognak dolgozni. Az építési vállalkozók viszont többet fognak keresni, mert amit a munkások bérén megspórolnak, az az ő markukat fogja ütni. A tanulmány azt is megállapítja, hogy mivel a nemrég érkező migránsok képesítése sok esetben megegyezik a kicsit régebben érkezőkkel, ezért a bevándorlás a régebben bevándorolt migránsok bérét is nagymértékben befolyásolja és csökkentheti.⁷⁵

A fejezetben bemutattam, hogy London munkaerőpiacának jelenleg mik a jellemzői. Próbáltam rávilágítani azokra a jellemzőkre (minimálbér, munkanélküliség), amik befolyásolhatják a migránsokat, hogy pont Nagy-Britanniába, azon belül Londonba költözzenek. A minimálbér magasabb, mint a többi 2004 után csatlakozott Európai Unió tagállamban és a munkanélküliség jóval alacsonyabb, mint az európai átlag. Azokat a szektorokat, ahol a bevándorlók nagy számban jelen vannak, például vendéglátás, építőipar, közlekedés, egészségügy, részletesen bemutattam. Rávilágítottam, hogy az egyes szektorokban mi a vonzó a bevándorlóknak, mik az egyes ágazatok előnyei hátrányai. A fejezet után az olvasóban a migráció szempontjából egy londoni munkaerő piaci körkép fogalmazódik meg. A kivándorlók motivációi adatokkal lettek alátámasztva, illetve néhol pont annak az ellenkezői derültek ki, amit éppen gondolt volna az olvasó a fejezet előtt.

7. A MIGRÁCIÓRA FORDÍTOTT ÁLLAMI KÖLTSÉGEK

A következő fejezetben a migránsok által igénybe vehető támogatásokról, szociális hálóról lesz szó. Azért feszegetem ezt a témát, mert szeretném feltárni, hogy a migránsok mennyibe kerülnek az államnak, így az

⁷⁴ <http://www.london.gov.uk/sites/default/files/SE%20in%20London.pdf>
(letöltve :2014.09.08. 14 :27)

⁷⁵ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Labour%20Market%20Effects%20of%20Immigration_0.pdf (letöltve :2014.09.08. 14 :51)

adófizetőknek, illetve ők mennyivel járulnak hozzá az állami kasszához. A munkaerő piaci fejezetben rámutattam, hogy a bevándorlók legnagyobb része munkahellyel rendelkezik, tehát adózik. Azonban a következőkben megvizsgálom, mekkora terhet vagy segítséget jelentenek az államnak a migránsok a támogatások, adózás szempontjából.

7.1.A bevándorlók által igénybe vehető állami támogatások

A Nagy-Britanniába bevándorolt lakosság nagy része állami támogatást vesz igénybe. Lehet ez gyermek miatt, munkakeresés miatt, vagy más címszó miatt felvett támogatás, segély. Először azt vizsgálom, hogy az, akinek gyermeke van, milyen támogatásokban részesülhet. A gyermek után járó támogatásra (child benefit) a migráns akkor jogosult, ha az állandó lakhelye Nagy-Britanniában van és legálisan tartózkodik az országban. Ha a bevándorló fix munkahely nélkül érkezik az Egyesült Királyságba, akkor 2014. július 1-jétől három hónapot kell tartózkodnia az országban, hogy támogatást kaphasson. Azonban, ha például az új érkezőnek már egy családtagja az Egyesült Királyságban tartózkodik, mint magánvállalkozó vagy vállalkozó (és további kivételek), akkor ez a három hónap törlődik. Támogatást a gyermek születésének első pillanatától lehet igényelni. A támogatás addig jár, amíg a gyermek el nem éri a 16 éves kort, vagy nem hagyja abba tanulmányait. A támogatás előbb említett igénybevételi szabályai bárholnan érkezett migránsra ugyanúgy érvényesek.⁷⁶

Azonban azok, akik az Európai Gazdasági Közösség valamely tagországából vagy Svájcban érkeztek Nagy-Britanniába és gyermekük nem velük él az Egyesült Királyságban, hanem vagy az EGK egyik tagországában vagy Svájcban, akkor is lehetőségük van a szülőknek a gyermek után járó támogatást (child benefit) igénybe venni, az otthon maradt gyermekeik számára. Ez azt is jelenti, hogy aki nem EGK tagországból vagy Svájcban érkezik, az csak az Egyesült Királyságban, vele élő gyermekeire igényelheti a támogatást. Visszatérve az jogsultakra (EGK, Svájc), a kivándorolt szülőnek vagy fizetnie kell TB hozzájárulást, vagy például nyugdíjban, özvegyi nyugdíjban, munkakeresési

⁷⁶ <https://www.gov.uk/child-benefit/further-information> (letöltve:2014.10.02. 11:41)

támogatásban, stb. kell részesülnie, hogy valóban jogosult lehessen. A támogatás mértéke heti 20,50 font az első gyermek után és 13,55 font a második vagy további gyermekek után, ezek az összegek jelenleg 2015 áprilisáig vannak meghatározva.⁷⁷ Az Egyesült Királyság adófizetőinek a nem az országban élő gyermekek támogatása évi körülbelül 30 millió fontba kerül. A gyermek után járó támogatás (child benefit) nem Nagy-Britanniában lakó gyermekeknek járó összegének kétharmada megy Lengyelországba, 22093 gyermek részesedik belőle.⁷⁸ Magyarország a 14. helyen áll, ahol 196 gyermek veszi igénybe a támogatást.⁷⁹ A gyermek után járó támogatást igénybe vevő nem Nagy-Britanniában élő gyermekek száma 2009 óta csökkent: Míg 2009-ben 50586 gyermek vette igénybe a támogatást, addig 2013-ban már csak 34268.⁸⁰

A gyermekek után egy másfajta támogatás is jár az előbb említett gyermekek után járó támogatással (child benefit) párhuzamosan, a gyermek utáni adókedvezmény (child tax credit). 2014. július 1-jétől, ha a bevándorló fix munkahely nélkül érkezik Nagy-Britanniába, akkor ennél a támogatásnál is három hónapot kell tartózkodnia az országban, hogy részesülhessen a támogatásban. Ez a támogatás is 16 éven aluli gyermekek után jár, vagy 20 éves korig, ha a gyermek még mindig tanuló. Fontos különbség az gyermek után járó támogatáshoz képest, hogy a szülőnek nem kell dolgoznia, hogy a gyermek után járó adókedvezmény igénybe vehető legyen! Az alapösszeg évi 545 font, ami tetejébe még extra támogatást is lehet kapni a beteg gyermekek esetében. A két támogatás egymást nem csökkenti, egy időben is kapható.⁸¹ Az Adó és Vámhivatal jelentése szerint, a 2,45 millió gyermek után járó adókedvezmény (child tax credit) igénylő 17%-a nem brit állampolgár. Az adókedvezménynek még egy fajtája jelentős migrációs szempontból, a munkavállalói adókedvezmény (working

⁷⁷ <https://www.gov.uk/child-benefit-move-to-uk> (letöltve:2014.10.03.10:38)

⁷⁸ Az igénybevevő országok teljes listáját a melléklet 1. táblázata mutatja be.

⁷⁹ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2632914/Child-benefit-worth-30million-paid-Britain-families-EU-Cameron-admits-impossible-stop-it.html> (letöltve : 2014.10.03.10 :15)

⁸⁰ <http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06561/child-benefit-and-child-tax-credit-for-children-resident-in-other-eea-countries> (letöltve :2014.10.03.12:15)

⁸¹ <https://www.gov.uk/child-tax-credit> (letöltve :2014.10.03.12:38)

tax credit), amit a dolgozók vehetnek igénybe. A 30 milliárd fontos éves adókedvezményből 5 milliárd fontot a bevándorlók igényelnek.⁸²

A mindenkit érinthető, leggyakrabban igénybevett segély a munkanélküli segély (Jobseeker's Allowance- JSA). A JSA a munkakeresőket támogatja minimum 57,35 fonttal hetente. A segélyt az EGK tagországaiból érkezők, ha nem fix állással érkeztek Nagy-Britanniába, akkor három hónap után igényelhetik. A segély folyósításához körülbelül kéthetente interjún kell részt venni, bizonyítva, hogy a munkakeresés folyamatban van. A JSA nem befolyásolja sem a gyermekek után járó támogatást (child benefit), sem a gyermek utáni adókedvezményt (child tax credit). A segély maximum hat hónapig vehető igénybe.⁸³ A brit statisztikai hivatal összehasonlította, hogy Londonban, mint régióban és Angliában hogyan alakul a JSA igénybevevők száma etnikumok szerint. Legnagyobb arányban fehérek (95.905 fő) igényelt JSA, míg őket követik 64.025 fővel a fekete vagy fekete brit csoport Londonban. Angliában is így alakul az első 2 hely eloszlása.⁸⁴

Előző megállapításaim szerint nagy összegbe kerülnek Nagy-Britannia adófizetőinek (briteknek és bevándorlóknak egyaránt) az egyes migránsoknak nyújtott támogatások. Erre a tényre reagálva a brit miniszterelnök, David Cameron, a kormányoldalon 2014. április 8-án megjelent bejelentésben felhívta a figyelmet, hogy az előbbi támogatások igénybevételével nem fogja engedni, hogy a bevándorlók kizsákmányolják az Egyesült Királyság jóléti államát. A megjelent közleményből az is kiderül, hogy a bevándorlók nyelvi tudására nagy hangsúlyt fognak helyezni, amikor azok munkába állási igényüket jelzik, és ha úgy tűnik, hogy nem elég a tudásuk a munka megszerzéséhez, akkor először arra kéri őket, hogy fejlesszék azt. A brit kormány hosszú távú gazdasági programja a bevándorlás csökkentése. Továbbá a brit kormány fel akarja hívni a

⁸² <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10999434/Migrants-working-in-Britain-claim-5-billion-a-year-in-tax-credits-figures-show.html> (letöltve :2014.10.03.12:57)

⁸³ <https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/eligibility> (letöltve :2014.10.06.10:47)

⁸⁴ <http://www.neighbourhood.statistics.gov.uk/dissemination/instanceSelection.do?JSAllowed=true&Function=%24ph=61&CurrentPageId=61&step=2&datasetFamilyId=1707&instanceSelection=029738&Next.x=7&Next.y=12> (letöltve: 2014.11.21.20:21)

figyelmet, hogy milyen fontos a munkavállaláshoz és a társadalomba integrálódáshoz az angol nyelv ismerete. A nyelv tanulásának ösztönzése végett a munkaügyi központokban a támogatásigénylők számára 2014. április 9-től megszűnt a tolmácsszolgáltatás. Aki munkanélküli segélyt (JSA) szeretne igényelni, annak magának kell intéznie a kérelmet. Egyébként a leggyakrabban szlovák, lengyel és cseh tolmácsokra volt szüksége a munkakeresőknek a szigorítás előtt. Az adófizetőknek a tolmács szolgáltatás fenntartása évi körülbelül három millió fontjába került az új törvény hatálybalépése előtt.⁸⁵

A következő igénybe vehető támogatás a lakhatási támogatás (housing benefit). A lakhatási támogatás egy újabb kényes téma Nagy-Britanniában. Ezen támogatás célja az, hogy az albérlet költség kifizetésében segítsen, az alacsony bérűeknek. A támogatás vagy az egész albérletet vagy egy részét fedezi. Az összeg nincs meghatározva, hanem a körülményektől függ, illetve hogy magánszemélytől vagy az államtól bérlik a lakást. A szabályozás bevándorlókra vonatkozó részében megtaláljuk, hogy az nem jogosult a segélyre, aki menedékkérő, vagy aki az Európai Gazdasági Közösség területéről érkezett Nagy-Britanniába és munkakereső. Fontos megemlíteni, hogy azok az EGK tagországokból érkezők, akik munkanélküli segélyt (JSA) vesznek igénybe, nem kaphatnak egy időben lakhatási támogatást (housing benefit). Tehát csak aki dolgozik, az kaphat lakhatási támogatást.⁸⁶

Az albérlet költségébe fizetett támogatás mellett nagy kedvezmény az is, ha valaki magától az államtól bérel jóval olcsóbban lakást. Míg Nagy-Britanniában közel megegyezik az Egyesült- Királyságban született és külföldön született állami ingatlant igénybevevők száma, addig Londonban inkább az Angliában születettek veszik át a vezetést. Londonban többen laknak állami tulajdonú ingatlanban, mint vidéken. A 2011-es népszámlálás eredményeiből újabb információ, hogy azok közül, akik 2011 után költöztek állami tulajdonú lakásba 105.506 fő 2004 után EU-hoz

⁸⁵ <https://www.gov.uk/government/news/further-curbs-to-migrant-access-to-benefits-announced> (letöltve : 2014.10.06. 11:19)

⁸⁶ <https://www.gov.uk/housing-benefit/overview> (letöltve : 2014.10.18. 19 :51)

csatlakozott országból származik. Többségük lengyel. Néhány köztisztviselő úgy becsüli, hogy 2001-től 2013-ig az adófizetők körülbelül 8 milliárd fontjába került a bevándorlók állami tulajdonú lakásokban elhelyezése.⁸⁷ David Cameron miniszterelnök 2013-ban újabb korlátozást tervezett bevezetni a frissen érkezők állami tulajdonú lakásokhoz férésének megfélemezése végett. A rendelkezés a különböző kerületeknek azt írta elő, hogy vezessenek be egy helyi lakhely tesztet, amit megérkezés után 2-5 évvel lehetne teljesíteni. A teszt teljesítése feltétel lenne, hogy valaki egyáltalán felkerüljön az állami tulajdonú lakások igénylésének várólistájára.⁸⁸ Végül a konkrét jelenlegi szabályozás az EGK és más területről bevándorlókra a következő: Az Európai Gazdasági Közösségből érkezők akkor jelentkezhetnek állami tulajdonú lakásra, ha törvényesen tartózkodnak Nagy-Britanniában, ami akkor igaz, ha dolgoznak, vagy el tudják magukat tartani, vagy 5 éve törvényesen az országban tartózkodnak. Aki nem EGK területről érkezett, arra legtöbbször az a szabály vonatkozik, hogy 5 év után jelentkezhet várólistára.⁸⁹

Egy konkrét példával szeretném szemléltetni, hogy milyen összegeket lehet támogatás gyanánt kapni. Egy 2012-ben az Egyesült Királyságba települt román család 15 gyermekkel érkezett. Az apa villanyszerelőként havi 1800 fontot keres. Munkavállalói kedvezményként (working tax credit) havi 2500 fontot, lakhatási támogatásként (housing benefit) havi 1400 fontot, és a gyermekek után járó támogatásként (child benefit) havi 700 fontot, tehát összesen havi 4600 fontot kap a család. Majdnem 3-szor több támogatást kap a család, mint az apa egyhavi bére. Ez egy kirívó példa, de érezhető, hogy néha a támogatások mértéke nincs összhangban a realitással.⁹⁰

Összességében 2014-ben a Migration Watch UK becslései szerint a bevándorlók hatása az államnak befizetett adó és az állam rájuk költött

⁸⁷ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10205963/Half-a-million-immigrants-given-social-housing-in-the-last-decade.html> (letöltve:2014.10.19. 21:26)

⁸⁸ http://www.policy-network.net/pno_detail.aspx?ID=4375&title=Immigration-and-Social-Housing (letöltve :2014.10.19. 21 :53)

⁸⁹ <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1264.pdf> (letöltve : 2014.10.19. 22:08)

⁹⁰ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2702493/Romanian-family-17-lied-house-live-three-bedroom-London-semi-home-55-000-year-benefits.html> (letöltve :2014.11.01. 15:17)

kiadásai alapján negatív.⁹¹ Azonban nemrég a BBC-n közzétett új tanulmány szerint a 2004 után érkező EU migránsok több adót fizetnek be, mint amennyi pénzt rájuk költ a brit állam támogatások formájában. Az új EU migránsok 4,96 milliárd fonttal tettek többet hozzá a költségvetéshez, mint amennyit kivettek belőle. A BBC-n közölt és a Migration Watch UK által végzett kutatások eltérnek, ebből is látszik, hogy a számok becslések és különböző nézőpontok szerint alakulnak.⁹²

7.2. Az egészségügy

Szeretnék pár szót ejteni a brit állami egészségügyi rendszerről, ami nagy kérdése, hogy a migránsok mikor és milyen mértékben részesedhetnek belőle térítésmentesen. A 2014-es Bevándorlási Törvényben (Immigration Act 2014) újabb, szigorúbb szabályozást hoztak létre azért, hogy minél kevesebben kaphassanak állami egészségügyi szolgáltatást. Illetve csak azok kaphassanak, akik jogosultak rá. Az első kirívó változás az volt az előző törvényhez képest, hogy megváltoztatták a „szokásos lakos” fogalmának jelentését. Leszűkítették az e fogalom alá tartozók körét és gyakorlatilag a nem EU tagországból érkező bevándorlókat ez úgy érintette, hogy csak 5 év törvényesen Nagy-Britanniában tartózkodás után lehet esélyük az ingyenes ellátásra. Az EU tagországból érkezőkre lazább szabályozás érvényes, ezért fennállhat a „segélyek igénybevétele miatti turizmus” veszélye. A másik jelentősebb módosítás, hogy a Belügyminiszter jogot kapott, hogy egyes migránsokra új díjakat szabjon ki a vízumigényléskor. Ezzel a döntéssel a rövid időre érkező bevándorlók (fél év-5 év) hozzájárulnak az egészségügyi rendszer költségeihez.⁹³ 2013-ban, amikor még csak törvénytervezetről beszélhettünk, az időszakos bevándorlók évi körülbelül 2 milliárd fontjába kerültek az egészségügynek.

⁹¹ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/briefing%20-%20Fiscal%20Impacts_0.pdf (letöltve : 2014.10.19.22 :26)

⁹² <http://www.bbc.com/news/business-29910497> (letöltve: 2014.11.10. 18:21)

⁹³ <http://www.migrantsrights.org.uk/blog/2014/05/immigration-act-2014-what-next-migrants-access-nhs-care> (letöltve : 2014.10.20. 18:45)

Az új törvénytől és a jövőbeli komolyabb szabályozásoktól azt várják, hogy körülbelül negyedével csökkentik ezt az összeget.⁹⁴

Közelebről megvizsgálom az előbb említett „segélyek igénybevétele miatti turizmus” veszélyét. Az EU tagországaiból érkezők közül sokan elsődleges célul azért költöznek Nagy-Britanniába, hogy igénybe vegyék a bizonyos támogatásokat. Ezt nevezhetjük „támogatás, segély turizmusnak”. Az EU országokból jövőeknek közel ugyanolyan joguk van minden támogatáshoz, mint a brit állampolgároknak (a fejezetben említett szigorításokban térnek el, pl.3 hónapos várakozás). Azonban az Eurostat kutatásaiból kiderül, hogy kevesebb mint 5%-a az EU tagországaiból Angliába vándorlóknak vesz igénybe munkanélküli segítyt (JSA) és kevesebb mint 10%-uk igényel más támogatásokat. Az EU migránsok 77,5%-a dolgozik, amíg ez a szám a briteknél 71,7% azonos időszakban. Ebből látható, hogy az EU migránsok nagyon kevés százalékának elsődleges célja a támogatások felvétele. A statisztikákból az is kiderül, hogy a Romániából illetve Bulgáriából bevándorló dolgozók 59,1%-a magánvállalkozói státuszban van, ami teljes hozzáférést biztosít számukra az állami egészségügyi rendszerhez. Azonban ez az arány magában nem bizonyítja, hogy ezekből az országokból a jóléti rendszerből részesülés miatt jönnének Angliába elsősorban.⁹⁵

Összességében az egészségügyi rendszerre az Európai Unió tagországaiból nagy számban beáramló migránsok rövidtávon jó hatással vannak: az országba érkezők, fiatalok és dolgoznak, adóznak. Nagy-Britannia lakossága, mint minden fejlett országé magában öregedő lenne, tehát jót tesznek a fiatal adófizetők, akik befizetett adójából az idősek nyugdíját, egészségügyi támogatását tudja fizetni az állam. Persze a jelenkori migráció hosszútávon azért nem előnyös, mert a fiatal bevándorlók is

⁹⁴ <http://www.theguardian.com/uk-news/2013/oct/22/temporary-migrants-nhs-cost-study> (letöltve : 2014.10.20. 19:12)

⁹⁵ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/commentary-costs%20and%20benefits_0.pdf (letöltve : 2014.11.21. 21 :30)

megöregszenek, akiknek nyugdíj és egészségügyi szolgáltatásait kérdéses, hogy kik fizetik majd.⁹⁶

A fejezet első részében kitértem, hogy a migránsok a gyermekek után, munkanélküli státuszban és a lakhatás megkönnyítésére kaphatnak támogatásokat az államtól. Megállapítottam, hogy az egyes támogatások mennyibe kerülnek az államnak, viszont azt sem kell elfelejteni, hogy a legtöbb migráns dolgozik így adózik is. A fejezet második részében az ingyenes egészségügyi szolgáltatás szabályait próbáltam feltárni és bemutatni, hogy a rendszer jelenlegi hibája, hogy sokan úgy is részesülnek az ingyenes ellátásban, hogy nem jogosultak rá, nem adóznak. Az egészségügyi rendszer haszna a migránsokból az, hogy az egyébként öregedő korfa eredményeként egyre több az idős, és a fiatal migráns adófizetők adója ezért jól jön, hogy kiegészítse az egészségügyi szolgáltatást. Minél több az adófizető, annál könnyebb az államnak a befolyt összegből gazdálkodni és az egészségügyi rendszerre is költeni. A migráció csökkenése ebből a szempontból negatív lenne a befolyt adóra nézve.

8. A TÉMÁBAN VÉGZETT KUTATÁS

A következő fejezetben primer kutatásom eredményeit szeretném ismertetni. A Londonba kivándorolt magyarokról szerettem volna többet megtudni a kérdőívvel, kíváncsi voltam motivációikra, életkörülményeikre, jövőbeli terveikre. A hivatalos statisztikákkal szeretném összevetni a saját kutatásom és megtudni, hogy a gyakorlatban mennyire helytállóak a statisztikák. Egyrészt azért a magyar közösséget céloztam meg kutatásaimban, mert saját népemről van szó, másrészt pedig azért, mert őket tudtam elérni a legkönnyebben. A következőkben remélem, hogy hiteles adatokat fogok kapni és még teljesebb képet, a migránsok helyzetéről Londonban.

⁹⁶ <http://www.theguardian.com/uk-news/2014/oct/19/immigration-policy-ukip-restrictions-european-union> (letöltve: 2014.10.20. 20:05)

8.1. A vizsgálati anyag és módszer leírása

A szakdolgozatomhoz szükséges vizsgálati anyagot Londonban élő ismerőseim és azok ismerősei által gyűjtöttem, illetve szakmai gyakorlatomból 6 hetet a Londoni Magyar Nagykövetségen voltam, ahol nagyon sok Londonban élő magyart ismertem meg. A mintám azért érdekes, mert nagyon sok rétegből tudtam válaszadót találni, mind vendéglátásban, mind banknál dolgozókkal tudtam beszélgetni a témáról. Illetve jómagam is több szemszögből tudtam megvizsgálni a bevándorlók helyzetét, anyagi körülményeit, mivel mind kávézóban, mind a Nagykövetségen dolgoztam. A kérdőív 2014 áprilisa körül született meg és egészen 2014 október közepéig kitölthető volt. Vizsgálati módszeremnek a kérdőíves kutatást választottam 26 kérdéssel, de több Londonban élő magyarral volt szerencsém interjút készíteni, így még alaposabban megismerhettem az ő életüket, mindennapjaikat. Az Angliában töltött idő alatt folyamatosan figyeltem a híreket, napilapokat olvastam, így is próbáltam tájékozódni az aktuális migrációval kapcsolatos hírekről. A kérdőívben egyrészt adatokat gyűjtöttem a kérdőívet kitöltő személyről életkor, iskolázottság, nem, tehát demográfiai adatok tekintetében. Másrészt a Magyarországot elhagyás motivációit, a kint folytatott életvitelt, jövőbeli motivációkat vizsgáltam.

A kérdéssor feldolgozásának egyszerűsítése érdekében próbáltam egy vagy több választásos, zárt kérdéseket szerkeszteni, ahol az előre felkínált válaszlehetőségek közül kell megjelölni egyet vagy többet. A kérdőívemben azonban találhatóak nyílt kérdések is, ahol a kitöltő önállóan, spontán módon felelhetett (1,2,3.).⁹⁷

Interneten keresztül és személyesen összesen 98 kitöltőt sikerült elérnem, 16-64 éves kor között. A kérdőívek válaszaiból igyekeztem minél több diagramot készíteni, valahol 2 kérdés eredményeinek kapcsolatát egyesítettem egy kimutatásban.

⁹⁷ (Cserné, [1999], 70-79. oldal)

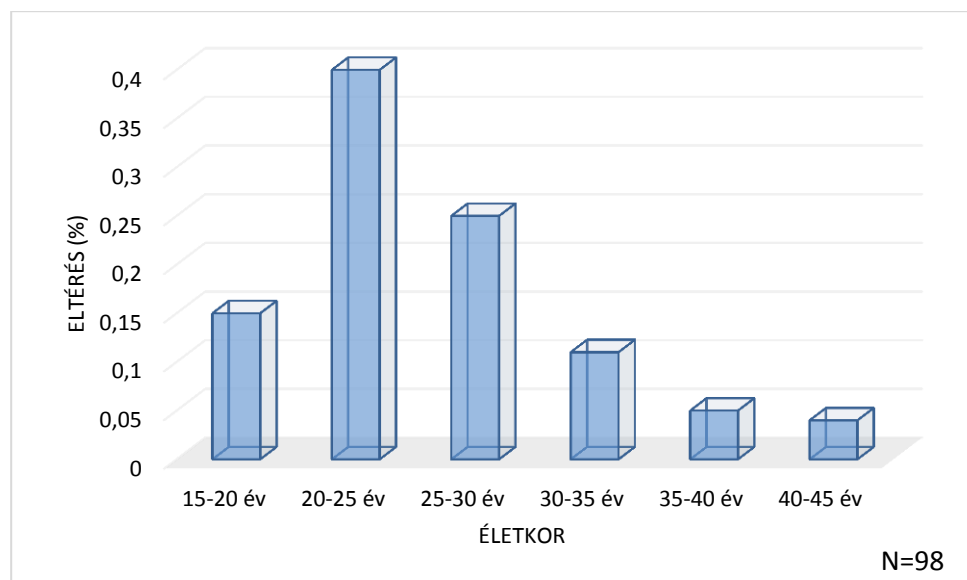
Remélem, hogy a kitöltők őszinte válaszokat adtak a kérdéseimre, hiszen ennek érdekében anonimitásra törekedtem. Bízom benne, hogy a kérdőívem praktikusnak és célszerűnek fog bizonyulni.

8.2. Az eredmények bemutatása

A következőkben szeretném részletesen elemezni a kitöltött kérdőívek eredményeit. A KSH 2014.október 15-én publikálta „Helyzetkép a magyar elvándorlásról” című sajtótájékoztatójának sajtóanyagát. Ez a publikáció ugyanúgy kérdőíveken alapul, mint az én elemzésem, úgy hogy próbáltam az ott kapott eredményeket az enyéimmel összehasonlítani. A publikáció szerint Magyarországon különösen nehéz az elvándorlást mérni, mert az EU-ba és schengeni övezetbe lépés után nem kötelező az elvándorlóknak bejelenteniük az elvándorlást, így az pontosan nehezen nyomon követhető. Általában megbízhatóbbak a fogadó ország bevándorlási statisztikái, mert ott a bevándorlók a munkavállaláshoz hivatalos ügyeket intéznek, amiknek nyomuk van. A KSH SEEMIG kutatása szerint a magyarok célszágai többnyire az Európai Unió valamely tagállama, legfőképpen Németország, Nagy-Britannia és Ausztria. Az Egyesült- Királyságba vándorlás a 2004-es EU csatlakozás után rögtön nagy lendülettel megindult és ma is magas szinten áll.

Az első megállapítás a SEEMIG projektben, hogy a kivándorlók legnagyobb többsége fiatal, amikor elhagyja Magyarországot. Magyarország korfája idősödő és a fiatal kori elvándorlás azt fogja előidézni, hogy a kivándorló fiatalok nem itthon fognak adózni, így csökken az új adófizetők mértéke, kevesebb pénzből kell eltartania az államnak a nyugdíjasakat. Ebből kifolyólag a fiataalkori elvándorlás fokozza a magyar nyugdíjrendszer instabilitását. A magyarországi elvándorlók 25%-a 30 éves kor alatt és 63%-uk 40 éves kor alatt vándorol ki külföldre. 18%-uk a negyvenes éveiben, 11%-uk az ötvenesben és 5%-uk hatvan év feletti. A SEEMIG projekt eredményeiből kiderül, hogy a Nagy-Britanniába kivándorló magyarok 37%-a 30 éves kora előtt hagyja el Magyarországot, és összesen 83%-uk még nem éri el a 40 éves kort kivándorlásakor. 12,3%-uk 40-49 éves kora között költözik ki és mindössze

5%-uk az ötvenes éveiben. Tehát megállapíthatjuk, hogy a konkrét Egyesült Királyságba kivándorlók még fiatalabbak, mint a Magyarországról kivándorlók átlagosan. Az alábbi diagramon látható, hogy az én kutatásomban is azt az eredményt kaptam, hogy a Londonba kiköltözők 80%-a költözött ki 30 éves kora alatt, 16% 30-40 éves korában és a megkérdezettek csupán 4%-a volt 40 évesnél idősebb. Az Angliába kivándorló magyarok feltehetően azért még fiatalabbak, mint a kivándorló átlag, mert az iskolákban leggyakrabban az első kötelező nyelv az angol, így akarva akaratlanul is belekóstolnak a nyelvbe a diákok. A KSH SEEMIG projektjéből az is kiderül, hogy a konkrétan Nagy-Britanniába vándorlók átlagosan 29 évesek voltak kiköltözésükkor.

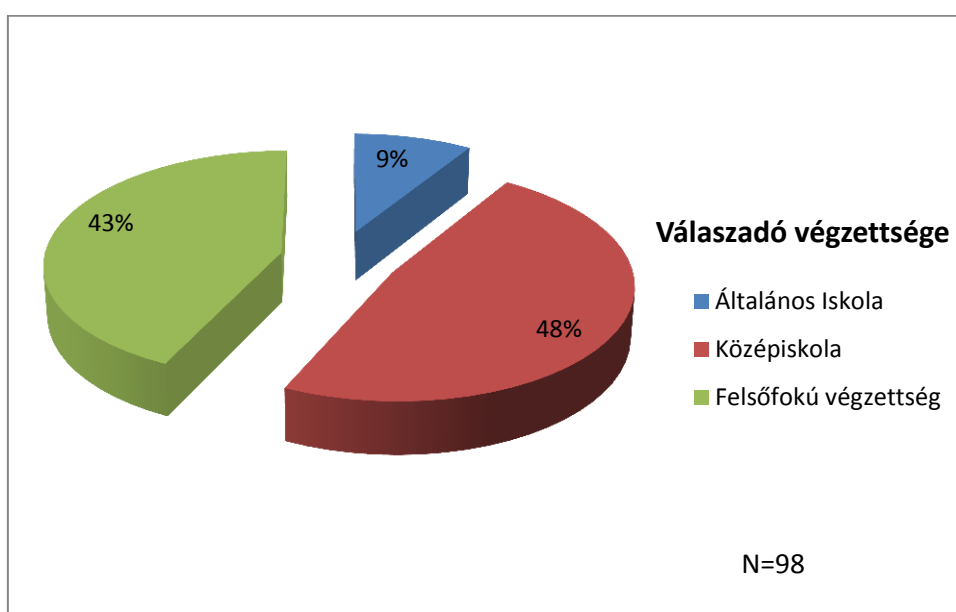

10. ábra

Londonba vándorolt magyarok életkori csoportok szerinti megoszlása (%)

A SEEMIG projekt szerint a Magyarországról elvándorlók iskolai végzettségére az jellemző általánosságban, hogy magas fokon képzettek. Rendkívül alacsony számú ember vándorol ki 8 általánossal (6%) és rendkívül magas szám főiskolai vagy egyetemi végzettséggel (32%). A 2009 után kivándoroltak 8 általánossal rendelkező réteg már 8%-ra növekedett és a felsőfokú végzettséggel rendelkező réteg 28%-ra csökkent. Az itthon élő magyar lakosság 8 általánossal rendelkező aránya 24% míg a

főiskola vagy egyetemi végzettségűeké csupán 18%, tehát a 2009 utáni kivándorlók is bőven átlag feletti iskolai végzettséggel rendelkeznek. ASEEMIG statisztika csak Nagy-Britanniára vonatkozó része azt mutatja, hogy 8 általánossal 6% és felsőfokúval 36% vándorolt ki. Tehát az összes kivándorló átlagán felüli a felsőfokú végzettséggel Angliába költözők száma. Az én kutatásomban az általános iskolai végzettséggel kiköltözötték száma 9%, a középfokú végzettséggel 48% és a felsőfokú végzettséggel kiköltözőké 43% volt. Tehát beigazolódik a SEEMIG eredménye az én kutatásomban is.⁹⁸

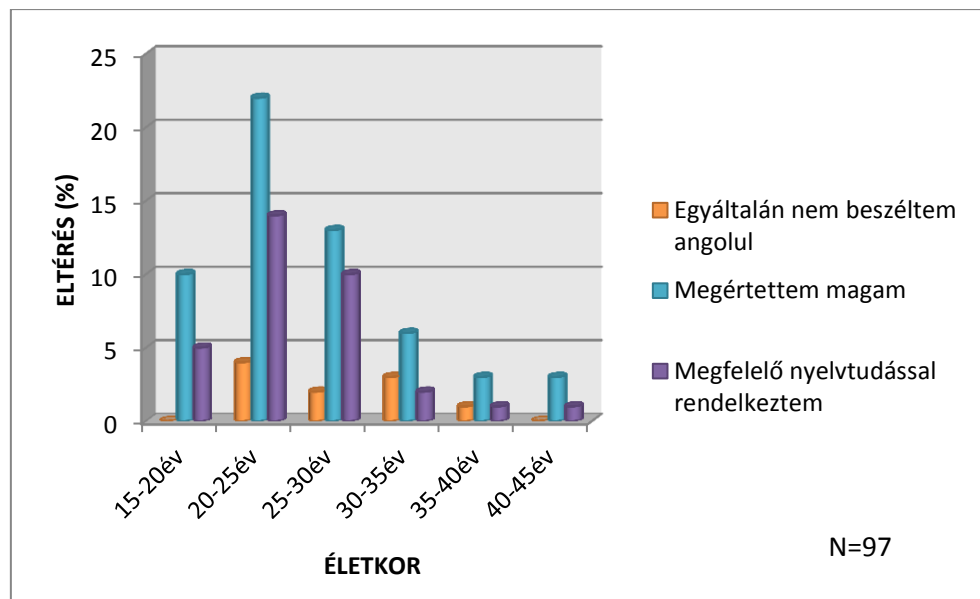
11. ábra

A Londonba vándorolt magyarok végzettsége (%)

A kérdőívben ezután a kezdeti angol nyelvtudás mértékével foglalkoztam. A 2011-es brit census adatai kimutatták, hogy hogyan függ össze a Nagy-Britanniába érkezési életkor és az angol nyelvtudás. A statisztikákból kiderül, hogy a kivándorlók minél idősebb korban hagyták el hazájukat, annál kevésbé beszéltek angolul. A legjobban beszélők a 16-34 éves korosztály, még a legrosszabbul az 50 év feletiek beszéltek angolul megérkezésükkor. A globalizáció következtében az angolt tartják számon, mint világnyelv, így az új generáció angolul tanul. Az én kutatásom is a

⁹⁸ http://www.ksh.hu/docs/szolgaltatasok/sajtoszoba/seemig_sajto_reszletes.pdf
(letöltve: 2014.10.26 9:33)

népszámlálásból nyert eredményeket bizonyítja azzal az eltéréssel, hogy az én megkérdezettjeim között az angolul, megérkezésükkor nem beszélők több korcsoportba oszlanak. A 20-25 évesen kiköltözők körében volt ez az arány a legmagasabb, aminek az lehet az oka, hogy a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező kitöltők közül 5 fő a 20-25 évesen kiköltözők csoportjába tartozott.⁹⁹

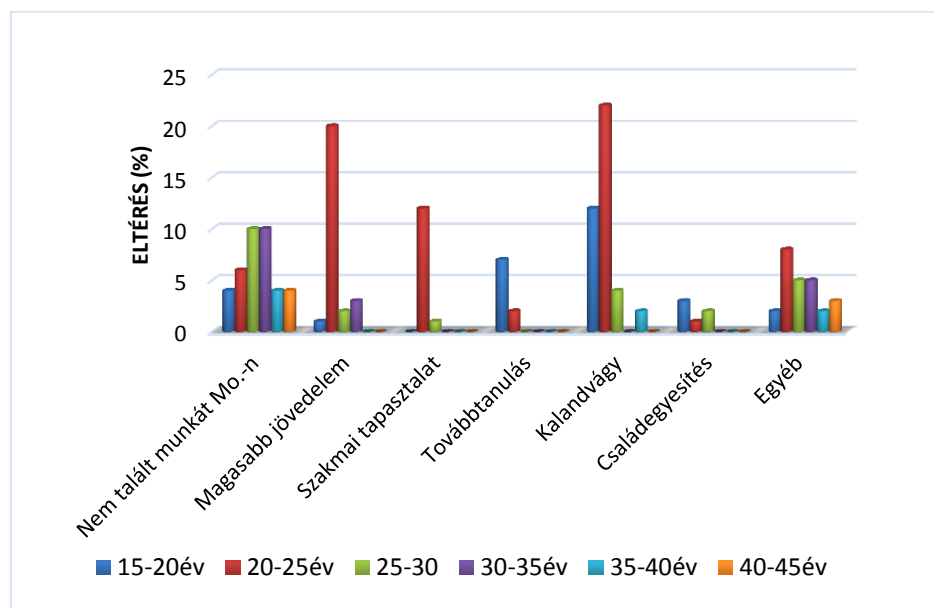
12. ábra

Londonba érkezési életkor és akkori nyelvtudás kapcsolata (%)

Majd kíváncsi voltam a kivándorlási motivációkra. A válaszokból az az eredmény született, hogy a következő sorrendben befolyásolták a kivándorlókat a megjelölhető válaszok: Első helyen a kalandvágy szerepelt, majd ezt követte a „nem találtam munkát Magyarországon”, magasabb jövedelem realizálásának célja, egyéb ok, szakmai tapasztalat megszerzésének célja, továbbtanulási célok, családdegysítés célja követte. Számomra meglepő volt a kalandvágy népszerűsége és a szakmai tapasztalat csekélyisége. Azonban a gazdasági okok (munka hiánya Magyarországon és alacsony bérek) a válaszadók több mint felének motivációt jelentettek, tehát látszik a két ország közötti megélhetési lehetőségek különbsége. A motivációkat és a származási helyet

⁹⁹ <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/o7o%3D2011-census-londoners-born-overseas.pdf> (letöltve : 2014.10.23. 21 :12)

összehasonlítottam és kiderült, hogy a vidékről érkezett kitöltőknél a kalandvágy, majd a gazdasági okok motiváltak elsősorban, még a Budapestről érkezőknél a gazdasági okok és csak ezután a kalandvágy. Ez azért érdekes, mert Budapesten több a munkalehetőség és vidéken kevesebb. A kalandvágy kérdésében pedig úgy tűnik a vidékiek jobban kíváncsiak külföldre, mint egy magyarországi nagyobb városra. Azonban talán a legérdekesebb a motiváció és a kiköltözési életkor kapcsolata. E szerint a 25 év feletti csoportból az egyre idősebbeknél egyre inkább a gazdasági okok kerülnek előtérbe, mint kiköltözési motivációk. A 25 év alattiaknál a továbbtanulás, kalandvágy és a magasabb jövedelem merült fel motivációként. Érdekes, hogy már valószínűleg az első magyarországi munkahelyen, huszonevésen felmerül a magasabb jövedelem realizálásának vágya, mint kiköltözési motiváció.

13. ábra

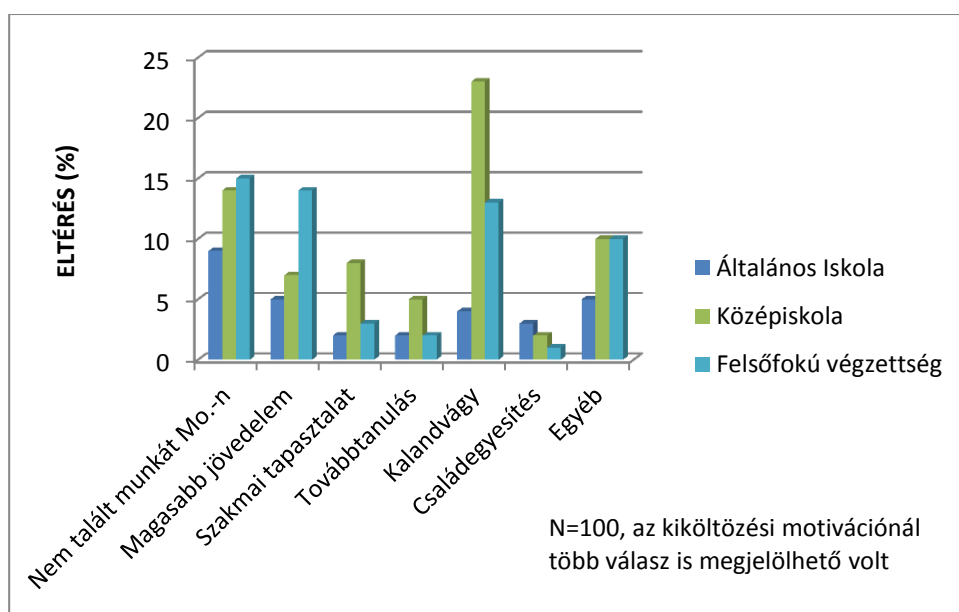
Londonba költözési motiváció és kiköltözési életkor kapcsolata (%)

N=100

A kiköltözési motiváció és az iskolai végzettség kapcsolatát is érdekes megvizsgálni. Az alábbi diagramon látható, hogy az Általános Iskolai végzettséggel rendelkezők első helyen azt említik, hogy nem találtak munkát Magyarországon, majd hogy magasabb jövedelmet szerettek volna

elérni. A középfokú végzettséggel rendelkezők számomra meglepő fő motivációja a kalandvágy volt és csak ezt követte, hogy nem találtak munkát Magyarországon. Ennél a csoportnál a szakmai tapasztalat megszerzésének igénye a harmadik helyen áll, tehát például a szakmával rendelkezők úgy érzik, nagyobb szakmai tapasztalatra tehetnek szert külföldön. A középfokú képzettséggel rendelkezők a továbbtanulást is megjelölték, mint motiváció. Az egységesített évi 9000 fontos tandíj lehet, elsőre soknak tűnik, viszont aki megengedheti magának, annak a magasabb fizetések miatt hosszútávon jövedelmezőbb a kinti továbbtanulás.¹⁰⁰ A felsőfokú végzettségűek körében a fő motivációk azok voltak, hogy nem találtak munkát Magyarországon és magasabb jövedelmet szerettek volna elérni. A kalandvágy ebben a csoportban is kiemelkedő motiváció. A szakmai tapasztalat igénye háttérbe került a felsőfokú végzettségűeknél a kutatás alapján, holott többen Magyarországon multinacionális cégnél töltött 2-3 év után folytatják Angliában pályafutásukat ugyanannál a cégnél. A „nem talált munkát Magyarországon” ebben a körben a „nem a végzettségemnek megfelelő munkát talált Magyarországon” kategóriát is lefedheti, tehát kevesen tudnak elhelyezkedni diplomájukkal vagy nincsenek megelégedve fizetésükkel.

¹⁰⁰ <http://www.telegraph.co.uk/education/universityeducation/student-finance/10987092/More-universities-to-charge-maximum-tuition-fees-of-9000.html>
(letöltve: 2014.11.22. 11 :55)

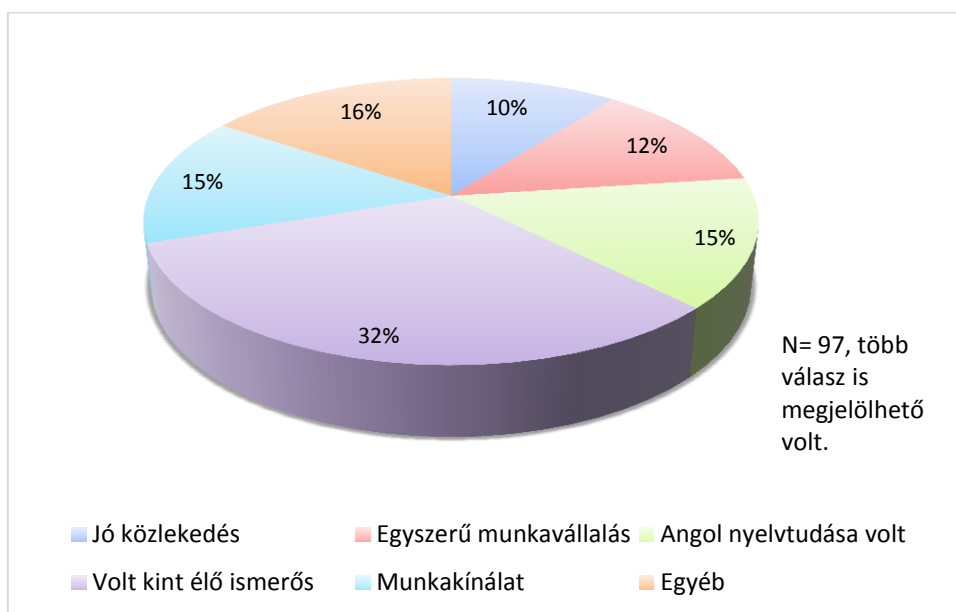

14. ábra

Londonban költözési motiváció és az iskolai végzettség kapcsolata (%)

A külföldre költözés motivációja mellett azt is megvizsgáltam, hogy miért pont Londonra esett a válaszadók választása. A válaszokat az alábbi diagram szemlélteti. Látható, hogy a fő motivációk a kint élő ismerős és a meglévő angol nyelvtudás voltak. A könnyű munkavállalási adminisztráció és London közelsége motivációk háttérbe szorultak, tehát ebből arra következtetek, hogy válaszadóim hosszabb távú kint tartózkodáson gondolkoznak, és ha már kiköltöznek Londonba, akkor nem a hazajárási lehetőségeken gondolkoznak. Ebből is látszik, hogy az Angliába költözés eltér az Ausztriától, mivel az onnan hazajárás sokkal gyakoribb, sokan választják Ausztriát közelsége miatt. Megvizsgáltam, hogy a két fő Londonba költözési motiváció (ismerős, angol nyelvtudás) hogyan hat a munkakeresési időtartamra. Átlagban a válaszadók legnagyobb részének előre leszervezett munkája volt és a válaszadók több mint 90%-a egy hónapon belül talált munkát. Ez azért fontos, mert 1 hónapnál tovább Magyarországon megspórolt pénzből elég nehéz Londonban megélni. A fővárosban előzetesen is élő ismerőssel rendelkezők és az angolul beszélőknél is egy hónap körülbelül a munkakeresési idő, azonban a kint

elő ismerőssel rendelkezők majdnem felének volt előre leszervezett munkahelye. Az angol nyelvtudás is előnyt jelentett a válaszokból következően, a legtöbben pár héten belül találtak munkát.¹⁰¹

15. ábra

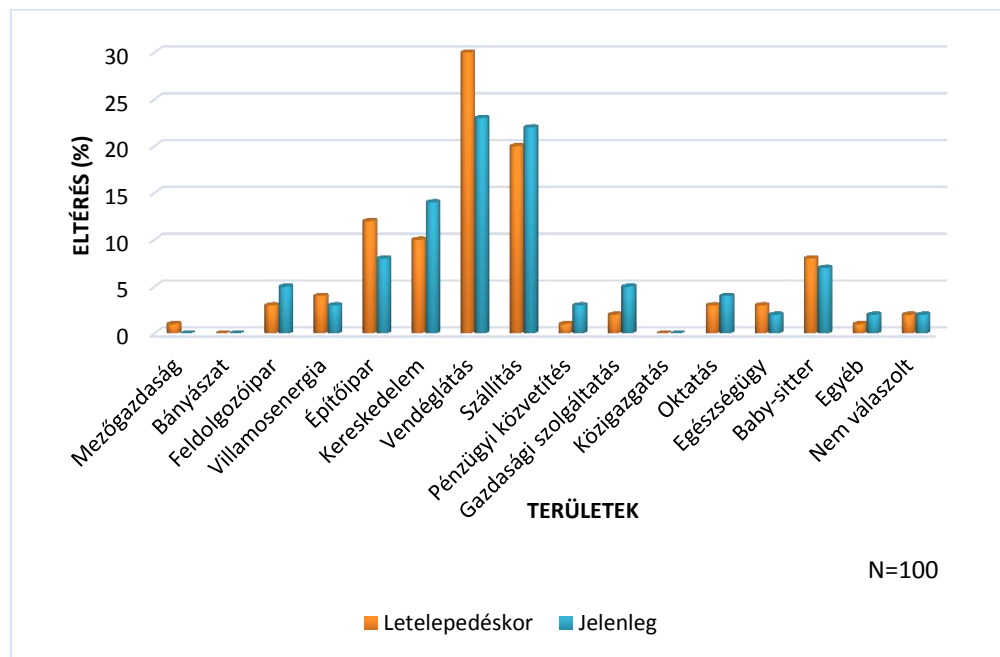
London választásának indoklása (%)

A kiköltözés után a munkahely kérdése a legfontosabb, így azt fogom bemutatni, hogy hol sikerült elhelyezkedniük a kivándorlóknak kiköltözésük után. A következőkben azt kívánom összehasonlítani, hogy a kiköltözők megérkezésükkor milyen területen helyezkedtek el és most milyen területen dolgoznak. A hivatalos statisztikákban megállapították, hogy melyek azok az iparágak, ahol a legtöbb migráns dolgozik. A sorrend a következő képen alakult: a hotelek és éttermek, közlekedés, finanszírozás, egészségügy, eladás, feldolgozóipar, oktatás, építőipar, mezőgazdaság követik egymást a sorban.¹⁰² Az én kutatásomban a vendéglátás áll az első helyen, első munkahelyként és jelenlegi munkahelyként is. Összességében az elkészített diagramról az a tendencia olvasható le, hogy az alacsonyabb képzettséget igénylő területeken csökken a dolgozók száma, még a magasabb képesítést igénylőknél növekszik. Ami a kezdeti nyelvtudás és a

¹⁰¹ http://www.ksh.hu/docs/szolgáltatások/sajtoszoba/seemig_sajto_reszletes.pdf (letöltve: 2014.10.24. 18:00)

¹⁰² <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/pa014.pdf> (letöltve : 2014.10.24. 12:16)

kezdeti elhelyezkedést illeti, azokban az ágakban, ahol a legtöbben helyezkedtek el, szinte mindenki tudott minimálisan vagy jobban angolul. A mezőgazdaságban, feldolgozóiparban elhelyezkedők egyáltalán nem beszéltek angolul, azonban ezekben az iparágakban nyelvtudás nélkül is el tudtak helyezkedni. Az építőiparban és vendéglátásban is találunk csekély számban olyanokat, akik egyáltalán nem beszéltek angolul, amikor elkezdtek dolgozni, de feltételezhetően ők kapcsolatok útján vagy nagyon alacsony beosztásban kezdhették meg kinti pályafutásukat.

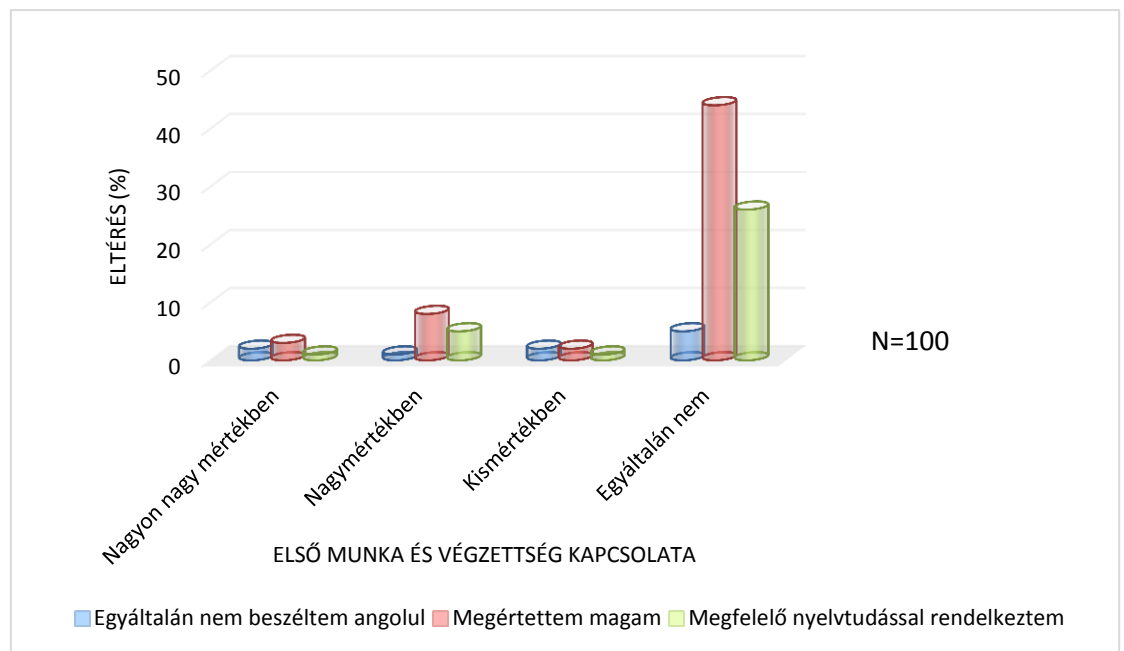

16. ábra

Letelepedési és jelenlegi elhelyezkedési terület kimutatása (%)

Ezután azt vizsgáltam meg, hogy a kezdeti illetve mostani elhelyezkedési terület milyen kapcsolatban áll a kivándorlók végzettségével. Az első tevékenység szerinti munka a válaszadók több mint kétharmadánál egyáltalán nem kapcsolódott végzettségükhöz. Az előző diagramon látszott, hogy a legtöbben alacsonyabb szaktudást igénylő területeken helyezkedtek el kiköltözésükkor, viszont mint említettem a kitöltők közül sokan felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Az a jellemző, hogy az első munkahelynél nem az a fontos, hogy mit, hanem, hogy valamit csináljon az illető. Persze ennek anyagi okai vannak, a drága lakhatást és élelmet az otthonról vitt pénzből nagyon nehéz kifizetni. Megvizsgáltam, hogy az,

hogy, az első munkahely kevésbé függött össze a végzettséggel mennyire vezethető vissza a kezdeti angol nyelvtudás meglétére vagy hiányára. Az alábbi diagram eredményeiből látható, hogy érdekes módon, akiknek kapcsolódott az első tevékenység szerinti munkájuk a végzettségükhöz alig, vagy kevésbé beszéltek angolul. Ez azért lehetséges, mert valószínűleg olyan iparágban volt képzésük, ami alacsonyabb képzettséget igényel. Akiknek „csak” nagymértékben kapcsolódott első munkahelyük végzettségükhöz ott már látható, hogy ők jól beszéltek angolul. Ez akár lehet az előbb említett alacsony végzettség alacsony képzést igénylő iparág okából is, de akár azért is, mert valaki itthon magas beosztásban magas szaktudást igénylő területen dolgozott és kint ugyanezt folytatta tovább előzetesen leszervezett munkahelyen. Érdekes az is, hogy akiknek egyáltalán nem kapcsolódott végzettségük munkakörükhöz jól beszéltek angolul, ebből is látszik a kis túlzással „diplomával mosogatnak” feltételezés valósága.

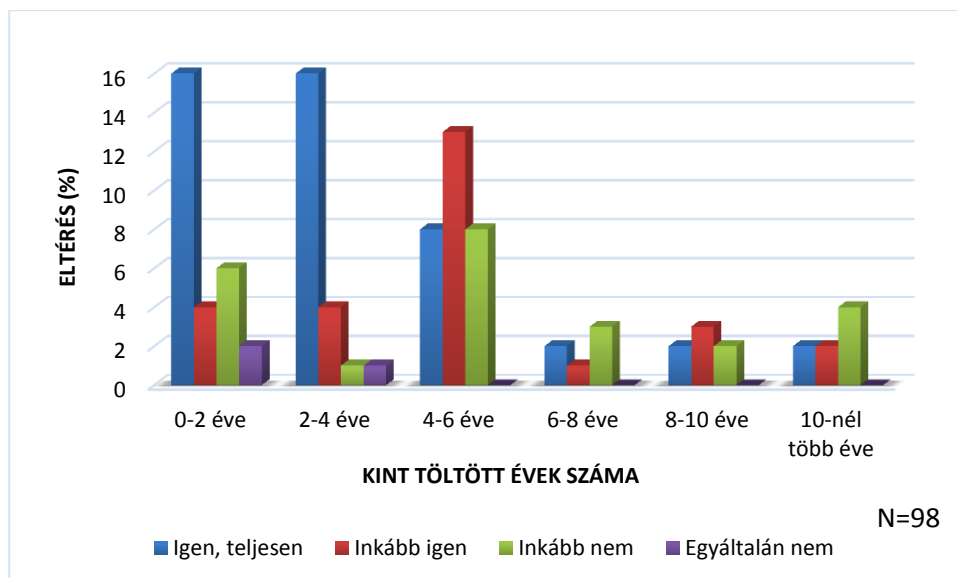
17. ábra

Első tevékenység szerinti munka végzettséghez kapcsolódása és nyelvtudás kapcsolata (%)

Ezután azt is megkérdeztem, hogy a jelenlegi munkahelyük mennyire kapcsolódik végzettségükhöz. Az a tendencia figyelhető meg a kezdeti

kapcsolódáshoz képest, hogy növekszik a kapcsolódás és csökken azok száma, akiknek egyáltalán nem kapcsolódik végzettségükhöz jelenlegi munkahelyük. Következtethetünk, hogy ahogy telik az idő a kivándorlók egyre jobban megtanulnak angolul, egyre jobban átlátják, az Egyesült Királyság rendszerét esetleg elvégznek tanfolyamokat és megpróbálnak szakmájukban vagy legalább ahhoz közeli területen elhelyezkedni. Ahogy az előzőekben láttuk, a vendéglátásban dolgozók száma csökken, a magasabb képesítést igénylő ágazatokban pedig nő. Tehát összességében látható, hogy a legtöbb kiköltözőnek azzal kell számolnia, hogy rosszabbul fizető, nehezebb munkát kell az elején végeznie, mint amit itthon végezne. Azonban a sok munka meghozza gyümölcsét és lassan el lehet érni, hogy magasabb fizetést kapjanak, és jobb munkát végezzenek.

A következő kérdések a munkahelyen megkereshető pénzzel, a jövedelemmel való elégedettséget vizsgálták. A jövedelme szinte mindenkinek emelkedett a kint töltött idő alatt, csupán 10% körüli értéknek csökkent. A válaszadók körülbelül kétharmada teljesen vagy inkább elégedett volt jelenlegi fizetésével és csupán a 98-ból 3 ember mondta azt, hogy egyáltalán nem. Az elégedettség részben abból is fakadhat, hogy a válaszadók kétharmada képes volt jelentősebb összeget megtakarítani kiköltözése óta. Azonban azoknak, akik tudtak jelentősebb összeget megtakarítani fele nem elégedett a fizetésével. Megvizsgáltam a kint töltött évek és a fizetéssel elégedettség kapcsolatát és a frissen érkezők inkább elégedettek, ami nem csoda, hisz magyar fizetésükhöz hasonlítják a kint megkeresett összeget. Azonban már ebben a körben is felmerül az elégedetlenség, ami egy idő után lép fel, amikor megismerik az árakat és a többi kint dolgozó fizetését. A négy évnél több időt kint töltők már körülbelül egyharmada realizálja, hogy nem elégedett fizetésével, a magas árak miatt nem biztos, hogy el bír érni nagyobb dolgokat Londonban. A 10 évnél többet kint töltők megoszlanak, fele elégedett, fele nem. Ez azért lehet, mert az elégedettek 10 év alatt már jobban megtalálták a lehetőségeket, vagy nem találták meg, de 10 év alatt már annyira megszokták Angliát, hogy nem szeretnének hazaköltözni.

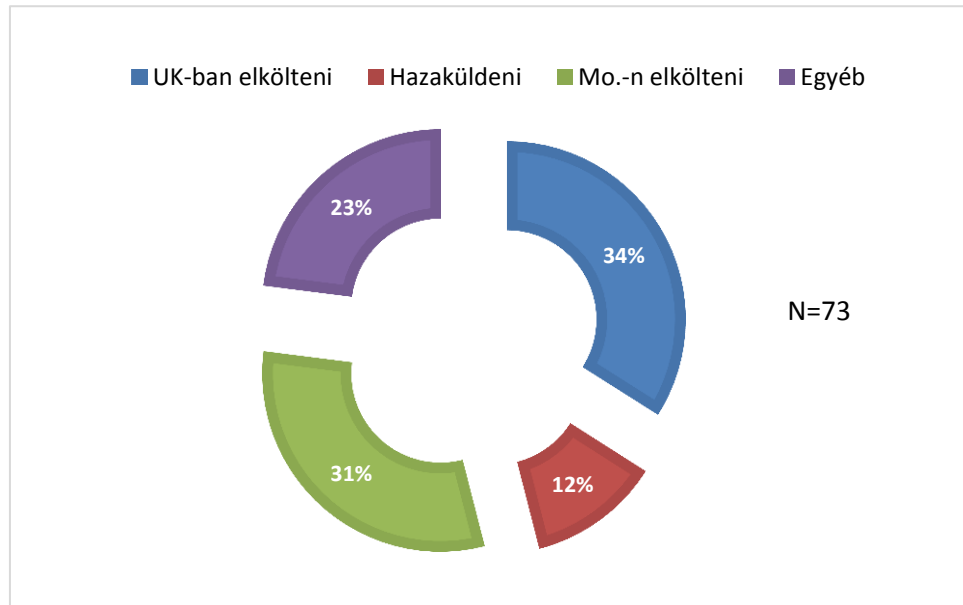
18. ábra

A fizetéssel való elégedettség és a Londonban töltött évek számának kapcsolata (%)

Azok körében, akik tudtak megtakarítani arra voltam kíváncsi, hogy a jövőben mire szándékozzák költeni félretett pénzüket, hol szeretnék elkölteni. A legtöbben az Egyesült Királyságban szándékozzák elkölteni megtakarított pénzüket. Tehát feltételezhetően ezek a válaszadók nem terveznek hazatérni Magyarországra, hanem kint vagy lakásvásárlást, vagy egyéb nagyobb dolgot terveznek. A második leggyakoribb válasz a „Magyarországon elkölteni” volt. Tehát a válaszadók, akik ezt választották vagy otthon terveznek ingatlant vásárolni, vagy azért költöztek Londonba, hogy anyagilag jobb helyzetbe kerüljenek, tehát úgy tűnik, nem véglegesen szeretnének Londonban maradni. A 2011-es brit népszámlálás adataiból kiderült, hogy az Európai Unióból többen mennek Nagy-Britanniába rövidebb időre, mint véglegesen. Tehát nem csoda, hogy a pénzgyűjtés majd származási országban elköltés a félretevőket motiválja. A kutatásomban válaszolók kis hányada küldi haza félretett pénzét otthon maradt családjának.¹⁰³ A SEEMIG projekt adatai szerint a magyar migránsok 25%-a küld haza rendszeres pénzbeli támogatást. A 2009 után kiköltözőknél ez az arány magasabb, 32%. A Nagy-Britanniából

¹⁰³ <https://londondatstore-upload.s3.amazonaws.com/hFE%3D2011-census-snapshot-short-term-residents.pdf> (letöltve: 2014.10.25. 15:12)

hazaküldők Ausztria, Németország, Európa nem EU 27 és Hollandia után szerepelnek a legtöbbet hazautalók sorában.¹⁰⁴

19. ábra

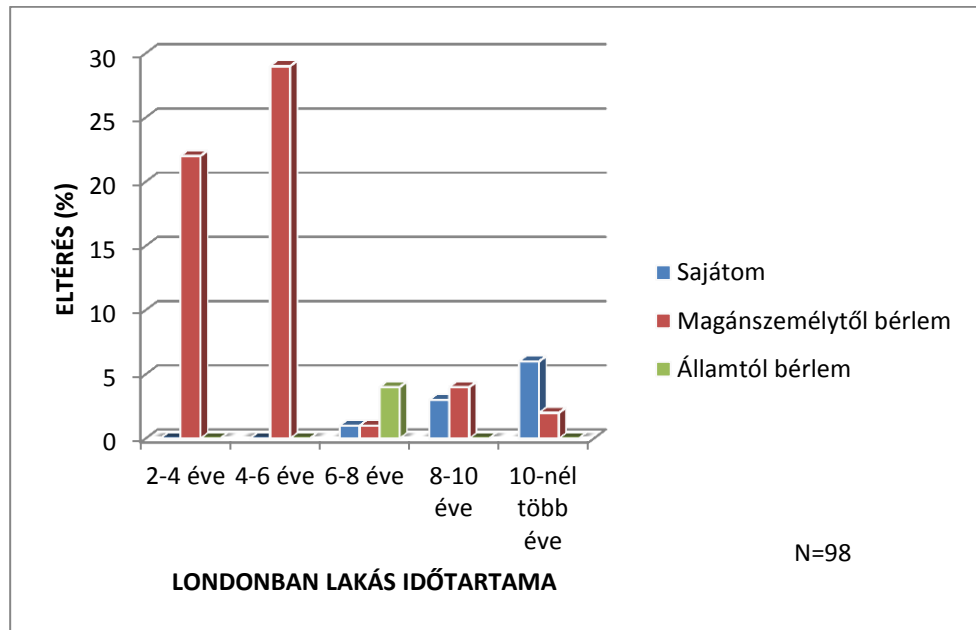
A migránsok céljai a londoni megtakarításaikkal (%)

A lakhatás, ingatlanpiac témája is sarkalatos pontja szakdolgozatomnak. A következőkben a kint töltött idő és a lakhatás kapcsolatát fogom vizsgálni. A brit bevándorlás figyelő is foglalkozik a kérdéssel. Kiderül, hogy az 5 évnél kevesebb ideje érkezők 11%-a lakik saját lakásában, 80%-a magánszemélytől bérel lakást és 9%-uk állami tulajdonú lakást bérel. Az 5-10 évre érkezők 28%-a lakik saját lakásában, 56%-a magánszemélytől bérel lakást és 16%-a bérl az államtól a lakást. A tíznél több éve kint lakók 57%-a lakik saját tulajdonú ingatlanában, 21%-a magánszemélytől bérel lakást és 22%-a lakik állami tulajdonú lakásban.¹⁰⁵Látható, hogy az én kutatásomban az eredmények hasonlóak az előbb leírtakhoz: a magánszemélytől bérlés az 5 évnél kevesebb ideje kint levőknél

¹⁰⁴ http://www.ksh.hu/docs/szolgáltatások/sajtoszoba/seemig_sajto_reszletes.pdf (letöltve: 2014.10.25. 15:21)

¹⁰⁵ http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Migrants%20and%20Housing%20in%20the%20UK_0.pdf (letöltve : 2014.10.23. 20 :05)

jellemzőbb, az állami tulajdonú lakás bérlése az én kutatásomban a 6-8 éve kint tartózkodóknál a jellemző még a statisztikában ez a 10 évnél több időt kint töltőknél a legmagasabb. Végül a saját ingatlanban lakókkal 6 kint töltött év után találkoztam. Mindkét statisztikában a 10 évnél többet Angliában töltőknél a legmagasabb a saját ingatlanban lakás aránya.

20. ábra

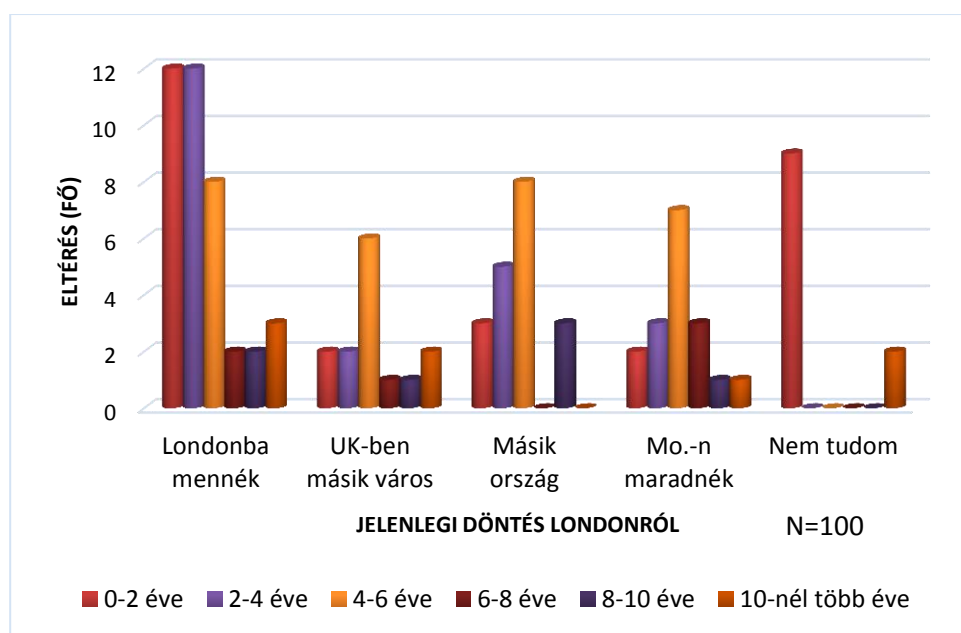
Migránsok Londonban töltött ideje és a lakhatás kapcsolata (%)

A kint élő magyarok londoni magyarokkal és itthon élő magyarokkal tartott kapcsolataik intenzitására is kíváncsi voltam. A válaszadók több mint kétharmada nem, vagy nem intenzíven tartja a kapcsolatot a többi londoni magyarral. Ennek valószínűleg az lehet az oka, hogy sokan próbálnak beintegrálódni az angol közösségbe és inkább velük múlatni szabadidejüket. A KSH felméréséből kiderül, hogy aki legalább 1 éve tartózkodik külföldön, az intenzíven tartja a kapcsolatot a Magyarországon élő családtagjaival, ismerőseivel, a többség gyakran jár haza. A feltett kérdés az volt, hogy az elmúlt évben milyen gyakorisággal látogatott haza a külföldre költözött. Akik ritkábban, mint 1 év járnak haza 14%, évente egyszer 22%, évente kétszer 17%, háromszor 9%, 4-11 alkalommal 18%, ennél többször 9%. Mivel ezek a számok a Magyarországról az egész

világba költözőket fedik, ezért mind Ausztrália, ahonnan ritkán járnak haza, mind Ausztria ahonnan akár hetente járnak haza, benne van. Az általam készített diagram a Londonból hazajárás gyakoriságát vizsgálja. Az eredmények abban térnek el a hivatalos statisztikától, hogy a „gyakran hazajárók” (4-től több alkalom évente) eltűnnek. Ennek oka Nagy-Britannia relatív messzesége. A megkérdezettek a legnagyobb arányban évente egyszer hazajönnek, azonban meglepő, hogy Anglia relatív közelsége ellenére így is 4% felett vannak azok, akik egy évnél ritkábban járnak haza. A KSH statisztikában is az évente egyszer hazajárók száma volt a legmagasabb, épp úgy, mint a kutatásomban.¹⁰⁶

Végül érdekes megvizsgálni, hogy a válaszadók hogyan értékelik Londonba költözésüket az eltelt évek távlatából. Az eltelt évek számának függvényében állapítottam meg, hogy mit válaszoltak a válaszadók arra, hogy ha most hoznának döntést kiköltözésükről, akkor mit tennének. A legtöbben Londont választanák, főleg a 6 évnél kevesebb időt kint töltöttek és a 10 évnél többet kint tartózkodó csoportban. A frissen kiköltözöttek, fiatalok és élvezik a nagyváros lehetőségeit, a 10 évnél több ideje kint élők pedig valószínűleg már annyira megszokták, vagy munkájuk köti őket Londonhoz. Második helyen a másik országba költözés áll, kiugró számban a 4-6 év között kint élők voksaival. Ebben az időszakban az új város varázsa elmúlik, és amikor lakásvásárlás, gyermekvállalás felé kacsintgatnak, a fiatalok realizálják, hogy Londonban és Angliában bizony minden ilyesmi nagyon drága. Ezután a sort azok követik, akik Magyarországon maradtak volna mostani fejjel. Ezt szintén a 4-6 év között kint élők válaszolták legtöbben, az előbb említett okok miatt. Végül a legkevesebben az Egyesült Királyságban másik városba költöztek volna, vagy nem tudják a kérdést eldönteni. Vidéken minden ára jóval alacsonyabb, mint a fővárosban, viszont a munkalehetőség kevesebb, így a vidék letelepedési szempontból sokkal olcsóbb, de a kis településeken a bevándorlóknak sokkal nehezebb munkát kapniuk, mint a számtalan nemzetiséggel büszkélkedő Londonban.

¹⁰⁶ http://www.ksh.hu/docs/szolgáltatások/sajtoszoba/seemig_sajto_reszletes.pdf
(letöltve : 2014.10.23. 19:40)

21. ábra

Jelenlegi döntés Londonról és az eltöltött évek számainak kapcsolata (%)

Összességében véleményem szerint kérdéseimre reális válaszokat kaptam, ezt bizonyítják a hivatalos statisztikákkal alátámasztott eredmények is. A kisebb eltérések a kutatásomban megkérdezett mintaszám miatt alakultak ki, a hivatalos forrásokban sokkal több válaszadóval dolgoznak.

9. ÖSSZEFOGLALÁS

Szakedolgozatomból kiderült, hogy London valóban egy sok nemzetiségű város, a világ minden kontinenséről érkeznek bevándorlók. Az első fejezetben bemutattam, hogy az egyes népcsoportok a gyarmatosítás, háború hatására kezdtek Londonba vándorolni. Majd a 2004-es majd 2007-es Európai Unióhoz csatlakozó országok lakosai kezdték megrohmozni Londont. A 2004-es csatlakozás valóban mérföldkő volt az ország számára: A 2011-es népszámláláson az Indiából, majd a Lengyelországból (2004-es csatlakozó) érkező migránsoknak volt a legnagyobb súlya. A második fejezet London ingatlanpiacával, áraival foglalkozik. Mivel London népessége már a 8 millió főt is meghaladta, egyre jobban jellemző a

túlzsúfoltság a migránsok körében. A kereslet növekedés határa mind az albérlet költségei, mind az ingatlanárak emelkednek. Az utóbbi főbb oka a külföldi készpénzes vásárlók elszaporodása a migráció mellett. Továbbá foglalkoztam a munkaerőpiac kérdésével. Felvázoltam a jelenkori magas bérszínvonalat, megállapítottam, hogy London túlnyomó többsége munkahellyel rendelkezik. Realizáltam, hogy a bevándorlás nem lenyomja, hanem átcsoportosítja a béreket: A vállalkozók többet a munkások pedig kevesebbet keresnek az új migránsok miatt. Majd a különböző bevándorlók által égetően érintett területeket jellemeztem, többek között a vendéglátást, építőipart, egészségügyet, közlekedést. Az elhelyezkedés sok esetben az alacsony tudást igénylő vagy éppen Londonban hiányszakmának számító szektorokban volt a legkönnyebb. Az utolsó témám a támogatási rendszer volt, amelyben kiderült, hogy a bevándorlók gyermekek után, munkakeresés miatt, lakhatási támogatásként is kaphatnak segélyeket. Számomra a legmeglepőbb támogatás az volt, hogy az Európai Gazdasági Közösség és Svédország térségéről olyan gyermekek is kaphatnak a brit államtól támogatást, akik az említett térségen belül, de nem az Egyesült Királyságban laknak. Elegendő, ha csupán valamely szülőjük dolgozik a brit szigeteken. Végül saját készítésű kérdőívem segítségével rákérdeztem az eddig említett témák legfontosabb kérdéseire. Kíváncsi voltam, hogy a valóságban megvalósulnak-e az általam összegyűjtött információk. A múltbéli motivációkkal, ami legtöbb esetben a kalandvágy és gazdasági okok, a jelenlegi munkavégzés szektorával, ami legtöbbször a vendéglátás baby-sitting, fizikai munka volt és a jövőbeli tervekkel, hazaköltözés vagy maradás foglalkoztam kérdéseimben. A válaszok alátámasztották az előzőekben írtakat így hozzájárultak az egységes kép kialakulásához.

Összességében azt tapasztalom, hogy a migráció pozitívan hat Nagy-Britannia gazdaságára. Véleményem szerint az országnak nagy nehézségekkel kellene megküzdenie, ha a migráció megállna. A nehéz munkákra nem lenne jelentkező, az albérletekre csökkenne a kereslet így olcsóbban tudnák az britek azokat kiadni, a brit vállalkozóknak kevesebb olcsó munkaerejük lenne, és kevesebb adófizető fizetné a költségeket.

Szeretnék pár szót szólni a londoni migráció jövőjéről. Habár e kérdéssel sokan foglalkoznak, a jelenlegi EU szabályozás miatt a fennálló állapotot nem lehet megváltoztatni. A 2015. május 7-ére tervezett parlamenti választások kampánya már 2014 októberében megkezdődött a párkonferenciák alkalmával kiszűrődő álláspontokkal. David Cameron, a konzervatív párti brit miniszterelnök és pártja, az Egyesült Királyságba vándorlás megfékezésének és az esetleges EU-ból kilépés lehetőségének kérdésével élesen foglalkozik választóinak megnyerése végett. A tervek szerint a párt először mindenképpen megpróbál majd Brüsszellel egyeztetni, hogy néhány szabályt megváltoztassanak a munkaerő szabad áramlásával kapcsolatban. Nagy-Britanniának több határkontrollra és az EU migráció limitálásának lehetőségére volna szüksége a miniszterelnök szerint. Azonban ha a reformokra nem kerülhet sor az EU alapszerződéseiben lefektetett szabályok miatt, akkor David Cameron egy 2017-re tervezett EU-ból kilépési vagy maradási népszavazással tervezi megoldani a problémát, persze csak ha újraválasztják miniszterelnöknek.¹⁰⁷ A népszavazás közel sem biztos, hogy létre fog jönni, nem tudni mi lesz az ígérethől. Azonban az Európai Unió másik nagyszavú tagja Németország, már reagált az esetleges EU reformok felvetésére. Németországban is sok a bevándorló, de az ország gazdasági hasznot húz belőlük és semmi képpen sem szeretné, ha beáramlásuk korlátozva lenne. Ezért a német kancellár Angela Merkel inkább Nagy-Britannia kilépését, mint a szabad áramlás megreformálását támogatja. A kérdés, hogy a két nagyhatalom, hogyan fog megegyezni a mindkettő saját érdekeit sértő kérdésben.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Georgia Graham: I won't be heartbroken if Britain votes to leave the EU, says Cameron. The Daily Telegraph, Wednesday, October 1, 2014 5. oldal

¹⁰⁸ <http://www.theguardian.com/world/2014/nov/02/angela-merkel-warns-david-cameron-german-chancellor-uk-prime-minister-unskilled-migrants> (letöltve: 2014.11.22. 18 :25)

10. IRODALOM JEGYZÉK

2003-2013 Old Bailey Proceedings Online: A population history of London. In: <http://www.oldbaileyonline.org/static/Population-history-of-london.jsp> (letöltve: 2014.02.04. 15:36)

Alan Manning : Immigration and Social Housing,2013 In : http://www.policy-network.net/pno_detail.aspx?ID=4375&title=Immigration-and-Social-Housing (letöltve :2014.10.19. 21 :53)

Alice Philipson : Labour made a ‘spectacular mistake’ on immigration, admits Jack Straw,2013 In : <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10445585/Labour-made-a-spectacular-mistake-on-immigration-admits-Jack-Straw.html> (letöltve : 2014.02.04. 18:21)

Andrew Cave :London is not in a property bubble, says Zoopla boss,2014 In : <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/10918495/London-is-not-in-a-property-bubble-says-Zoopla-boss.html> (letöltve :2014.11.10. 19:06)

BBC: Economy tracker: Unemployment,2014 In: <http://www.bbc.com/news/10604117> (letöltve: 2014.03.05. 12:20)

BBC: New EU migrants add 5 billion pound to UK, report says, 2014 In : <http://www.bbc.com/news/business-29910497> (letöltve: 2014.11.10. 18:21)

Boris Johnson : Migrants get jobs because we’re not prepared to work as hard, 2013 In : <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/9977793/Migrants-get-jobs-because-were-not-prepared-to-work-as-hard.html> (letöltve : 2014.09.03. 12 :12)

Census Information Scheme : 2011 Census first result : London boroughs' populations by age by sex., 2012, 2-24.oldal In : <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/9i0%3D2011-census-first-results.pdf> (letöltve :2014.11.20. 15 :37)

Census Information Scheme : Economic Activity in London, 2013. 20. oldal In : <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/8-Q%3D2011-census-economic-activity.pdf> (letöltve : 2014.11.21. 12:09)

Census Information Scheme : Londoners born overseas, their age and year of arrival, 2013.2-15.oldal In : <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/o7o%3D2011-census-londoners-born-overseas.pdf> (letöltve : 2014.10.23. 21:12)

Census Information Scheme : Trends in overcrowding, 2014, 3-34. oldal In : <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> (letöltve : 2014.11.21.12 :44)

Census Information Scheme: 2011 Census Snapshot: Country of birth, Passports held and National Identity, 2012. 2- 3. oldal In: <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/BJE%3D2011-census-snapshot-country-of-birth-passports-national-identity.pdf> (leöltve: 2014.11.20.11:05)

Census Information Scheme: 2011 Census Snapshot: Labour Market.2013, 5. oldal In: <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/rj8%3D2011-census-snapshot-labour-market.pdf> (letöltve: 2014.11.21. 9:56)

Census Information Scheme: 2011 Census Snapshot: Short-term residents, 2013, 1-9.oldal. In: <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/hfE%3D2011-census-snapshot-short-term-residents.pdf> (letöltve: 2014.11.22. 12:50)

Centre for economic performance: Immigration and the UK Labour Market: The latest evidence from economic research.2012, 2-9.oldal In: <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/pa014.pdf> (letöltve:2014.03.05. 08:43)

City of London Council : Council Housing for the City of London. In : <http://www.cityoflondon.gov.uk/services/housing-and-council-tax/housing-advice-and-homelessness/council-housing-advice/Pages/default.aspx>

(letöltve:2014.02.23.18:20)

Commuterguide-Your guide to commuting to London. In :<http://www.commuterguide.co.uk/> (letöltve :2014.12.24. 12 :30)

Cserné dr. Adermann Gizella : A tanulás- és kutatómódszertan alapjai, 1999, 70-79.oldal

David Wilkes : Romanian family of 17 who lied to get a house live... 2014, In : <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2702493/Romanian-family-17-lied-house-live-three-bedroom-London-semi-home-55-000-year-benefits.html> (letöltve :2014.11.01. 15:17)

Diego Battison-Richard Dickens-Alan Manning- Jonathan Wadsworth :Immigration and the to Social Housing in the UK, 2014.5-32.oldal In : <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1264.pdf> (letöltve : 2014.10.19. 22:08)

Dominic Casciani: Record immigration levels to UK,2005, In : http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4359756.stm (letöltve : 2014.02.04. 18:05)

Dr Carlos Varga- Sylva : The fiscal Impact of Immigration in the UK.2014, 2-10.oldal In : http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/briefing%20-%20Fiscal%20Impacts_0.pdf (letöltve : 2014.10.19. 22:26)

Dr Carlos Vargas- Silva : Briefing , Migrants and Housing in the UK : Experiences and Impacts., 2014.2.-7.oldal In : http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Migrants%20and%20Housing%20in%20the%20UK_0.pdf (letöltve : 2014.10.23. 20:05)

Dr Carlos Vargas-Silvia : Migration Flows of A8 and other EU Migrants to and from the UK,2014 In : <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/briefings/migration-flows-a8-and-other-eu-migrants-and-uk> (letöltve : 2014.02.04. 18:20)

Dr Martin Ruhs- Dr Carlos Vargas- Silva : The Labour Market Effects of Immigration, 2014, 2-7.oldal In : <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Labour%20Market%20Effects%20of%20Immigration.pdf> (letöltve : 2014.09.08. 14 :51)

Dr Mathias Czaika- Dr Hein De Haas: Briefing, Determinants of Migration to the UK.2013, 2-8.oldal In: http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Determinants%20of%20Migration_0.pdf (letöltve : 2014. 02.04. 17:03)

dr. Majoros Pál: Régiók a világgazdaságban, Perfekt,2011, 79-85. oldal

Enrico Reginato- Rosario Grosso: European Hospital Doctor's Salarie., 2011, 2. oldal In: http://www.liganet.hu/news/6205/F11-071_EN_European_Hospital_Doctors_Salaries.pdf (letöltve: 2014.11.21. 16:06)

EU hivatalos honlapja, EU országok lista. In: http://europa.eu/about-eu/countries/index_hu.htm (letöltve : 2014.02.04. 17:40)

Eurostat hivatalos oldal. In: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00155&language=en&toolbox=data> (letöltve: 2014.03.05.12:20)

EurWORK : Young doctors leave to work abroad,2012 In : <http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2012/01/articles/hu1201011i.htm> (letöltve : 2014.03.07. 12:17)

From Prime Minister's Office, 10 Downing Street : Press briefing : afternoon 27 June 2014. In : <https://www.gov.uk/government/news/press-briefing-afternoon-27-june-2014> (letöltve :2014.10.01. 11:27)

From the print editor : The Polish paradox,2013 In : <http://www.economist.com/news/britain/21591588-britons-loathe-immigration-principle-quite-immigrants-practice-bulgarians> (letöltve : 2014.02.04. 19:10)

Georgia Graham: I won't be heartbroken if Britain votes to leave the EU, says Cameron. The Daily Telegraph, Wednesday, october 1, 2014 5.oldal

Greater London Authority : Trends in overcrowding, January 2014, 4-5.oldal <https://londondatastore-upload.s3.amazonaws.com/R5s%3D2011-census-trends-in-overcrowding.pdf> (letöltve :2014.11.20.13 :30)

Hayley Dixon : Half a million immigrants given social housing in the last decade,2013 In : <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10205963/Half-a-million-immigrants-given-social-housing-in-the-last-decade.html> (letöltve:2014.10.19. 21:26)

Howard Reed- Maria Latorre : The Economic Impact of Migration on the UK Labour Market, 2009, 12. oldal In : <http://www.newunionism.net/library/internationalism/IPPR%20-%20Economic%20Impacts%20of%20Migration%20on%20the%20UK%20Labour%20Market%20-%202009.pdf> (letöltve : 2014.03.05. 12 :09)

Immigration advice site, workpermit: UK immigration flow regulations approved for Romania and Bulgaria.2006, In : http://www.workpermit.com/news/2006_12_15/uk/immigration_regulation_s_bulgaria_romania.htm (letöltve : 2014.02.04. 18:21)

IT and Documentation staff from four museums : African London. In : <http://www.20thcenturylondon.org.uk/african-london> (letöltve : 2014.02.04. 16:03)

IT and Documentation staff from four museums : Migration& Citizenship.
In : <http://www.20thcenturylondon.org.uk/theme/migration-citizenship>
(letöltve : 2014.02.04. 16:32)

Jenny Hope : Isn't it there supposed to be a cash crisis ?.2014, In :
<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2711338/Isn-t-supposed-cash-crisis-NHS-pays-nurse-1-800-cover-ONE-Bank-Holiday-shift-trust-forks-2-500-agency-supply-locum-doctor-work-day.html> (letöltve : 2014.09.03. 13 :41)

Jonathan Portes : Immigration : Could we- should we- stop migrants coming to Britain? 2014, In : <http://www.theguardian.com/uk-news/2014/oct/19/immigration-policy-ukip-restrictions-european-union>
(letöltve: 2014.10.20. 20:05)

Jonathan Price: History of asylum in London.2-12.oldal In:
http://www.researchasylum.org.uk/sites/default/files/images/Brief_History_of_Asylum.pdf (letöltve: 2014.02.04. 16:32)

Karoliny Eszter - Mohay Ágoston : A (nemzetközi) migráció fogalma. In :
<http://www.ittvagyunk.eu/htmls/cikkek.html?articleID=28> (letöltve: 2014. 02.04. 15:40)

Kate Allen : Foreign investors essential to London housbuilding data show.2014, In :<http://www.ft.com/cms/s/0/57f2a3b6-8285-11e3-9d7e-00144feab7de.html#axzz2txR7sBEI> (letöltve :2014.02.30. 12 :20)

Kate Allen: Battersea goes global to attract new brands to capital. In: Financial Times, Friday September 5 2014. 4. oldal

KSH : SEEMIG, Helyzetkép a magyar elvándorlásról című sajtótájékoztatójának sajtóanyaga, 2014. 2.16. oldal In :
http://www.ksh.hu/docs/szolgalatasok/sajtoszoba/seemig_sajto_reszletes.pdf (letöltve : 2014.10.26 9:33)

Laura Donnelly : Shortage of 20000 nurses in NHS report warns,2013 In :
<http://www.telegraph.co.uk/health/healthnews/10441408/Shortage-of-20000-nurses-in-NHS-report-warns.html> (letöltve : 2014.03.05. 12 :20)

Lee Boyce : London for sale ! 85% of homes in the capital's centre sold to overseas buyers as weak pound sees foreign interest soar, 2013, In : <http://www.thisismoney.co.uk/money/mortgageshome/article-2340858/85-homes-Central-London-sold-overseas-buyers.html>

(letöltve:2014.11.10.18:40)

London datastore : Average Private Rents, Borough. In : <http://data.london.gov.uk/dataset/average-private-rents-borough>

(letöltve :2014.11.20. 20:59)

London Datastore : City Dashboard. In : <http://data.london.gov.uk/>

(letöltve :2014.11.20. 13 :52)

London Datastore : London Housing Market Report. In : <http://data.london.gov.uk/housingmarket#regprice>

(letöltve :2014.10.01.13 :24)

London datastore : Unemployment rate region. In : <http://data.london.gov.uk/datastore/package/unemployment-rate-region> (

letöltve : 2014.03.05. 10:55)

Matt Chorley : Child benefit worth 30 million paid by Britain to families across the EU2014, In : [http://www.dailymail.co.uk/news/article-2632914/Child-benefit-worth-30million-paid-Britain-families-EU-](http://www.dailymail.co.uk/news/article-2632914/Child-benefit-worth-30million-paid-Britain-families-EU-Cameron-admits-impossible-stop-it.html)

[Cameron-admits-impossible-stop-it.html](http://www.dailymail.co.uk/news/article-2632914/Child-benefit-worth-30million-paid-Britain-families-EU-Cameron-admits-impossible-stop-it.html) (letöltve : 2014.10.03. 12 :20)

Melanie Gower- Oliver Hawkins : Ending of transitional restrictions for Bulgarian and Romanian workers, 2013, 2-16.oldal In : <file:///C:/Users/User/Downloads/sn06606.pdf> (letöltve : 2014.11.20.9:22)

Melisa Wickham : Self-employment in London, 2013. 10-15. oldal. In : <http://www.london.gov.uk/sites/default/files/SE%20in%20London.pdf>

(letöltve : 2014.09.08. 14 :27)

Migration Observatory : Net migration and immigration : An overview. In : [http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/britains-70-million-debate/3-](http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/britains-70-million-debate/3-net-migration-and-immigration-overview-0)

[net-migration-and-immigration-overview-0](http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/britains-70-million-debate/3-net-migration-and-immigration-overview-0) (letöltve : 2014.02.04.17:32)

Miranda Prynne: Migrants working in Britain claim 5 billion a year in tax credits, figures show, 2014 In: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/10999434/Migrants-working-in-Britain-claim-5-billion-a-year-in-tax-credits-figures-show.html> (letöltve :2014.10.03. 12:57)

OECD : Main economic indicators. In : <http://stats.oecd.org/mei/default.asp?lang=e&subject=10> (letöltve : 2014.11.21. 12 :37)

Official Government Website : Further curbs to migrant access to benefits announced, 2014, In : <https://www.gov.uk/government/news/further-curbs-to-migrant-access-to-benefits-announced> (letöltve : 2014.10.06. 11:19)

Official Government website : Autumn Statement 2013 : overview of tax announcements, 2013 In : <https://www.gov.uk/government/news/autumn-statement-5-december-2013> (letöltve : 2014.11.10.18:57)

Official government website : Claim Child Benefit. In :<https://www.gov.uk/child-benefit/further-information> (letöltve : 2014.10.02.11:41)

Official Government Website : JSA. In : <https://www.gov.uk/jobseekers-allowance/eligibility> (letöltve : 2014.10.06. 10:47)

Official government website : Stamp Duty Land Tax Rates. In :<https://www.gov.uk/stamp-duty-land-tax-rates> (letöltve : 2014.10.01.10:50)

Official Government website :National Minimum Wages Rates. In : <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates> (letöltve: 2014.11.20.10:40)

Official Government website: Housing Benefit. In: <https://www.gov.uk/housing-benefit/overview> (letöltve : 2014.10.18. 19 :51)

ONS : UK Labour Market, October 2014, 24. oldal. In :
http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_378901.pdf (letöltve: 2014.11.21.
10 :57)

ONS, Statistical Bulletin, UK Labour Market, August 2014, 11-70.oldal In:
http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_372372.pdf (letöltve: 2014.11.20.)

ONS: Neighbour Statistics. In:
<http://www.neighbourhood.statistics.gov.uk/dissemination/instanceSelection.do?JSAllowed=true&Function=&%24ph=61&CurrentPageId=61&step=2&datasetFamilyId=1707&instanceSelection=029738&Next.x=7&Next.y=12> (letöltve: 2014.11.21. 20:21)

Professor Bridget Anderson-Dr Scott Blinder : Briefing : Who counts as a Migrant ? Definition and their Consequences, 2014, 2-9.oldal. In :
http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Who%20Counts%20as%20a%20Migrant_0.pdf (letöltve: 2014.11.17.
19:20)

Rebecca Smith : Foreign doctors responsible for overdoses : NHS watchdog., 2010 In :
<http://www.telegraph.co.uk/health/healthnews/7890138/Foreign-doctors-responsible-for-overdoses-NHS-watchdog.html> (letöltve : 2014.03.07.
10:57)

Richard Donnel : Housing market momentum starting to turd, 2014. In :
<http://www.hometrack.co.uk/our-insight/commentary-and-analysis/can-london-continue-to-buck-the-national-trend-in-house-prices>
(letöltve :2014. 03.04. 19:45)

Richard Prothero: An analysis of London's employment by sector, 2007,3-60.oldal In: <http://www.london.gov.uk/sites/default/files/wp24-employment.pdf> (letöltve :2014.03.05. 19:16)

Roderick McInness: Statistics on migrants and benefits, 2014,12. oldal In:
<http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06955/statistics-on-migrants-and-benefits> letöltve:2014.10.03.11:35

Rowena Mason- Denis Campbell : Temporary migrants cost NHS up to 2 billion pound a year, says study, 2013 In : <http://www.theguardian.com/uk-news/2013/oct/22/temporary-migrants-nhs-cost-study> (letöltve : 2014.10.20. 19:12)

Rowena Mason-Philip Oltermann : Angela Merkel warns David Cameron over freedom of movement, 2014, In : <http://www.theguardian.com/world/2014/nov/02/angela-merkel-warns-david-cameron-german-chancellor-uk-prime-minister-unskilled-migrants> (letöltve: 2014.11.22. 18 :25)

Ruth Grove-White : Immigration Act 2014 : What next for migrants' access to NHS care ?, 2014, In : <http://www.migrantsrights.org.uk/blog/2014/05/immigration-act-2014-what-next-migrants-access-nhs-care> (letöltve : 2014.10.20. 18:45)

Sarah Rainey : Why Poles love coming to Britain? 2013, In : <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/immigration/9840059/Why-Poles-love-coming-to-Britain.html> (letöltve: 2014.02.04. 17:02)

Scheheraza Da Daneshkhu: Shortage of migrant workers puts fruit and vegetable harvesting at risk, says farmer's union. Financial Times, Thursday 18 September 2014, 4. oldal

Scott Campbell : London shows signs of house price bubble, experts warn, 2014, In : <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/10613626/London-shows-signs-of-house-price-bubble-experts-warn.html> (letöltve :2014.03.01. 15:15)

Sophie Borland : NHS recruits thousands doctors from Third World,2013 In : <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2407585/NHS-recruits-thousands-doctors-Third-World--limits-places-deny-British-students-chance-study-medicine.html> (letöltve : 2014.03.07. 11:35)

Steve Swinford : Labour's mansion tax will prove 'deeply unpopular', government older people's tsar, warns,2014 In: <http://www.telegraph.co.uk/finance/personalfinance/tax/11127007/Labours-mansion-tax-will-prove-deeply-unpopular-government-older-peoples-tsar-warns.html> (letöltve: 2014.10.01. 11:18)

Steven Kennedy : Child Benefit and Child Tax Credit., 2014 In : <http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06561/child-benefit-and-child-tax-credit-for-children-resident-in-other-eea-countries> (letöltve : 2014.10.03. 12:15)

Szegő Iván Miklós : 300 éve alakult, de meddig marad fenn Nagy-Britannia? 2007, In : <http://index.hu/tudomany/tortenelem/nbr3527181/> (letöltve : 2014.02.04. 16:16)

SZu Ping Chan: Three reasons why Britain's housing market is broken,2014, In: <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/11113110/Three-reasons-why-Britains-housing-market-is-broken.html> (letöltve:2014.11.20.15:51)

The Editors of Encyclopaedia Britannica : Seven Years' War. In : <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/536559/Seven-Years-War> (letöltve : 2014.02.04. 16:15)

The Migration Observatory : Costs and Benefits : Benefits tourism . What does it mean ? 20104, 1-6.oldal In : http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/commentary-costs%20and%20benefits_0.pdf (letöltve : 2014.11.21. 21 :30)

The Migration Observatory : 2011 Census : Year of arrival in the UK of foreign-born usual residents. In : <http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/data-and-resources/charts/2011-census-year-arrival-uk-foreign-born-usual-residents> (letöltve: 2014.02.04.17:10)

Tom Brooks-Pollock : More universities to charge maximum tuition fees of 9000 pounds, 2014 In : <http://www.telegraph.co.uk/education/universityeducation/student-finance/10987092/More-universities-to-charge-maximum-tuition-fees-of-9000.html> (letöltve: 2014.11.22. 11 :55)

Wtyczka Społecznościowa: History of London. In : http://www.europe-cities.com/en/605/uk_england/london/history/period/ (letöltve : 2014.02.04. 16 :02)

11. MELLÉKLETEK

11.1. A Londonban élő magyarok által kitöltött kérdőív

Kedves Válaszadó!

A következő kérdőív a londoni magyarok kivándorlási motivációival, jelenlegi helyzetükkel foglalkozik. Kitöltésével szakdolgozatom elkészítésében nyújt segítséget. A kérdőív semmilyen gazdasági célt nem szolgál, névtelen, a válaszadás önkéntes, az adatok kizárólag főiskolai kutatásaimhoz kerülnek felhasználásra. A kérdőív kitöltését előre is nagyon köszönöm!

Kovács Boglárka

A Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi karának Nemzetközi Gazdálkodás alapképzési szakos hallgatója.

1. Hány éve él Londonban?

.....

2. Hány éves volt, amikor Londonba költözött?

.....

3. Melyik magyar településről érkezett Londonba?

.....

4. Mennyire beszélt angolul, amikor Londonba érkezett?

- Egyáltalán nem beszéltem angolul
- Megértettem magamat
- Megfelelő nyelvtudással rendelkeztem

5. Ha nem rendelkezett megfelelő nyelvtudással, hogyan fejlesztette nyelvtudását Londonba költözése óta? (Több válasz is lehetséges.)

- Iskolában (Általános iskola, Középiskola, Felsőoktatási intézmény)
- Nyelvtanfolyamon vettem részt
- Munkám során fejlesztettem
- Önálló tanulással fejlesztettem
- Nem fejlesztettem

6. Miért költözött Magyarországból Londonba? (Több válasz is lehetséges.)

- Nem találtam munkát Magyarországon
- Magasabb jövedelmet szerettem volna elérni
- Szakmai tapasztalatot szerettem volna szerezni
- Továbbtanulás miatt
- Kalandvágyból
- Családegyesítés miatt
- Egyéb:.....

7. Miért éppen Londont választotta? (Több válasz is lehetséges)

- Jó megközelíthetőség, jó közlekedés
- Egyszerű munkavállalási adminisztráció
- Angol nyelvtudással rendelkezem
- Volt kint élő ismerősöm, aki segített
- Széles munkakínálat
- Egyéb:.....

8. Letelepedéskor milyen területen helyezkedett el először?

- Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás
- Bányászat
- Feldolgozóipar
- Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás
- Építőipar
- Kereskedelem, javítás
- Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás
- Szállítás, raktározás, posta, távközlés
- Pénzügyi közvetítés
- Ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás
- Közigazgatás- védelem, kötelező társadalombiztosítás
- Oktatás
- Egészségügy, szociális ellátás
- Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás, egyéb tevékenység (pl.: baby-sitter, nanny)

Egyéb:.....

9. Első tevékenysége szerinti munkája milyen mértékben kapcsolódott a végzettségéhez? *Ha több végzettsége is van, akkor ahhoz, amelyikhez nagyobb mértékben kapcsolódik!*

- Nagyon nagy mértékben
- Nagymértékben
- Kismértékben
- Egyáltalán nem

10. Jelenleg milyen területen dolgozik?

- Mezőgazdaság, vad-, erdő-, halgazdálkodás
- Bányászat
- Feldolgozóipar
- Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás
- Építőipar
- Kereskedelem, javítás
- Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás
- Szállítás, raktározás, posta, távközlés
- Pénzügyi közvetítés
- Ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás
- Közigazgatás- védelem, kötelező társadalombiztosítás
- Oktatás
- Egészségügy, szociális ellátás
- Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás, egyéb tevékenység (pl.: baby-sitter, nanny)
- Egyéb:.....

11. Jelenlegi tevékenysége szerinti munkája milyen mértékben kapcsolódik végzettségéhez? *Ha több végzettsége is van, akkor ahhoz, amelyikhez nagyobb mértékben kapcsolódik!*

- Nagyon nagy mértékben
- Nagymértékben
- Kismértékben
- Egyáltalán nem

12. Magasabb beosztásban van első londoni munkahelyéhez képest?

- Igen
- Nem

13. Jelenleg rendelkezik állandó, illetve alkalmi munkahellyel?

(Csak egy választ jelölhet meg!)

- Igen, cégnél, intézménynél teljes munkaidőben dolgozom
- Igen, cégnél, intézménynél teljes munkaidőben dolgozom, de mellette egyéb munkákat is végzek
- Igen, elsősorban alkalmi vagy szerződéses munkákat végzek
- Igen, saját vállalkozásomat irányítom
- Igen, de jelenleg inaktív státuszban vagyok (egészségügyi ok, GYES/GYED)
- Nem, jelenleg munkanélküli vagyok
- Nem, jelenleg nappali munkarendű képzésben tanuló

14. Mennyi idő után talált munkahelyet Londonba érkezése után?

- Előre le szervezett, biztos munkahelyem volt
- Rögtön találtam munkát
- Pár héten belül találtam munkát
- 1 hónap alatt találtam munkát
- 1-3 hónap alatt találtam munkát
- 3-6 hónap alatt találtam munkát
- Több mint 6 hónap alatt találtam munkát
- Eddig még nem tudtam elhelyezkedni

15. Lehetőségeihez képest, elégedett-e jelenlegi havi nettó jövedelmével?

- Igen, teljes mértékben
- Inkább igen
- Inkább nem
- Egyáltalán nem

16. A kint töltött idő alatt hogyan változott havi nettó jövedelme?

- Csökkent
- Nem változott
- Növekedett

17. Kint tartózkodása alatt tudott-e jelentősebb összeget megtakarítani?

- Igen
- Nem

18. Ha tudott megtakarítani, mi a hosszú távú célja megtakarításaival?

- Az Egyesült Királyságban szeretném elkölteni a későbbiekben
- Hazaküldöm a családomnak a megtakarításaimat
- Félretett pénzem a jövőben Magyarországon kívánom elkölteni
- Egyéb:.....

19. Az Ön jelenlegi lakása, milyen tulajdonban van?

- Saját tulajdonú lakásomban élek (owner occupied)
- Magántulajdonban lévő lakást / szobát bérek (private rent)
- Állami tulajdonban lévő lakásban lakom (social rent)

20. Ha Ön lakásbérlő, havi nettó jövedelmének hány százalékát éri el lakhatási költségei?

- Fizetésem 0-20%-át költöm rá
- Fizetésem 20-30%-át költöm rá
- Fizetésem 30-40%-át költöm rá
- Fizetésem 40-50%-át költöm rá
- 50%, vagy a fizetésem ennél nagyobb részét költöm rá

21. Mennyire tartja a kapcsolatot a többi Londonban élő magyarral?

- Aktívan tartom a kapcsolatot
- A legtöbb magyar vonatkozású rendezvényen részt veszek
- Néhány magyar vonatkozású rendezvényen veszek részt
- Egyáltalán nem tartom a kapcsolatot a többi londoni magyarral

22. Milyen gyakran látogat Magyarországra?

- Hetente-kéthetente
- Havonta
- Negyedévente
- Félévente
- Évente egyszer
- Még ritkábban

23. Ha most hozna döntést letelepedéséről, akkor is Londont választaná?

- Igen, biztosan Londonba költöznék
- Nem, másik várost választanék az Egyesült Királyságban
- Nem, másik országba költöznék, ez az ország:
.....
- Nem hagynám el Magyarországot
- Nem tudom

24. Az Ön kora?

- 16-24
- 25-34
- 35-49
- 50-64

25. Az Ön neme?

- Nő
- Férfi

26. Legmagasabb iskolai végzettsége?

- Általános Iskola
- Középiskola (Szakközépiskola, Gimnázium, Szakmunkásképző)
- Felsőfokú végzettség (Főiskola, Egyetem)

Köszönöm az együttműködést!

11.2.Egyéb melléletek

	családok	gyermekek
Lengyelország	13 174	22 093
Írország	1231	2505
Litvánia	1215	1712
Lettország	797	1091
Franciaország	789	1429
Szlovákia	692	1232
Spanyolország	600	1019
Németország	283	495
Románia	230	392
Portugália	202	309
Bulgária	186	245
Olaszország	156	273
Hollandia	142	288
Magyarország	136	196
Csehország	124	203
Svájc	77	150
Belgium	75	140
Svédország	49	95
Észtország	45	65
Görögország	44	69
Ciprus	39	61
Norvégia	30	61
Ausztria	23	37
Horvátország	15	15
Izland	15	15
Málta	15	22
Dánia	13	23
Finnország	12	23
Szlovénia	11	21
Luxemburg	7	14

Forrás: (Roderick McInness:Statistics on migrants and benefits, 2014,12. oldal In: <http://www.parliament.uk/briefing-papers/SN06955/statistics-on-migrants-and-benefits> letöltve:2014.10.03.11:36) alapján saját szerkesztés

5. táblázat

A 30 millió fontos gyermekek után járó támogatás (child benefit) eloszlása

